

Gmina
JORDANÓW ŚLĄSKI
Mata gmina - Duże możliwości

STRATEGIA ROZWOJU GMINY
JORDANÓW ŚLĄSKI
NA LATA 2022-2030

Opracowanie:

Urząd Gminy Jordanów Śląski

we współpracy z Wielkopolską Akademią Nauki i Rozwoju
Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Spółka
komandytowa oraz Krajowym Instytutem Jakości.

Strategię Rozwoju Gminy Jordanów Śląski na lata 2022-2030
opracowano w oparciu o materiały źródłowe wydziałów Urzędu
Gminy oraz gminnych jednostek organizacyjnych.

Strategia Rozwoju Gminy Jordanów Śląski na lata 2022-2030
zawiera dane według stanu na 31 grudnia 2020 roku, o ile nie
zaznaczono inaczej.

Wielkopolska Akademia
Nauki i Rozwoju

KRAJOWY
INSTYTUT
JAKOŚCI

Szanowni Mieszkańcy,

„Mała Gmina – Duże możliwości” - to hasło przewodnie, które od kilku lat jest z nami. Jesteśmy gminą wiejską i taką chcemy pozostać, stawiając przy tym na nowoczesność oraz rozwiązania spełniające oczekiwania społeczności lokalnej. Myśląc o przyszłości postawiliśmy na zrównoważony rozwój poprzez podejmowanie wyzwań, dzięki którym stworzymy tu dobry klimat do życia i rozwoju mieszkańców.

Strategia Rozwoju Gminy Jordanów Śląski do 2030 r. jest dokumentem, który powstał przy udziale mieszkańców, ekspertów, przedsiębiorców oraz przedstawicieli organizacji społecznych. Wspólnie stworzyliśmy wizję oraz spisaliśmy cele, które chcielibyśmy osiągnąć. Wiemy, że z udziałem i zaangażowaniem wszystkich zainteresowanych osób możemy je zrealizować.

Osobiście uważam, że sukces to umiejętność podejmowania decyzji oraz konsekwencja w ich realizacji. Wierzę, że dzięki wspólnym działaniom możemy nadal rozwijać miejsce w którym żyjemy. Budujmy i twórzmy razem Gminę Jordanów Śląski!

z poważaniem,

Wójt Gminy Jordanów Śląski

Paweł Filipczak

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	5
CZĘŚĆ I: STAN I WYZWANIA ROZWOJU GMINY JORDANÓW ŚLĄSKI	9
1. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej	9
2. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej	11
3. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej.....	13
4. Analiza SWOT.....	15
CZĘŚĆ 2: STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY JORDANÓW ŚLĄSKI.....	17
1. Misja i wizja	17
2. Cele strategiczne, kierunki planowanych działań i oczekiwane rezultaty	18
3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej.....	28
4. Spójność kierunków rozwoju Gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji	41
5. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych	45
6. Ramy finansowe i źródła finansowania	47
PODSUMOWANIE	48
Załącznik 1: Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy Jordanów Śląski	49
Załącznik 2: Ankieta	90
Załącznik 3: Tabela ewaluacyjna.....	94

WPROWADZENIE

Strategia Rozwoju Gminy Jordanów Śląski na lata 2022-2030 jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania Gminą. Określa ona strategiczne kierunki rozwoju w perspektywie do 2030 roku oraz pozwala na zapewnienie ciągłości i trwałości działania władz gminnych, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań politycznych. Umożliwia efektywne gospodarowanie własnymi zasobami, takimi jak: środowisko przyrodnicze i kulturowe, zasoby ludzkie, infrastrukturalne, czy środki finansowe oraz stanowi formalną podstawę do przygotowania wniosków o finansowanie zadań ze źródeł zewnętrznych.

Strategia Rozwoju Gminy Jordanów Śląski na lata 2022-2030 jest dokumentem nadrzędnym względem innych dokumentów planistyczno-strategicznym obowiązującym w Jordanowie Śląskim, a także spójnym z dokumentami wyższego rzędu, w tym Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030 i Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030. Będzie ona wyznaczała również ramy dla planów i programów powstających w gminie podczas jej obowiązywania.

Dokument został opracowany na podstawie aktualnych dokumentów planistycznych, sprawozdań oraz danych statystycznych. Podstawowym dokumentem prawnym wykorzystywanym podczas przygotowania Strategii była ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym. Ważnym elementem w pracach nad Strategią była partycypacja społeczna. Diagnoza strategiczna została uzupełniona o analizę ankiet wypełnionych przez mieszkańców.

Ważnym źródłem informacji byli członkowie Zespołu ds. opracowania Strategii Rozwoju Gminy Jordanów Śląski na lata 2022-2030 (zwanego dalej Zespołem), w skład którego wchodził:

- Grzegorz Gawel – Przewodniczący zespołu, Sekretarz Gminy,
- Marta Mazur – Koordynator zespołu, inspektor ds. oświaty i zarządzania kryzysowego,
- Zofia Zając – Członek zespołu, Skarbnik Gminy,
- Paweł Horak – Członek zespołu, Podinspektor ds. budownictwa i gospodarki komunalnej,
- Marta Bartoń – Członek zespołu, Podinspektor ds. budownictwa i gospodarki komunalnej,
- Katarzyna Iwańska – Podinspektor ds. gospodarki odpadami.

Dodatkowo Zespół wspierali eksperci z Wielkopolskiej Akademii Nauki i Rozwoju z Poznania:

- Jakub Michałowski – Prezes Wielkopolskiej Akademii Nauki i Rozwoju,
- Irma Kuznetsova – Dyrektor Działu Strategii i Rozwoju Lokalnego,
- Iwona Nowacka – Zastępca Dyrektora Działu Strategii i Rozwoju Lokalnego,
- Marcin Masternak – Starszy Specjalista ds. strategii i rozwoju lokalnego,
- Klaudia Świrska – Specjalistka ds. strategii i rozwoju lokalnego,

Pracę nad Strategią rozpoczęto w marcu 2021 roku, kiedy to Rada Gminy Jordanów Śląski przyjęła uchwałę nr XXV/141/2021 z dnia 31 marca 2021 roku w sprawie określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Jordanów Śląski na lata 2022-2030. Następnie został powołany Zespół ds. opracowania Strategii Rozwoju Gminy Jordanów Śląski zgodnie z zarządzeniem nr 16/2021 Wójta Gminy Jordanów Śląski z dnia 10 maja 2021 roku. Do jego zadań należało opracowanie założeń do projektu Strategii, pomoc przy opracowaniu projektu Strategii oraz uczestnictwo w warsztacie dotyczącym opracowania misji, wizji, celów i działań strategicznych, który odbył się w dniu 20 lipca 2021 roku.

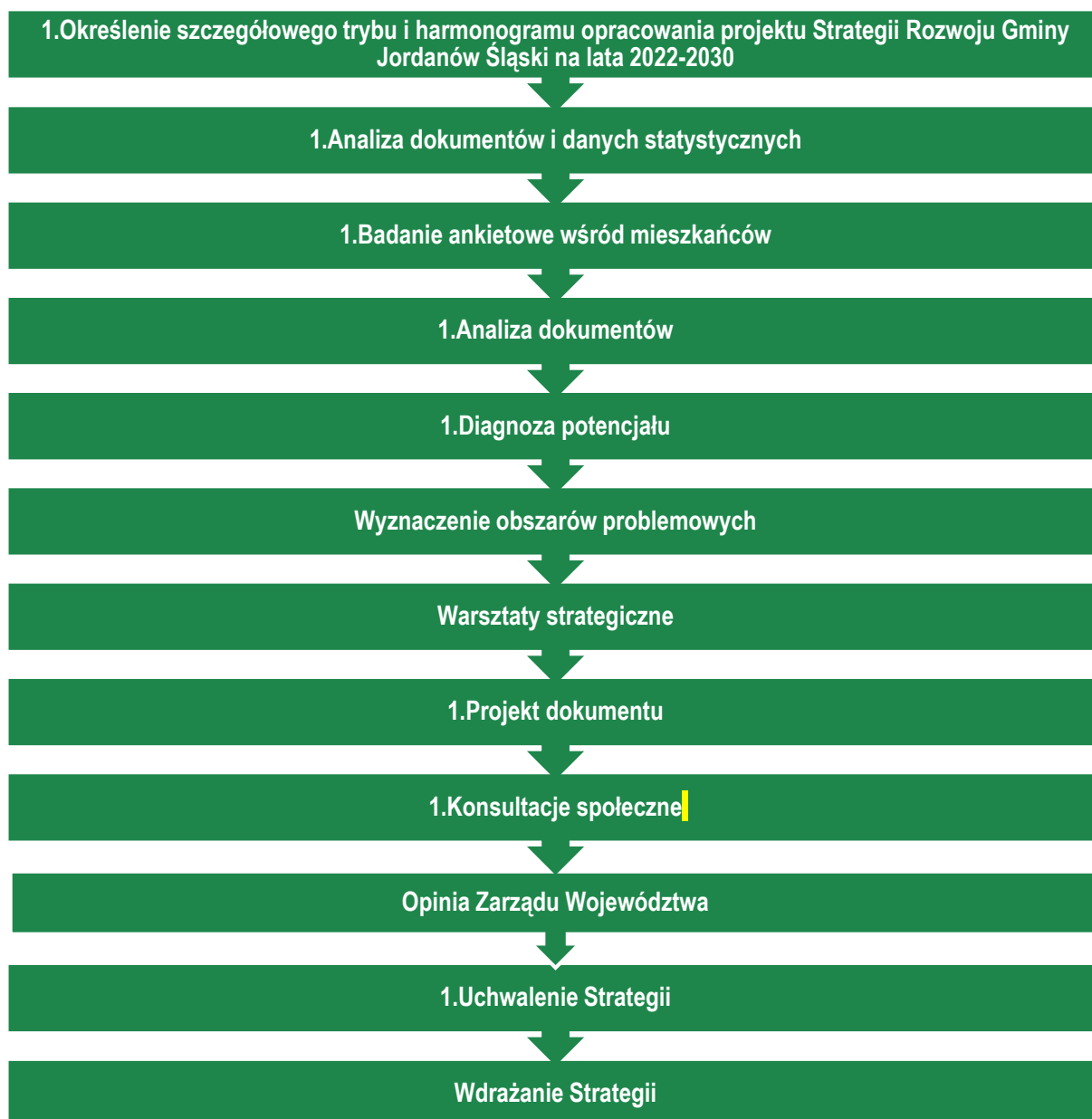
Warsztaty przeprowadzone zostały metodą design-thinking polegającą na spojrzeniu na problem z wielu perspektyw oraz wyjściu poza utarte schematy i wypracowanie niestandardowych rozwiązań. Podczas warsztatów uczestnicy dyskutowali na temat edukacji, ochrony środowiska, społeczności, zdrowia, gospodarki, promocji, turystyki, kultury, infrastruktury, komunikacji, bezpieczeństwa – z punktu widzenia różnych grup społecznych (rodziców, młodzieży, seniorów, przedsiębiorców, inwestorów, turystów, pracowników Gminy). Podczas pracy w grupach zdefiniowano obszary problemowe, wskazano mocne strony Gminy oraz szanse na jej rozwój. Na tej podstawie wyznaczono obszary problemowe, z których wynikają cele strategiczne. Te z kolei zostały podzielone na cele operacyjne, a dla nich wyznaczono zadania i działania, których realizacja wpłynie na osiągnięcie postawionych celów.

Jednocześnie, w celu poznania opinii mieszkańców na temat rozwoju Gminy Jordanów Śląski, w dniach od 26 kwietnia do 21 maja 2021 roku przeprowadzono badanie ankietowe, którego wyniki pozwoliły na pogłębienie diagnozy społeczno-gospodarczej Gminy.

Projekt Strategii Rozwoju Gminy Jordanów Śląski na lata 2022-2030 został przygotowany zgodnie z art. 10e ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.) z uwzględnieniem wniosków z przeprowadzenia badań ankietowych i warsztatów strategicznych. Następnie projekt dokumentu poddano konsultacjom społecznym i przedłożono Zarządowi Województwa Dolnośląskiego w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju województwa.

Powyższe działania miały na celu ewaluację trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji Strategii. Dokument został sporządzony z uwzględnieniem zapisów ustawy z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2020 poz. 1378).

Poniżej przedstawiono poszczególne etapy procesu prac na Strategią Rozwoju Gminy Jordanów Śląski na lata 2022-2030:

Cele i kierunki rozwoju opisane w Strategii zostały przeanalizowane także pod kątem spójności z obowiązującymi przepisami prawa, tj.:

- ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju,
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami,
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska,
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,

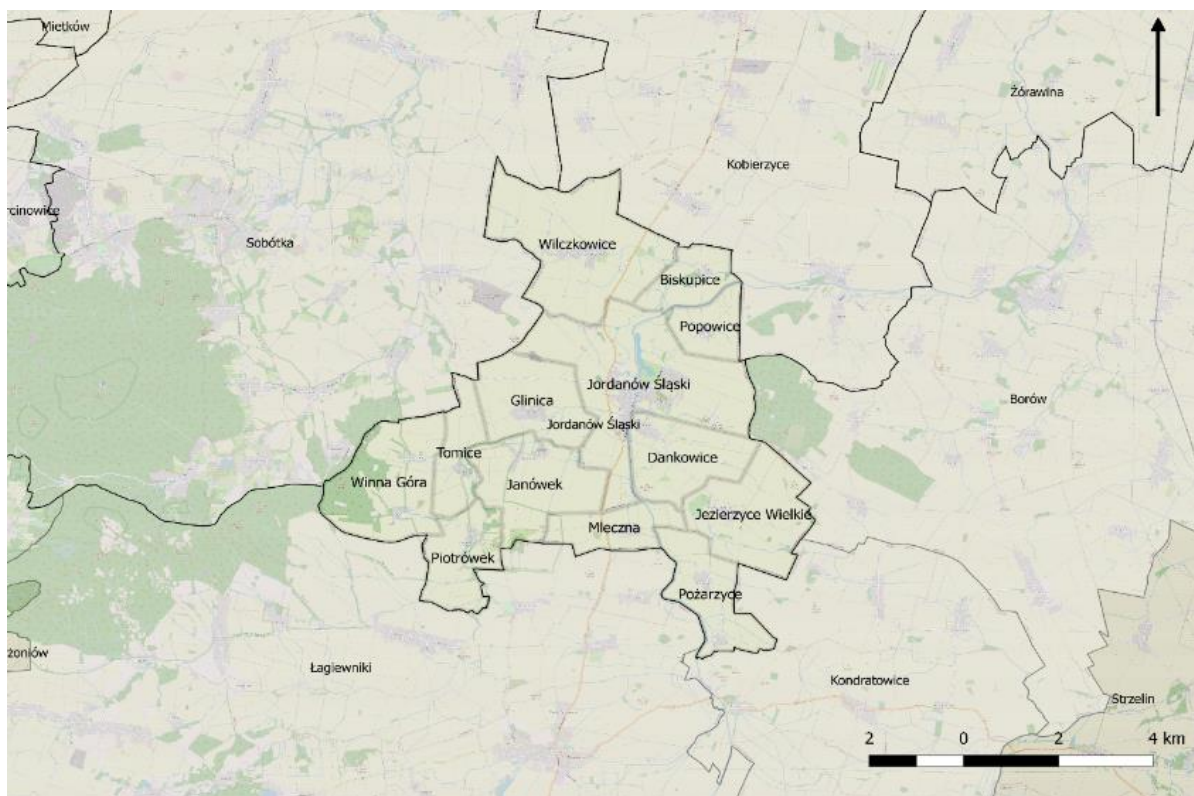
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym,
- ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji.

1. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej

Gmina Jordanów Śląski jest gminą wiejską położoną w województwie dolnośląskim, w południowej części powiatu wrocławskiego. W skład jej struktury administracyjnej wchodzi obecnie 15 miejscowości, które są jednocześnie sołectwami. Całkowita powierzchnia Gminy zajmuje 56,6 km², z czego 86,4% to użytki rolne.

Gmina Jordanów Śląski zaliczona została do dwóch obszarów strategicznej interwencji wyznaczonych dla województwa dolnośląskiego. Pierwszym z nich jest Wrocławski Obszar Funkcjonalny (WrOF) – strefa II. Obszar ten jest jednym z kluczowych obszarów w systemie osadniczym Polski, odgrywającym wiodącą rolę w rozwoju Dolnego Śląska. Drugi z nich to obszar funkcjonalny cenny przyrodniczo (w Gminie Jordanów Śląski zlokalizowane są korytarze ekologiczne o znaczeniu ponadlokalnym).

Rysunek 1. Położenie Gminy Jordanów Śląski na tle gmin sąsiadujących.

Źródło: opracowanie własne.

Gmina Jordanów Śląski położona jest zatem w niewielkiej odległości od bardzo ważnego ośrodka rozwoju kraju jakim jest miasto Wrocław. Włączenie Gminy w struktury WrOF powinno przysporzyć jej wymiernych korzyści w postaci realizacji i korzystania z efektów realizacji subregionalnych przedsięwzięć i projektów, pozwalających na wspólne wykorzystanie szans rozwojowych i wspólne przeciwdziałanie zagrożeniom. Obszar WrOF dzięki posiadanemu potencjałowi społeczno-gospodarczemu oraz bardzo korzystnemu położeniu geograficznemu charakteryzuje się znacznymi możliwościami rozwojowymi. Pomimo swojego zróżnicowania przestrzennego i funkcjonalnego ma on znaczne predyspozycje, aby stać się obszarem bardzo wydajnym, sprawnym i konkurencyjnym, a także przyjaznym mieszkańcom, przedsiębiorcom i inwestorom. Gmina Jordanów Śląski w przyszłości powinna koncentrować się na wykorzystaniu potencjałów płynących z jej atrakcyjnego położenia geograficznego, uzyskując dzięki niemu przewagę konkurencyjną nad innymi podobnymi ośrodkami samorządowymi. Położenie to powinno stanowić podstawę dla jej dalszego rozwoju gospodarczego, społecznego i kulturowego.

Nadrzędnym dokumentem planistycznym Gminy jest Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego. Obowiązujące Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Jordanów Śląski zostało przyjęte uchwałą nr XIX/105/2004 Rady Gminy Jordanów Śląski z dnia 29 grudnia 2004 roku. Ostatnia zmiana studium została przyjęta uchwałą nr XII/60/2007 Rady Gminy Jordanów Śląski z dnia 27 grudnia 2007 roku. W dniu 25 listopada 2015 roku Rady Gminy Jordanów Śląski podjęła uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego, jednak do dnia dzisiejszego nie została ono sporządzone. Dlatego jednym z podstawowych zadań w trakcie realizacji poniższej Strategii powinno być ukończenie prac nad nowym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy.

W Gminie w latach 2016-2019 można było zauważyć stały wzrost liczby wydawanych decyzji o warunkach zabudowy. Jednocześnie wskaźnik wydanych decyzji o warunkach zabudowy w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w 2019 r. wyniósł 5,7 decyzji i był ponad 6-krotnie wyższy niż średnia wyznaczona dla całego powiatu wrocławskiego. Z uwagi na rosnącą aktywność w zakresie inwestycji budowlanych na terenie Gminy rozważyć należy możliwość intensyfikacji prac nad nowymi oraz aktualizacją istniejących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, co będzie przeciwdziałać przypadkowym i rozproszonym lokalizacjom inwestycji, niezgodnym z założeniami panującego w Gminie ładu przestrzennego. Efektem podejmowanych w tym zakresie prac powinno być stworzenie koncepcji zagospodarowania przestrzennego Gminy uwzględniającej wydzielenie stref gospodarczych i mieszkalnych.

Głównym traktem komunikacyjnym przebiegającym przez obszar Gminy jest droga krajowa nr 8 z Wrocławia do Kudowy Zdrój, zapewniając dogodny połączenie z Ząbkowicami Śląskimi oraz Kłodzkiem. Droga ta jest ważnym szlakiem tranzytowym, łączącym południową część Polski z przejściem granicznym w Kudowie Zdroju, a dalej z Pragą. Wykorzystywana, jest zarówno przez przewoźników towarowych, jak i przez turystów kierujących się w stronę Kotliny Kłodzkiej i okolic. Ponadto 16 km od Jordanowa Śląskiego znajduje się węzeł Magnice prowadzący na drogę ekspresową S8 oraz w odległości ok. 23 km węzeł Bielany Wrocławskie prowadzący na autostradę A4 (Berlin – Wrocław – Kraków – Kijów). Z kolei drogi powiatowe przecinające teren Gminy łączą poszczególne miejscowości na jej obszarze.

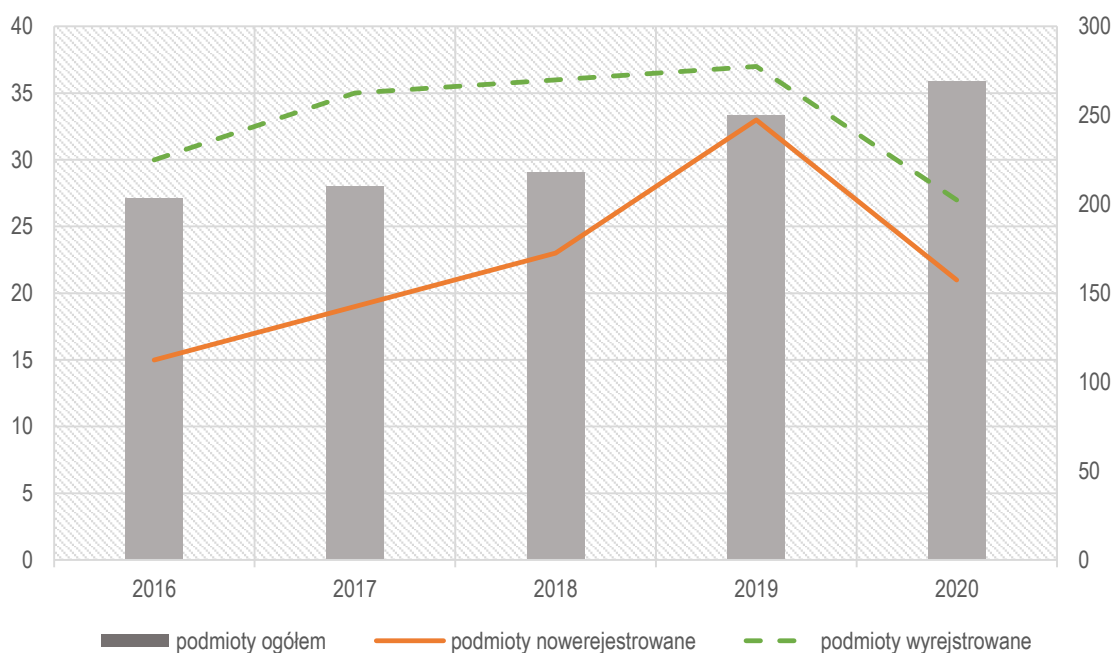
Siatkę połączeń drogowych na terenie Gminy Jordanów Śląski uzupełniają drogi gminne o łącznej długości 145 km, w tym 40 km dróg utwardzonych i 105 km nieutwardzonych. Ich stan można określić jako dobry. Jak w każdej jednostce, niektóre fragmenty szlaków komunikacyjnych wymagają jednak rozbudowy lub poprawy ich jakości.

Ze względu na rosnące natężenie ruchu drogowego na terenie Gminy w przyszłości konieczne będzie podjęcie działań zmierzających do poprawy bezpieczeństwa jego uczestników. Działania te (oprócz modernizacji samych dróg) powinny obejmować także np. wyznaczanie nowych przejść dla pieszych, budowę chodników czy rozbudowę systemu oświetlenia ulicznego w miejscowościach na terenie Gminy. Do poprawy bezpieczeństwa na lokalnych drogach przyczyni się także stworzenie systemu ścieżek rowerowych łączących poszczególne miejscowości. Stałe poprawiać należy jakość dróg transportu rolnego, których znaczne obciążenie i degradacja wynika ze stosowania przez rolników maszyn rolniczych o coraz większym rozstawie osi, ciężarze oraz nacisku na podłoże, do obsługi których nie są one przystosowane.

Gmina Jordanów Śląski posiada bogatą historię. Odkryte na jej terenie znaleziska archeologiczne sięgają okresu wczesnego neolitu (ok. 4 000 lat p.n.e.). Charakter znalezisk pozwolił na wyodrębnienie ich w ramach tzw. kultury wstęgowej – kultury jordanowskiej. Na terenie Gminy Jordanów Śląski zlokalizowane są liczne budynki, budowle oraz obiekty małej architektury ujęte w Rejestrze Zabytków i w gminnej ewidencji zabytków. Dziedzictwo kulturowe Gminy obejmuje przede wszystkim zabytki będące spuścizną historyczną minionych pokoleń. Bogate dziedzictwo historyczne Gminy powinno podlegać mocniejszej ochronie. Pierwszym z przejawów takich działań powinno być opracowanie gminnego programu ochrony zabytków oraz aktualizacja gminnej ewidencji zabytków. Jednocześnie dziedzictwo to może stać się podstawą dla działań podejmowanych w zakresie promocji Gminy. Budowę lokalnej marki można oprzeć na najsławniejszym artefakcie prehistorycznych kultur, odkrytym na obszarze Gminy, tzw. „Baranku Jordanowskim”.

2. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej

Gmina Jordanów Śląski posiada charakter rolniczy. Przeważający jej obszar wykorzystywany jest pod produkcję związaną właśnie z tą działalnością. Panujące w niej korzystne warunki klimatyczno-glebowe umożliwiają rozwój intensywnej produkcji rolniczej (buraka cukrowego i pszenicy). Na koniec 2020 r. w bazie REGON w Gminie Jordanów Śląski zarejestrowanych było 269 podmiotów gospodarczych (1,1% wszystkich podmiotów gospodarczych na terenie powiatu wrocławskiego). Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w bazie REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w 2020 r. wyniósł w Gminie 84 i był znacznie niższy niż średnia wyznaczona dla całego powiatu wrocławskiego (157) i województwa dolnośląskiego (137). Jednocześnie w latach 2016-2020 można było zauważyć stały wzrost liczby przedsiębiorstw funkcjonujących na terenie Gminy (o 66 podmiotów, 32,5%). Największa część podmiotów gospodarczych prowadzących swoją działalność w Gminie działała w sektorach budownictwa (57) oraz handlu hurtowego i detalicznego (56).

Rysunek 2. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w bazie REGON na terenie Gminy Jordanów Śląski w latach 2016-2020.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Jednocześnie w latach 2016-2019 stopa bezrobocia w Gminie Jordanów Śląski stale malała i kształtowała się na stosunkowo niskim poziomie (1,1% w 2019 r.). Nieznaczny wzrost jego poziomu w roku 2020 spowodowany był w głównej mierze ograniczeniami wprowadzonymi w związku z zapobieganiem rozprzestrzeniania się epidemii SARS-Covid-19.

Dalszy rozwój gospodarczy Gminy uzależniony będzie od tempa rozwoju przedsiębiorczości wśród jej mieszkańców oraz napływu inwestycji zewnętrznych. Dlatego kluczowe będzie stworzenie przyjaznych warunków do jej rozwoju, co w bezpośredni sposób powinno się przełożyć na zwiększenie liczby przedsiębiorstw funkcjonujących na terenie Gminy. Wykorzystywać należy przy tym wewnętrzne potencjały Gminy, w tym w sposób szczególny wspierać powinno się lokalnych producentów i ich produkty. Dążyć należy do utworzenia gminnego targowiska, na którym będą mogli oni oferować swoje wyroby i rozwijać kanały dotarcia do klientów. Ze względu na rolniczy charakter gminy wspierać należy dalszy rozwój tej gałęzi gospodarki w Gminie. Promować powinno się wyznaczone na jej obszarze tereny inwestycyjne. Dodatkowo, aby w pełni wykorzystać potencjał Gminy wynikający z jej dziedzictwa historycznego wspierać należy przedsiębiorców w zakresie poprawy bazy noclegowej.

Gmina Jordanów Śląski zapewnia swoim mieszkańcom swobodny dostęp do zasobów wody pitnej poprzez stację uzdatniania wody w Jordanowie Śląskim oraz jej ujęcie w Karolinie. Na koniec 2019 r. dostęp do sieci wodociągowej

miało 98,0% mieszkańców, co było wartością lepszą niż średnia wyznaczona dla całego powiatu wrocławskiego oraz województwa dolnośląskiego. Jednocześnie rosnąca w ostatnich latach liczba inwestycji budowlanych na terenie Gminy skutkować będzie w przyszłości koniecznością stałej modernizacji i rozbudowy istniejącej sieci wodociągowej w celu jej dostosowania do zwiększającego się zapotrzebowania na wodę pitną.

Na koniec 2019 r. dostęp do sieci kanalizacyjnej miała niespełna połowa mieszkańców Gminy (46,5%), co było wynikiem niższym niż średnia wyznaczona dla całego powiatu wrocławskiego oraz województwa dolnośląskiego. Mieszkańcy nieposiadający dostępu do kanalizacji korzystają z przydomowych oczyszczalni ścieków oraz zbiorników bezodpływowych. W celu zwiększenia dostępności ogólnospławnej sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy zabezpieczenia środowiska naturalnego przed możliwością niekontrolowanego przedostawania się do niego ścieków komunalnych należy podjąć działania zmierzające do rozbudowy systemu kanalizacji. Stale należy też monitorować i kontrolować prawidłowość odprowadzania ścieków przez mieszkańców nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe.

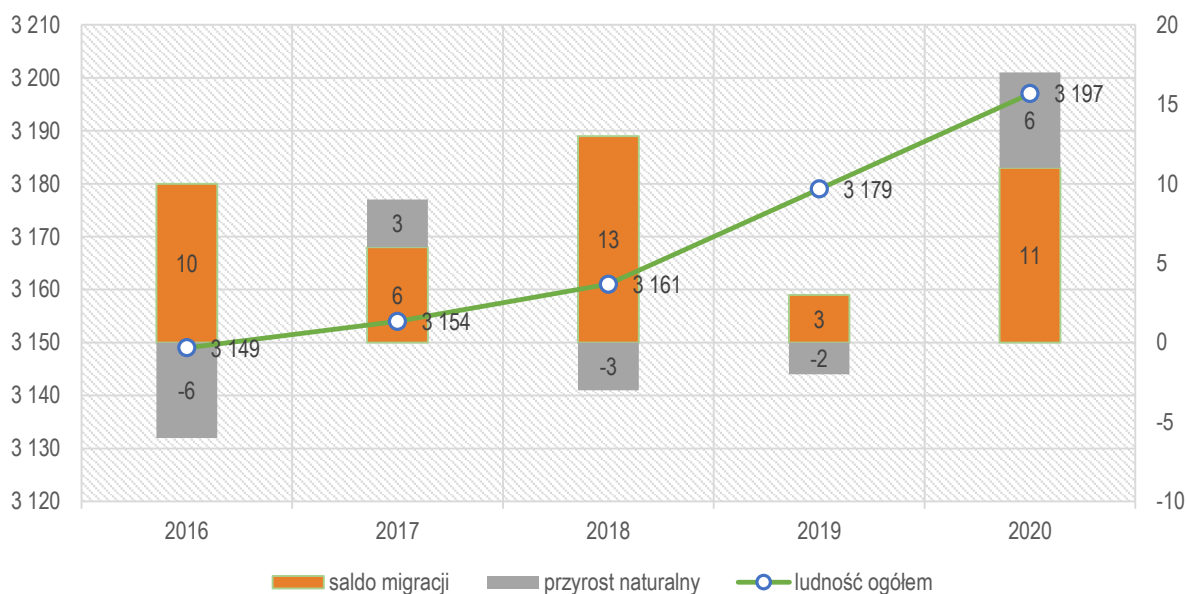
Gmina Jordanów Śląski w latach obowiązywania Strategii pozostawać będzie pod wpływem globalnych tendencji w zakresie rozwoju gospodarki niskoemisyjnej oraz poprawy obecnego stanu i ochrony zasobów środowiska naturalnego. Rozwiązania te dotyczyć będą zarówno zmiany indywidualnych zachowań jej mieszkańców, funkcjonowania obiektów administracji samorządowej i jednostek podległych, jak i poszukiwania nowych motorów wzrostu gospodarczego. Działania samorządu gminnego powinny w tym zakresie koncentrować się na kilku biegunach. Pierwszym z nich powinno być wsparcie prywatnych inwestycji jej mieszkańców w zakresie rozwoju i zwiększenia wykorzystania technologii ograniczających emisję zanieczyszczeń do środowiska. Wśród takich działań można wskazać m.in. wsparcie wymiany wysokoemisyjnych źródeł ciepła, wsparcie w zakresie termomodernizacji obiektów prywatnych, kontynuację programu usuwania azbestu czy wreszcie edukację ekologiczną. Drugim z filarów powinna być modernizacja energetyczna obiektów pozostających we władaniu samorządu gminy (oraz innych obiektów użyteczności publicznej). Dążyć powinno się w nich do osiągnięcia samowystarczalności energetycznej osiągniętej także na drodze ich termomodernizacji. Aby poprawić estetykę przestrzeni w Gminie Jordanów Śląski oraz polepszyć jakość powietrza atmosferycznego na jej obszarze należy wdrożyć działania zmierzające do rozwoju terenów zielonych i zwiększenia powierzchni biologicznie czynnych, np. poprzez nowe nasadzenia drzew. Ostatnim w proponowanych filarów powinno być zwiększenie możliwości rozwoju działalności komercyjnej związanych z pozyskiwaniem energii OZE, np. poprzez wykorzystanie gruntów o niskich klasach bonitacyjnych i nieużytków rolnych na cele związane z produkcją energii elektrycznej pochodzącej z przekształcenia energii słonecznej i wiatrowej.

W latach 2016-2020 dochody budżetu Gminy Jordanów Śląski uległy znacznemu wzrostowi z poziomu ok. 10,7 mln zł na początku tego okresu do poziomu 18,1 mln zł na jego końcu (o ok. 7,4 mln zł, 68,8%). Równocześnie rosły także wydatki budżetu Gminy Jordanów Śląski z poziomu ok. 10,3 mln zł w roku 2016, do poziomu ok. 16,2 mln zł w roku 2020 (o ok. 5,9 mln zł, 57,8%). Obecna sytuacja finansowa Gminy kształtuje się na stabilnym poziomie, który nie zagraża bezpieczeństwu jej funkcjonowania w przyszłości. Zgodnie z uchwałą nr XXIII Rady Gminy Jordanów Śląski z dnia 7 stycznia 2021 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jordanów Śląski na rok 2021 i lata następne kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia budżetu Gminy pozwala na obsługę dodatkowych zobowiązań, co daje gwarancję zabezpieczenia środków finansowych na realizację zadań zapisanych w treści niniejszej Strategii. Zgodnie z tym samym dokumentem potencjał inwestycyjny gminy rozumiany jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów) w latach realizacji strategii wyniesie ok. 8,8 mln zł.

3. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej

Gmina Jordanów Śląski jest najstłabiej zaludnioną gminą powiatu wrocławskiego. Na koniec 2020 r. zamieszkiwała ją 3 197 mieszkańców (ok. 2,0% wszystkich mieszkańców powiatu wrocławskiego). Jednocześnie jednak można było w niej, w latach 2016-2020, zaobserwować stałą tendencję w zakresie wzrostu liczby mieszkańców (choć był to wzrost stosunkowo niewielki, o 48 osób). Za ogólny wzrost liczby mieszkańców Gminy w tym okresie w głównym stopniu odpowiada stabilne dodatnie saldo migracji. Równocześnie, w wybranych latach analizy, efekt ten był wzmacniany przez niewielki dodatni przyrost naturalny. W strukturze mieszkańców Gminy Jordanów Śląski, w niewielkim stopniu, przeważają mężczyźni. W 2020 r. stanowili oni 50,2% ogólnej liczby mieszkańców JST. Na zmiany liczby mieszkańców Gminy znaczny wpływ mają zatem powszechnie występujące i zdefiniowane tendencje suburbanizacyjne przejawiające się w opuszczaniu silnie zaludnionych terenów miast (przede wszystkim Wrocławia) i poszukiwaniu nowego miejsca zamieszkania na terenach wiejskich gmin pobliskich.

Jednocześnie w Gminie Jordanów Śląski można zaobserwować znaczne zmiany zachodzące w strukturze wiekowej jej mieszkańców. W latach 2016-2020 wzrósł w niej udział osób w wieku przedprodukcyjnym (z poziomu 18,0% do 18,8%) oraz osób w wieku poprodukcyjnym (z poziomu 16,4% do 18,6%). W tym samym okresie znacząco spadł udział osób w wieku produkcyjnym (z poziomu 65,6% do poziomu 62,6%). Zachodzące zmiany będą miały w przyszłości kluczowe znaczenie z punktu widzenia zapewnienia mieszkańcom Gminy dostępu do usług opiekuńczych, edukacyjnych oraz społecznych.

Rysunek 3. Zmiana liczby ludności w Gminie Jordanów Śląski w latach 2016-2020.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na terenie Gminy Jordanów Śląski nie funkcjonuje żaden publiczny żłobek. Zamiast tego swoją działalność prowadzi prywatny Klub Dziecięcy „Pierwsze Kroki”, a w placówce dzienną opiekę może otrzymać maksymalnie 25 dzieci w wieku od 1 do 3 lat. Dodatkowo w Gminie znajduje się 1 przedszkole niepubliczne (Zespół Wychowania Przedszkolnego "Wesołe Przedszkole") oraz 1 oddział przedszkolny w Szkole Podstawowej w Jordanowie Śląskim. Obecnie część dzieci z terenu Gminy, na mocy współpracy międzygminnej, uczęszcza do przedszkoli na terenie innych gmin (Łagiewniki, Sobótka oraz Kobierzyce). Dlatego jednymi z priorytetów Gminy powinny stać się utworzenie miejsca do opieki dla dzieci (np. Klubu Malucha) oraz budowa gminnego przedszkola.

W Gminie Jordanów Śląski funkcjonuje jedna Publiczna Szkoła Podstawowa, w której znajduje się 14 oddziałów szkoły podstawowej oraz 4 oddziały zerowe. Gmina organizuje dowóz uczniów do szkoły, z którego w ostatnim roku szkolnym korzystało ok. 39% uczniów jednostki. Niestety uczniowie dojeżdżający, ze względu na godziny kursowania autobusów, nie mają możliwości uczestnictwa w zajęciach pozalekcyjnych. Wyniki osiągnięte przez uczniów w ostatnich edycjach egzaminu ósmoklasisty wskazują, że poziom kształcenia w Gminie jest wyższy niż

średnia wyznaczona dla całego województwa dolnośląskiego, ale jednocześnie niższy niż średnia wyznaczona dla szkół podstawowych z obszaru powiatu wrocławskiego. Dalsze podnoszenie poziomu edukacji w Szkole Podstawowej powinno odbywać się na drodze doposażenia i wymiany zużytych środków służących edukacji dzieci oraz wzbogacenia oferty zajęć pozalekcyjnych. Jednocześnie należy zmienić organizację systemu dowozi dzieci do szkół, tak aby móc zapewnić im możliwość korzystania z oferty zajęć dodatkowych oferowanych przez szkołę.

W Gminie nie funkcjonuje Gminny Ośrodek Kultury, jednak zadania z zakresu kultury realizowane są w Urzędzie Gminy. Oferta kulturalna dla mieszkańców Gminy koncentruje się wokół cyklicznie organizowanych wydarzeń, takich jak dożynki gminne, piłkarski turniej samorządowców, wieczornice związane ze świętami narodowymi oraz dzień seniora. Na terenie Gminy, przy szkole podstawowej, funkcjonuje Biblioteka Publiczno-Szkolna, która udostępnia swoje zbiory wszystkim jej mieszkańcom. W poszczególnych sołectwach Gminy działalność kulturalna koncentruje się wokół istniejących świetlic wiejskich, których stan obecnie jest zróżnicowany. Dlatego w przyszłości powinno się podjąć działania zmierzające do modernizacji obiektów tego wymagających oraz wzbogacenia oferty zajęć odbywających się w poszczególnych świetlicach. Stopniowej rozbudowie podlega baza sportowo-rekreacyjna, na którą składają się przede wszystkim trawiaste boiska do piłki nożnej oraz infrastruktura sportowa zlokalizowana przy szkole podstawowej (boisko szkolne i hala sportowa). Zarządzanie obiektami oraz oferta kulturalną i sportową na terenie Gminy pozostaje rozproszone. Aby zapewnić lepszą integrację prowadzonych działań należy utworzyć jednostki, których podstawowa działalność będzie koncentrować się na zapewnieniu mieszkańcom Gminy najlepszą możliwą ofertę kulturalną, sportową i rekreacyjną. Jednocześnie na terenie Gminy należy modernizować infrastrukturę służącą do zabawy, przeznaczoną dla najmłodszych jej mieszkańców (dzieci i rodzin z dziećmi). W szczególności poprawie ulec powinna atrakcyjność lokalnych placów zabaw.

Zadania z zakresu opieki zdrowotnej na terenie Gminy Jordanów Śląski wypełniane są przez dwie przychodnie lekarskie (NZOZ-y). Obie, podobnie jak jedyna apteka na terenie Gminy, zlokalizowane są w Jordanowie Śląskim. Najbliższa stacja pogotowia ratunkowego znajduje się w odległości ok. 11 km w miejscowości Sobótka. Natomiast odległość do Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego we Wrocławiu wynosi 34 km. Aby poprawić dostępność do usług opieki zdrowotnej na terenie Gminy należy podjąć działania zmierzające do budowy nowego ośrodka zdrowia. Jednocześnie w związku z przedłużającym się stanem epidemii Covid-19, kluczowe będzie podjęcie działań zmierzających do zniwelowania wpływu epidemii na życie i zdrowie mieszkańców. Za realizację zadań z zakresu pomocy społecznej na terenie Gminy Jordanów Śląski odpowiedzialny jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej z siedzibą w Jordanowie Śląskim (GOPS). Jednostka realizuje obecnie szereg projektów, których celem jest walka z ubóstwem i wykluczeniem społecznym wśród mieszkańców Gminy. Jednocześnie można zauważyć stałą tendencję w zakresie zmniejszania się liczby rodzin oraz osób objętych działaniami o charakterze pomocy społecznej. Zmienia się także charakterystyka odbiorców takiego wsparcia. Wśród najważniejszych powodów objęcia poszczególnych osób pomocą GOPS można wymienić: ubóstwo, długotrwałą lub ciężką chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, alkoholizm oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Jednocześnie podejmowane w przyszłości działania z zakresu pomocy społecznej powinny mieć na względzie zmiany zachodzące w strukturze wiekowej mieszkańców Gminy, w szczególności proces starzenia się społeczeństwa. Dla zwiększenia aktywności tej grupy osób oraz podniesienia stopnia ich integracji społecznej powinno w dalszym ciągu wzbogacać się ofertę zajęć dla seniorów. Budynek i inne elementy przestrzeni w Gminie, które obciążone są licznymi barierami architektonicznymi powinny być modernizowane, tak aby zapewnić swobodny dostęp do nich dla osób ze szczególnymi potrzebami. Na terenie Gminy nie funkcjonuje żaden Dom Pomocy Społecznej. Mieszkańcy Gminy, wymagający pomocy udzielanej w ramach DPS-ów, kierowani są do ośrodków znajdujących się w jednostkach ościennych.

Na obszarze Gminy Jordanów Śląski nie został zlokalizowany żaden Komisariat Policji. Zapewnieniem bezpieczeństwa i porządku publicznego zajmuje się Komisariat Policji w Sobótce. Według danych statystycznych Gminę Jordanów Śląski cechuje znikoma liczba zdarzeń związanych z łamaniem prawa publicznego. Na jej terenie funkcjonuje jedna jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej zlokalizowana w Jordanowie Śląskim, która została ujęta w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym. Na terenie Gminy swoją działalność prowadzi kilkanaście stowarzyszeń, organizacji społecznych oraz organizacji sportowych. Jednocześnie wskaźnik liczby fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w 2020 r. w Gminie kształtował się na poziomie wyższym niż średnia wyznaczona dla powiatu wrocławskiego i całego województwa dolnośląskiego. W przyszłości Gmina powinna w dalszym ciągu czerpać korzyści z istniejącej już współpracy z lokalnymi stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi. Współpraca ta powinna być też w dalszym ciągu rozwijana.

4. Analiza SWOT

Analiza SWOT jest powszechnie wykorzystywana w jednostkach administracji publicznej jako narzędzie diagnozy strategicznej. Pozwala ona porównać silne i słabe strony jednostki wynikające z otoczenia wewnętrznego, z szansami i zagrożeniami dla rozwoju płynącymi z otoczenia zewnętrznego, a także określić ich wzajemne oddziaływanie. Analizę dokonano w oparciu o:

1. Wnioski z opisu charakterystyki Gminy,
2. Dane liczbowe, opisowe i przestrzenne pozyskane z Gminy oraz ze źródeł zewnętrznych,
3. Wyniki badań ankietowych przeprowadzonych w dniach 16.04-21.05.2021 r.,

Analizę SWOT dla Gminy Jordanów Śląski przedstawia poniższe zestawienie:

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">– położenie geograficzne, w centralnej części województwa dolnośląskiego i blisko Wrocławia– włączenie obszaru Gminy w skład Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego (strefa II)– dobrze rozwinięta siatka połączeń drogowych na terenie Gminy– korzystne warunki klimatyczno-glebowe umożliwiające rozwój intensywnej produkcji rolnej– znaczna liczba dużych, dobrze funkcjonujących gospodarstw rolnych– istniejące tereny inwestycyjne na obszarze Gminy– bogate dziedzictwo historyczne i kulturowe (kultura wstęgowa – kultura jordanowska)– rosnąca liczba przedsiębiorstw na terenie Gminy– niski poziom bezrobocia– wysoki stopień zwodociągowania obszaru Gminy– niewielki poziom zadłużenia budżetu Gminy– rosnąca liczba mieszkańców (spowodowana w głównej mierze przez dodatnie saldo migracji)– poziom kształcenia w szkole podstawowej– dobry stan techniczny oraz wyposażenie szkoły podstawowej– wysoki poziom bezpieczeństwa na terenie Gminy– rozwinięta współpraca z organizacjami pozarządowymi– wysoki poziom usług świadczonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	<ul style="list-style-type: none">– przedłużające się prace nad opracowaniem nowego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy– niewystarczającą rozwinięty system transportu zbiorowego na terenie Gminy (połączenia autobusowe, brak połączenia kolejowego)– niewielki rozwój sieci dróg rowerowych na obszarze Gminy– pogarszająca się jakość dróg transportu rolnego– brak wyznaczonego miejsca, na którym lokalni producenci mogliby oferować własne produkty– malejąca liczba osób w wieku produkcyjnym– niewystarczająco rozwinięta sieć kanalizacji na terenie Gminy– brak sieci gazowej na terenie Gminy– niski poziom rozwoju instalacji pozyskujących energię z OZE– niedostateczny poziom edukacji ekologicznej wśród mieszkańców– mała liczba lasów oraz innych zwartych terenów zieleni na obszarze Gminy– wysoki udział dotacji i subwencji w ogólnych dochodach budżetu Gminy (niska samodzielność finansowa Gminy)– brak funkcjonowania publicznych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3– niewystarczająca liczba miejsc w przedszkolach na terenie Gminy

- ciekawa i zróżnicowana oferta kulturalna dla mieszkańców
- lokalne produkty i projekty o wysokiej wartości
- postępująca rozbudowa infrastruktury sportowej i rekreacyjnej na obszarze Gminy
- system dowozu dzieci do szkoły podstawowej ograniczający możliwości korzystania przez nie z oferowanych zajęć dodatkowych
- brak instytucji odpowiedzialnej za koordynację polityki kulturalnej na terenie Gminy
- niewielka aktywność w zakresie działalności oraz oferty świetlic wiejskich
- brak komisariatu Policji na obszarze Gminy
- niewystarczający poziom ochrony oraz promocji obiektów lokalnego dziedzictwa historycznego i kulturowego
- stan techniczny budynku ośrodka zdrowia

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> – wzrost poziomu przedsiębiorczości wśród mieszkańców – poprawa promocji lokalnych produktów i wytwórców – bliskość Wrocławia jako potencjalnego rynku zbytu – rosnące zainteresowanie żywnością ekologiczną oraz pozyskiwaną bezpośrednio od jej producentów – rosnący popyt na usługi rekreacyjno-turystyczne – nowa finansowa perspektywa unijna dająca możliwość pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania 	<ul style="list-style-type: none"> – społeczno-gospodarcze następstwa występowania kolejnych fal epidemii SARS-Cov-19 – konkurencja ze strony innych okolicznych ośrodków pod względem atrakcyjności rynku pracy i miejsca zamieszkania – starzenie się społeczeństwa – zmiany klimatyczne skutkujące spadkiem zasobów dostępnych wód, suszami, pustynnieniem obszarów wiejskich – brak dostępnych pracowników skutkujący ograniczeniem tempa rozwoju lokalnych przedsiębiorstw

1. Misja i wizja

Strategia Rozwoju Gminy Jordanów Śląski na lata 2022-2030 została opracowana na podstawie wniosków wysnutych z przeprowadzonej diagnozy aktualnej sytuacji Gminy, analizy SWOT, warsztatów diagnostycznych z mieszkańcami oraz badań ankietowych. Podczas przeprowadzanych prac zwracano uwagę zarówno na potencjały Gminy (jej strony silne, stanowiące szanse dla przyszłego rozwoju), jak również trapiące ją problemy (strony słabe, stanowiące zagrożenia dla jej dalszego rozwoju). W procesie strategicznym określono także MISJĘ oraz WIZJĘ Gminy Jordanów Śląski, które na późniejszym etapie prac stanowiły drogowskaz dla wyznaczania celów strategicznych i operacyjnych.

MISJA jest to element Strategii, który wskazuje na najważniejsze kierunki rozwoju Gminy. Skupione są w niej wszystkie podstawowe wartości, które przyświecają władzom Gminy Jordanów Śląski i jej mieszkańcom w procesach rozwojowych. Wskazuje także na czynniki uzasadniające przyjęcie określonych wartości jako nadrzędnych. Jest to ścieżka, jaką należy podjąć do osiągnięcia wizji. Zawiera w sobie odpowiedź na pytania: Kim jesteśmy? Czym się zajmujemy? Co jest naszym priorytetem?

Uwzględniając przyjęte założenia MISJA Gminy Jordanów Śląski brzmi następująco:

Gmina Jordanów Śląski ma DOBRY KLIMAT

W procesie powstawania dokumentu istotne było również stworzenie WIZJI, czyli obrazu Gminy, który będzie efektem realizacji przyjętej strategii rozwoju. WIZJA ukazuje Jordanów Śląski w perspektywie strategicznej – zmienionej dzięki realizacji przyjętych działań i osiągnięciu zamierzonych przez władze celów.

WIZJA Gminy:

- określa stan docelowy, do którego dążyć będzie cała wspólnota,
- jest stanem Gminy w przyszłości, efektem wdrażania strategii,
- nadaje kształt przyszłym kierunkom działań władz Gminy.

WIZJA Gminy Jordanów Śląski brzmi następująco:

Gmina Jordanów Śląski w 2030 r. to gmina przyjazna, ekologiczna, bezpieczna, dostępna i aktywnie odpowiadająca na potrzeby jej mieszkańców. Dążąc do nowoczesności kultywuje lokalne tradycje.

2. Cele strategiczne, kierunki planowanych działań i oczekiwane rezultaty

Na podstawie diagnozy aktualnego stanu Gminy Jordanów Śląski, jej sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej oraz uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych, a także przeprowadzonych warsztatów określono trzy cele strategiczne, którymi są:

CEL I: Nowoczesne zarządzanie przestrzenią Gminy.

CEL II: Rozwój gospodarczy Gminy oparty na jej wewnętrznym potencjale.

CEL III: Aktywne społeczeństwo obywatelskie.

Wyznaczone cele strategiczne Gminy Jordanów Śląski odpowiadają zdefiniowanym obszarom rozwojowym w sferze przestrzennej, gospodarczej i społecznej, które są od siebie zależne i wzajemnie się przenikają.

Cele strategiczne osiągnięte zostaną poprzez realizację celów operacyjnych, które zaprezentowano w tabeli poniżej.

CELE STRATEGICZNE		
I. Nowoczesne zarządzanie przestrzenią Gminy.	II. Rozwój gospodarczy Gminy oparty na jej wewnętrznym potencjale.	III. Aktywne społeczeństwo obywatelskie.
CELE OPERACYJNE		
I.1. Racjonalne gospodarowanie przestrzenią	II.1. Rozwój przedsiębiorczości na terenie Gminy	III.1. Rozwój i zwiększenie dostępności oferty edukacyjnej
I.2. Poprawa jakości i bezpieczeństwa komunikacji w Gminie	II.2. Stworzenie kompleksowej oferty sportowo-rekreacyjnej	III.2. Poprawa funkcjonowania systemu ochrony zdrowia i pomocy społecznej
I.3. Ochrona środowiska i poprawa warunków życia mieszkańców	II.3. Ochrona zabytków i lokalnego dziedzictwa kulturowego	III.3. Zintegrowane społeczeństwo

CEL STRATEGICZNY I: Nowoczesne zarządzanie przestrzenią Gminy.

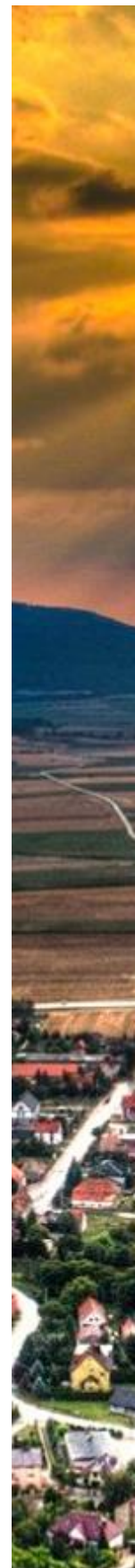
- I.1. Racjonalne gospodarowanie przestrzenią
- I.2. Poprawa jakości i bezpieczeństwa komunikacji w Gminie
- I.3. Ochrona środowiska i poprawa warunków życia mieszkańców

Lokalna przestrzeń stanowi jedno z najważniejszych dóbr publicznych, którymi zarządza Gmina. Jednocześnie dobro to podlega nieustannym zmianom, których celem jest zaspokojenie potrzeb mieszkańców.

Punktem wyjścia w zakresie określenia przyszłych zasad kształtowania ładu przestrzennego na terenie samorządu będzie aktualizacja studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jordanów Śląski. Szczegółowe przeznaczenie oraz zasady zagospodarowania poszczególnych terenów określone będą w tworzonych i aktualizowanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Przestrzeń przyjazna mieszkańcom, to także możliwość korzystania ze sprawnej i nowoczesnej infrastruktury podstawowej. Dlatego przewiduje się podjęcie działań zmierzających do rozbudowy systemu kanalizacji sanitarnej oraz modernizacji i rozbudowy istniejącej sieci wodociągowej. Jednocześnie wzmożone zostaną wysiłki zmierzające do wyeliminowania niekontrolowanego przedostawania się ścieków i innych nieczystości komunalnych do środowiska naturalnego.

Gmina dążyć będzie także do poprawy jakości oraz bezpieczeństwa komunikacji na jej terenie. W tym celu podejmowane będą działania zmierzające do poprawy jakości dróg gminnych oraz intensyfikowana współpraca z samorządami wyższego szczebla. Przy drogach przebiegających przez poszczególne miejscowości modernizować oraz tworzyć będzie się nowe chodniki, a w newralgicznych punktach wyznaczane będą nowe przejścia dla pieszych. System oświetlenia dróg w miejscowościach na terenie Gminy będzie podlegał rozbudowie. Zakłada się także podjęcie działań zmierzających do poprawy jakości dróg transportu rolnego.

Na stan przestrzeni gminnej silnie oddziałuje także stan lokalnego środowiska naturalnego. Dlatego jednym z głównych celów będzie jego ochrona, skutkująca poprawą warunków życia mieszkańców. Osiągnięty zostanie on m.in. dzięki wsparciu wymiany wysokoemisyjnych źródeł ciepła, wsparcie w zakresie termomodernizacji obiektów prywatnych oraz kontynuację programu usuwania azbestu. Dążyć się będzie do osiągnięcia samowystarczalności energetycznej obiektów gminnych oraz termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej. Prowadzone będą także działania w zakresie zwiększenia liczby drzew na terenie Gminy oraz zintensyfikowane zostaną akcje o charakterze edukacji ekologicznej. Zwiększeniu produkcji energii elektrycznej z OZE służyć będzie wykorzystanie w tym celu gruntów o niskich klasach bonitacyjnych i nieużytków rolnych.

CEL STRATEGICZNY I: Nowoczesne zarządzanie przestrzenią Gminy.

Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia celów
I.1. Racjonalne gospodarowanie przestrzenią	I.1.1. Aktualizacja Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy	– aktualizacja i koordynacja polityki przestrzennej na terenie Gminy	– udział powierzchni Gminy pokrytej miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (%)
	I.1.2. Tworzenie nowych i aktualizacja istniejących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	– poprawa stanu infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie Gminy	– liczba nowych/zaktualizowanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (szt.)
	I.1.3. Rozbudowa systemu kanalizacji na terenie Gminy	– wzrost atrakcyjności osiedleńczej na terenie Gminy	– długość rozbudowanej sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy (km)
	I.1.4. Modernizacja i rozbudowa sieci gminnych wodociągów		– długość rozbudowanej/zmodernizowanej sieci wodociągowej na terenie Gminy (km)
	I.1.5. Kontrola prawidłowości odprowadzania ścieków przez mieszkańców (zbiorniki bezodpływowe)		– ilość przeprowadzonych kontroli prawidłowości odprowadzania ścieków (szt.)
	I.1.6. Promocja „oczek” wodnych jako ważnych elementów ekosystemu wodnego		
I.2. Poprawa jakości i bezpieczeństwa komunikacji w Gminie	I.2.1. Poprawa jakości dróg gminnych	– rozbudowa i poprawa stanu siatki drogowej na obszarze Gminy (drogi gminne, powiatowe, wojewódzkie)	– długość zmodernizowanych dróg gminnych (km)
	I.2.2. Współpraca z samorządem powiatowym i wojewódzkim w zakresie modernizacji dróg powiatowych i wojewódzkich	– zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego na obszarze Gminy	– długość zmodernizowanych dróg powiatowych/krajowych (km)
	I.2.3. Zwiększenie bezpieczeństwa pieszych na drogach (wyznaczanie nowych przejść, budowa chodników, mierniki prędkości)	– zachęcenie mieszkańców do korzystania z transportu rowerowego	– długość rozbudowanych chodników (m)
	I.2.4. Wyeliminowanie nadmiernego ruchu samochodowego przez Jordanów Śląski związanego z „korkami” na drodze nr 8		– liczba wyznaczonych nowych przejść dla pieszych (szt.)
			– liczba miejscowości z rozbudowanym systemem oświetlenia (szt.)

I.2.5. Rozbudowa systemu oświetlenia w miejscowościach na terenie Gminy	<ul style="list-style-type: none"> – integracja mieszkańców z różnych części Gminy dzięki usprawnieniu komunikacji – ograniczenie ruchu samochodowego (głównie samochodów ciężarowych) na obszarze Gminy 	<ul style="list-style-type: none"> – długość zmodernizowanych dróg transportu rolnego (km)
I.2.6. Poprawa jakości dróg transportu rolnego	<ul style="list-style-type: none"> – zmniejszenie emisji zanieczyszczeń i CO₂ do atmosfery związanej z tzw. emisją liniową 	
I.3.1. Wsparcie wymiany wysokoemisyjnych źródeł ciepła	<ul style="list-style-type: none"> – zwiększenie atrakcyjności Gminy pod względem nowych mieszkańców i przedsiębiorców, 	<ul style="list-style-type: none"> – liczba wspartych inwestycji w zakresie wymiany wysokoemisyjnych źródeł ciepła (szt.)
I.3.2. Poprawa jakości powietrza na terenie Gminy		
I.3.3. Kontynuacja programu usuwania azbestu	<ul style="list-style-type: none"> – zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie ochrony środowiska oraz postępowania z odpadami, 	<ul style="list-style-type: none"> – powierzchnia usuniętego azbestu (m²)
I.3.4. Edukacja ekologiczna mieszkańców Gminy		<ul style="list-style-type: none"> – liczba wydarzeń w zakresie edukacji ekologicznej (szt.)
I.3.5. Nowe nasadzenia drzew	<ul style="list-style-type: none"> – zwiększenie liczby gospodarstw domowych ogrzewanych ekologicznymi źródłami ciepła, 	<ul style="list-style-type: none"> – liczba nowo nasadzonych drzew (szt.)
I.3.6. Dążenie do osiągnięcia samowystarczalności energetycznej obiektów gminnych	<ul style="list-style-type: none"> – zwiększenie udziału energii pozyskiwanej ze źródeł odnawialnych na potrzeby budynków użyteczności publicznej, 	<ul style="list-style-type: none"> – liczba obiektów użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji (szt.)
I.3.7. Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej		<ul style="list-style-type: none"> – liczba wspartych inwestycji w zakresie termomodernizacji obiektów prywatnych (szt.)
I.3.8. Wsparcie w zakresie termomodernizacji obiektów prywatnych	<ul style="list-style-type: none"> – zabezpieczenie Gminy przed negatywnymi skutkami zmian klimatycznych, 	<ul style="list-style-type: none"> – powierzchnia gruntów przeznaczonych na cele związane z produkcją OZE (ha)
I.3.9. Wykorzystanie gruntów o niskich klasach bonitacyjnych i nieużytków rolnych na cele związane z produkcją energii OZE	<ul style="list-style-type: none"> – stworzenie systemu zielonej i błękitnej infrastruktury, co poza efektem ekologicznym będzie miało efekt estetyczny, 	

CEL II: Rozwój gospodarczy Gminy oparty na jej wewnętrznym potencjale.

- II.1. Rozwój przedsiębiorczości na terenie Gminy
- II.2. Stworzenie kompleksowej oferty sportowo-rekreacyjnej
- II.3. Ochrona zabytków i lokalnego dziedzictwa kulturowego

Kluczowym elementem rozwoju gospodarczego Gminy w przyszłości będzie tworzenie dogodnych warunków do rozwoju przedsiębiorczości, zarówno wśród jej mieszkańców, jak i inwestorów zewnętrznych. Podejmowane działania zakładać będą promocję istniejących i nowotworzonych terenów inwestycyjnych oraz promocję lokalnych producentów i ich produktów. Dążyć się będzie do utworzenia gminnego targowiska, które stanie się platformą za pośrednictwem której lokalni wytwórcy będą mogli sprzedawać swoje wyroby. Równocześnie wspierany będzie rozwój rolnictwa na terenie Gminy. Dodatkowe wsparcie przeznaczone zostanie na poprawę bazy noclegowej.

Rozwój gospodarczy Gminy uzupełniony zostanie poprzez stworzenie kompleksowej oferty sportowo-rekreacyjnej, która umożliwi mieszkańcom aktywne spędzanie czasu wolnego. W ramach realizowanych działań dokonywane będą modernizacje i doposażenia gminnych obiektów sportowych i placów zabaw. Poszczególne miejscowości zostaną połączone spójnym systemem ścieżek rowerowych, które ułatwią komunikację pomiędzy nimi oraz poprawią bezpieczeństwo uczestników ruchu drogowego. Zagospodarowane zostaną także tereny nad zlewem, które staną się miejscem społecznej integracji mieszkańców.

Gmina Jordanów Śląski posiada bogatą historię, wyrażającą się w licznych świadectwach lokalnego dziedzictwa kulturowego. Jednym z ważnych celów stanie się zatem ochrona zabytków i lokalnego dziedzictwa. Opracowany zostanie gminny program ochrony zabytków oraz utworzona zostanie gminna ewidencja zabytków. Podjęte zostaną działania zmierzające do promocji lokalnego dziedzictwa kulturowego i historycznego. Działania te oparte zostaną na budowie lokalnej marki „Jordanowskiego baranka”.

CEL STRATEGICZNY II: Rozwój gospodarczy Gminy oparty na jej wewnętrznym potencjale.

Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia celów
II.1. Rozwój przedsiębiorczości na terenie Gminy	II.1.1. Tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości na terenie Gminy	– zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej Gminy	– liczba przedsiębiorstw zarejestrowanych na terenie Gminy w przeliczeniu na 1000 mieszkańców (szt./os.)
	II.1.2. Promocja terenów inwestycyjnych na terenie Gminy	– rozwój przedsiębiorczości wśród mieszkańców Gminy,	– liczba nowych przedsiębiorstw funkcjonujących na terenach inwestycyjnych w Gminie (szt.)
	II.1.3. Dążenie do utworzenia gminnego targowiska	– promocja istniejących terenów inwestycyjnych,	– liczba utworzonych gminnych targowisk (szt.)
	II.1.4. Promocja lokalnych producentów i ich produktów	– zwiększenie liczby nowych przedsięwzięć inwestycyjnych na terenie Gminy,	– liczba działań w zakresie promocji lokalnych producentów i produktów (szt.)
	II.1.5. Wsparcie rozwoju rolnictwa na terenie Gminy	– wzrost zamożności mieszkańców Gminy,	– liczba działań w zakresie wsparcia rolnictwa (szt.)
	II.1.6. Wsparcie przedsiębiorców w zakresie poprawy bazy noclegowej	– rozwój lokalnych producentów	– liczba działań w zakresie wsparcia rolnictwa (szt.)
	II.1.7. Wykorzystanie wieży Bismarck w otoczeniu Gminy	– wzmocnienie gospodarstw rolnych	– liczba działań w zakresie wsparcia przedsiębiorców prowadzących działalność noclegową (szt.)
	II.1.8. Wykorzystanie potencjału potrzeb Gminy	– poprawa jakości bazy noclegowej na terenie Gminy	
II.2. Stworzenie kompleksowej oferty sportowo-rekreacyjnej	II.2.1. Modernizacja i wyposażenie gminnych obiektów sportowych i placów zabaw	– poprawa jakości i atrakcyjności gminnych obiektów sportowych i placów zabaw	– liczba zmodernizowanych/doposażonych obiektów sportowych i placów zabaw (szt.)
	II.2.2. Utworzenie systemu ścieżek rowerowych łączących poszczególne miejscowości	– rozwój sieci dróg rowerowych	

II.2.3. Zagospodarowanie terenu nad zalewem na cele rekreacyjne
(stworzenie miejsca integracji społecznej)

– wzrost atrakcyjności rekreacyjnej
Gminy

– długość ścieżek rowerowych na
terenie Gminy (km)

– liczba inwestycji w zakresie
zagospodarowania terenu nad
zalewem (szt.)

II.3.1. Opracowanie gminnego programu ochrony zabytków oraz
gminnej ewidencji zabytków

– poprawa stanu gminnych zabytków
na terenie Gminy

– liczba opracowanych gminnych
programów ochrony
zabytków/gminnych ewidencji
zabytków (szt.)

II.3.2. Promocja lokalnego dziedzictwa kulturowego i historycznego

– wzrost rozpoznawalności lokalnego
dziedzictwa kulturowego i
historycznego

– liczba akcji promocyjnych w zakresie
lokalnego dziedzictwa kulturowego
i historycznego (szt.)

II.3.3. Budowa lokalnej marki opartej na „Jordanowskim baranku”

– liczba podjętych działań w zakresie
budowy lokalnej marki (szt.)

CEL III: Aktywne społeczeństwo obywatelskie.

- III.1. Rozwój i zwiększenie dostępności oferty edukacyjnej
- III.2. Poprawa funkcjonowania systemu ochrony zdrowia i pomocy społecznej
- III.3. Zintegrowane społeczeństwo

Komfort życia mieszkańców w każdej Gminie jest także pochodną poziomu oferowanych na jej obszarze usług społecznych. Jednocześnie planowane przyszłe działania w tym zakresie muszą być odpowiedzią na zidentyfikowane problemy i potrzeby lokalnej społeczności. Jednym z głównych celów realizacji niniejszej strategii będzie rozwój i zwiększenie dostępności oferty edukacyjnej na terenie Gminy Jordanów Śląski. Podstawowym działaniem w tym zakresie stanie się budowa przedszkola gminnego, w którym opieką objęte zostaną dzieci z terenu Gminy. Podjęte zostaną działania zmierzające do wzbogacenia oferty zajęć pozalekcyjnych dla uczniów lokalnych placówek edukacyjnych. Regularnie prowadzić się będzie działania nakierowane na doposażenie i wymianę zużytych środków służących edukacji dzieci. Zmianie ulegnie także organizacja systemu dowozów do szkół. Rozwój oferty edukacyjnej i kulturalnej zostanie osiągnięty poprzez utworzenie Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu oraz Biblioteki Gminnej.

Kolejnym ważnym elementem realizacji Strategii będzie poprawa funkcjonowania systemu ochrony zdrowia i pomocy społecznej, Podejmowane w ramach tego celu działania obejmować będą wzbogacenie oferty zajęć dla seniorów, co przyczyni się do aktywizacji i integracji tej grupy społecznej z resztą mieszkańców Gminy. Ograniczona zostanie liczba barier architektonicznych dla seniorów oraz osób ze szczególnymi potrzebami na terenie Gminy. Podjęte zostaną także działania zmierzające do budowy nowego ośrodka zdrowia. Dla mieszkańców potrzebujących miejsca zamieszkania stworzona zostanie oferta mieszkań socjalnych. Jednocześnie podjęte zostaną szerokie działania zmierzające do zniwelowania negatywnych społecznych skutków epidemii Covid-19.

Gmina podejmować będzie także działania zmierzające do zwiększenia stopnia integracji lokalnej społeczności. Zmodernizowane zostaną świetlice wiejskie oraz wzbogacona zostanie liczba i różnorodność oferowanych w nich zajęć. Zmodernizowane zostaną place zabaw, co powinno przełożyć się na zwiększenie ich atrakcyjności. Gmina kontynuować i rozwijać będzie współpracę z lokalnymi stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi. Utworzony zostanie także Klub dla Młodzieży.

CEL STRATEGICZNY III: Aktywne społeczeństwo obywatelskie.

Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia celów
<p>III.1. Rozwój i zwiększenie dostępności oferty edukacyjnej</p>	<p>III.1.1. Budowa przedszkola gminnego</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wzrost liczby dzieci korzystających z opieki przedszkolnej na terenie Gminy 	<ul style="list-style-type: none"> – liczba wybudowanych przedszkoli gminnych (szt.)
	<p>III.1.2. Utworzenie Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu i bibliotek</p>	<ul style="list-style-type: none"> – poprawa warunków nauczania w szkole podstawowej 	<ul style="list-style-type: none"> – liczba utworzonych Gminnych Ośrodków Kultury i Sportu (szt.)
	<p>III.1.3. Wzbogacenie oferty zajęć pozalekcyjnej dla uczniów gminnych placówek edukacyjnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> – poprawa jakości kształcenia w szkole podstawowej 	<ul style="list-style-type: none"> – liczba utworzonych bibliotek gminnych (szt.)
	<p>III.1.4. Dopuszczenie i wymiana zużytych środków służących edukacji dzieci</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wzrost dostępności dowożonych uczniów do zajęć pozalekcyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> – liczba nowych zajęć pozalekcyjnych dla uczniów gminnych placówek edukacyjnych (szt.)
	<p>III.1.5. Efektywniejsza organizacja systemu dowozów do szkół (np. zakup dodatkowego środka transportu)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wzrost jakości oferty kulturalnej na terenie Gminy – powrót rodziców, w szczególności kobiet na rynek pracy 	<ul style="list-style-type: none"> – wartość wydatków związanych z doposażeniem i wymianą zużytych środków służących edukacji dzieci (zł)
<p>III.2. Poprawa funkcjonowania systemu ochrony zdrowia i pomocy społecznej</p>	<p>III.2.1. Wzbogacenie oferty zajęć dla seniorów</p>	<ul style="list-style-type: none"> – dopasowanie oferty usług społecznych do zmieniającej się struktury demograficznej 	<ul style="list-style-type: none"> – liczba nowych zajęć dla seniorów (szt.)
	<p>III.2.2. Ograniczenie liczby barier architektonicznych dla seniorów i osób ze szczególnymi potrzebami</p>	<ul style="list-style-type: none"> – ograniczenie stopnia wykluczenia społecznego osób ze szczególnymi potrzebami 	<ul style="list-style-type: none"> – liczba inwestycji w zakresie ograniczenia barier architektonicznych (szt.)
	<p>III.2.3. Podjęcie działań zmierzających do budowy nowego ośrodka zdrowia</p>	<ul style="list-style-type: none"> – poprawa jakości życia poprzez stworzenie nowych możliwości 	<ul style="list-style-type: none"> – liczba wybudowanych nowych ośrodków zdrowia (szt.)

III.2.4. Stworzenie oferty mieszkań socjalnych

– spędzania wolnego czasu przez seniorów – liczba nowych mieszkań socjalnych (szt.)

– poprawa sytuacji na lokalnym rynku mieszkań

– wzrost jakości opieki zdrowotnej na terenie Gminy

III.3.1. Modernizacja świetlic wiejskich

– rozwój oferty kulturalnej na terenach Gminy – liczba zmodernizowanych świetlic wiejskich (szt.)

III.3.2. Wzbogacenie liczby zajęć w świetlicach wiejskich

– zwiększenie zaangażowania mieszkańców w życie kulturalne Gminy – liczba nowych zajęć w świetlicach wiejskich (szt.)

III.3.3. Zdefiniowanie i organizacja corocznego koncertu plenerowego na dużą skalę

– liczba zmodernizowanych placów zabaw (szt.)

III.3.4. Zwiększenie atrakcyjności placów zabaw

– rozwój oferty zajęć dla dzieci i młodzieży na terenie Gminy

III.3.5. Utrzymanie wysokiego poziomu i dalszy rozwój współpracy z lokalnymi stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi

– liczba działań podjętych we współpracy z lokalnymi stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi (szt.)

III.3.6. Wzbogacenie oferty zajęć skierowanych do młodzieży poprzez utworzenie Klubu dla Młodzieży

– liczba utworzonych Klubów dla Młodzieży (szt.)

3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej

Na obszarze Gminy Jordanów Śląski zlokalizowanych 15 miejscowości: Biskupice, Dankowice, Glinica, Janówek, Jezierzyce Wielkie, Karolin, Mleczna, Piotrówek, Popowice, Pożarzyce, Tomice, Wilczkowice, Winna Góra. Całkowita powierzchnia Gminy zajmuje 56,6km², z czego powierzchnia użytków rolnych stanowi 86,4%, zaś powierzchnia leśna 3,3%. Głównym ośrodkiem Gminy jest Jordanów Śląski położony w jej centralnej części i wypełniający funkcje administracyjne.

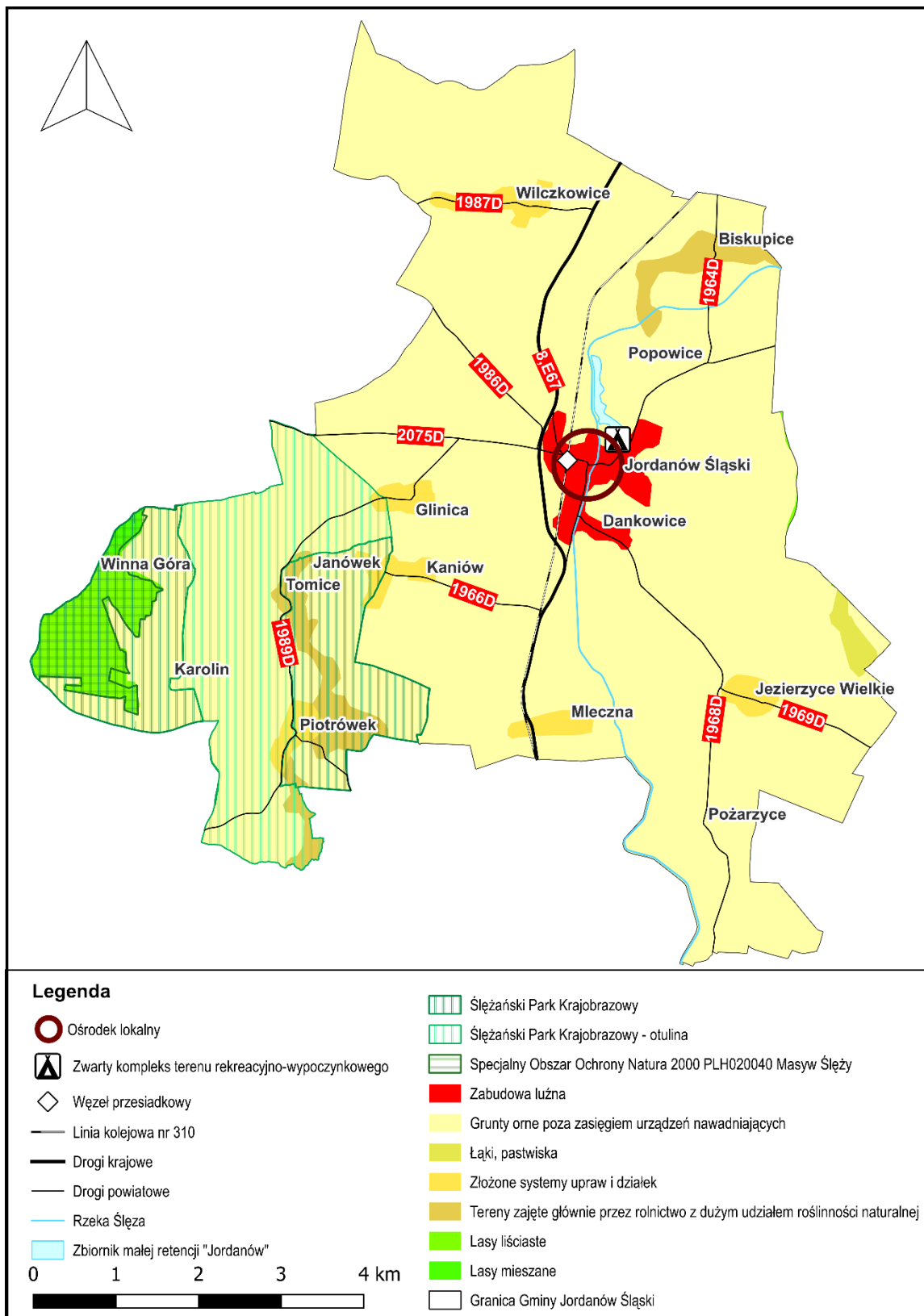
Struktura funkcjonalno-przestrzenna Gminy Jordanów Śląski ukształtowana jest w głównej mierze przez dominującą na jej obszarze funkcję rolniczą wynikającą z bardzo korzystnych uwarunkowań przyrodniczych, zwłaszcza glebowych. Na terenie Gminy dominują gleby brunatne właściwe oraz występujące na przemian płyty gleb płowych, czarnych ziem i gleb brunatnych właściwych. Gleby typu czarne ziemie występują w części południowo-wschodniej. Większość gruntów ornych znajduje się poza zasięgiem urządzeń nawadniających. Z kolei niewielka część powierzchni Gminy wykorzystywana jest jako tereny wypasu zwierząt gospodarskich (łąki, pastwiska).

Większość obszaru Gminy znajduje się na obszarze Równiny Wrocławskiej. W południowo-zachodniej części Gminy znajdują się Wzgórza Łagiewnickie, należące do mezoregionu Wzgórz Niemczańsko-Strzelińskich z najwyższym szczytem, Jańską Górą o wysokości 253 m. n.p.m. Jest to niewielkie pasmo, położone pomiędzy doliną potoku Oleszny a Ślężą, ciągnące się od Łagiewnik do Jordanowa Śląskiego. Wzgórza te są na ogół użytkowane rolniczo, a lasy występują na nich sporadycznie. Na zachodzie Gmina sięga po Wzgórza Oleszańskie, stanowiące wschodnią część Masywu Ślęzy i ciągnącą się do Przełęczy Słupickiej, przez Sulistrowickie Skały, Przełęcz Sulistrowicką i Gozdnik, skąd obniżają się w kierunku Równiny Wrocławskiej i Przedgórze Sudeckiego i stopniowo zanikając na terenie Gminy, w rejonie wsi Winna Góra.

Jedyny większy zwarty obszar leśny znajduje się w południowo zachodniej części Gminy i włączony jest w skład Ślężańskiego Parku Krajobrazowego. Pozostałymi formami ochrony przyrody występującymi na terenie Gminy są jeden specjalny obszar ochrony (SOO) – Masyw Ślęzy oraz dwa użytki ekologiczne – Paprocie serpentynitowe w Masywie Ślęzy, stanowisko nr 7 i 8. Brak dużych skupisk leśnych oraz zadrzewienia w partiach wierzchołkowych wzgórz i wzniesień, ukształtowanie terenu Gminy, lokalne warunki geologiczno-glebowe oraz rolniczy sposób wykorzystania powodują, że w jej południowo-zachodniej części występują zagrożenia erozyjne, których skutkiem jest erozja powierzchniowa. Podczas nawalnych deszczów występują zrywy powierzchniowe, a w okresach suchych erozja wietrzna.

Głównym ciekim przepływającym przez teren Gminy jest rzeka Ślęza, stanowiąca lewy dopływ Odry. Gmina Jordanów Śląski należy więc do zlewni rzeki Ślęzy, lewego dopływu Odry. Obszar Gminy odwadniają Ślęza oraz jej dopływy: Oleszna, Trawna i Cieniowa oraz sieć rowów melioracyjnych. Ślęza ma swe źródła wśród Wzgórz Niemczańsko-Strzelińskich i dlatego na zjawiska hydrologiczne, które występują w Gminie, wywierają wpływ obszary odległe, o odmiennych cechach środowiskowych. Cieki wodne na terenie Gminy Jordanów Śląski zachowały w przewodzie swe cechy naturalne, mimo że znajdują się pod silnym wpływem gospodarki człowieka.

Główny ciąg komunikacyjny przebiegający przez teren Gminy stanowi droga krajowa nr 8 z Wrocławia do Kudowy Zdrój. Droga posiada na obszarze Gminy orientację północ-południe i stanowi zachodnią obwodnicę Jordanowa Śląskiego. Droga ta jest ważnym szlakiem tranzytowym, łączącym południową część Polski z przejściem granicznym w Kudowie Zdroju, a dalej z Pragą. Wykorzystywana, jest zarówno przez przewoźników towarowych, jak i przez turystów kierujących się w stronę Kotliny Kłodzkiej i okolic.

Rysunek 4. Struktura funkcjonalno-przestrzenna Gminy Jordanów Śląski.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Corine Land Cover 2018.

Dalszy rozwój społeczno-gospodarczy Gminy Jordanów Śląski powinien uwzględniać przyjęte kierunki jej zagospodarowania przestrzennego, wynikające ze zmian zachodzących w rolnictwie (jako podstawy gospodarki Gminy) oraz na obszarach wiejskich kraju:

- w przyszłości postępować będą zmiany zachodzące w strukturze właścicielskiej gruntów wykorzystywanych rolniczo, wielkości gospodarstw rolnych i strukturze produkcji,
- na obszarach wiejskich muszą rozwijać się także alternatywne źródła utrzymania dla ludności nierolniczej, co powodować będzie rozwój nowych funkcji tych miejscowości,
- dziedziny gospodarczej działalności pozarolniczej na wsi związane będą przede wszystkim z cechami przyrodniczo-geograficznymi i ukształtowaniem terenu, szans rozwojowych należy upatrywać we własnym potencjale Gminy (przyrodniczym, kulturowym, społecznym),
- konieczne będzie podejmowanie dalszych działań zmierzających do podniesienia poziomu życia na wsi, zwłaszcza w zakresie wyposażenia w infrastrukturę techniczną i rozwoju przedsiębiorczości.

Warunkiem niezbędnym skuteczności wszelkich koncepcji zmian rozwojowych na wsi będzie współdziałanie wszystkich mieszkańców. Kreowaniu wielofunkcyjnej struktury przestrzenno-gospodarczej Gminy Jordanów Śląski wymaga realizacji przyjętych celów uwzględniających rozwój działalności gospodarczej, rolniczej, terenów zieleni, terenów rekreacyjnych, infrastruktury technicznej i wzmocnienie wartości dziedzictwa kulturalno-historycznego.

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie Jordanów Śląski wynikają również z celów i kierunków polityki przestrzennego zagospodarowania województwa dolnośląskiego wskazanych w *Planie zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego* oraz wynikających z niego ustaleń kierowanych do Gminy Jordanów Śląski:

1. W zakresie kierunku 2.1. **Stworzenie spójnego regionalnego systemu ochrony przyrody, funkcjonującego w ramach struktur krajowych i europejskich:** Uwzględnienie postulowanych obszarów do objęcia ochroną prawną – na podstawie zapisów obowiązujących planów ochrony parków krajobrazowych, w tym proponowanych stanowisk dokumentacyjnych; Ochrona obszarów o nieprzekształconych lub stosunkowo mało zmienionych walorach przyrodniczych i krajobrazowych oraz uwzględnianie pozostałych działań ochronnych w zakresie ochrony krajobrazu, sformułowanych w obowiązujących planach ochrony parków krajobrazowych (Ślęzański Park Krajobrazowy); Uwzględnienie przebiegu i funkcji korytarzy ekologicznych o znaczeniu ponadlokalnym w lokalnych dokumentach planistycznych oraz działaniach należących do kompetencji Gminy. Na obszarach otulin parków krajobrazowych działalność związana z usługami turystycznymi i sportowymi powinna zostać dostosowana skalą i intensywnością do charakteru obszaru chronionego i jego otoczenia poprzez obowiązkowe wskazanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i decyzjach o warunkach zabudowy szczegółowych parametrów zabudowy dla projektowanej działalności,
2. W zakresie kierunku 3.1. **Zapewnienie warunków dla rozwoju infrastruktury energetycznej oraz racjonalnego rozwoju energetyki opartej na odnawialnych źródłach energii przy wykorzystaniu naturalnych uwarunkowań regionu:** Określenie warunków i wskaźników lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii na dachach i zadaszeniach obiektów przy określaniu wytycznych dla terenów przeznaczonych pod zabudowę usługową i produkcyjną, w szczególności wyznaczonych na obszarach optymalnej lokalizacji nowych inwestycji

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie Jordanów Śląski wynikają również z celów i kierunków polityki przestrzennego zagospodarowania województwa dolnośląskiego wskazanych w *Planie zagospodarowania przestrzennego wrocławskiego obszaru funkcjonalnego* oraz wynikających z niego ustaleń kierowanych do Gminy Jordanów Śląski:

1. **Działania z zakresu zwiększenia udziału ruchu rowerowego w transporcie WrOF:** Uwzględnienie głównych tras rowerowych, wyznaczonych w koncepcji sieci głównych tras rowerowych województwa dolnośląskiego. Wyznaczenie elementów systemu bike&ride przy stacjach i przystankach kolejowych oraz pętlach tramwajowych, a także dworcach autobusowych. Wyznaczenie tras rowerowych umożliwiających bezpośredni dojazd rowerem z punktów centralnych miejscowości położonych w promieniu do 7 km do

zintegrowanych węzłów przesiadkowych. Planowanie i realizacja pozostałych tras rowerowych wzdłuż dróg gminnych pozwalających na powiązanie jednostek osadniczych bezpośrednio z celami codziennych dojazdów do szkoły, pracy i usług lub przystanków i węzłów transportu zbiorowego, mogących stanowić jeden z etapów tych podróży.

2. **Działania z zakresu poprawy funkcjonowania korytarzy transportowych oraz realizacji kolei aglomeracyjnej we WrOF:** Wyznaczenie miejsca umożliwiającego realizację przynajmniej jednego zintegrowanego węzła przesiadkowego na terenie gminy; przeprowadzenie szczegółowych analiz dot. możliwości wyznaczenia elementów systemu park&ride przy stacjach kolejowych oraz pętlach tramwajowych.
3. **Działania z zakresu podniesienia jakości zamieszkania:** Określenie na terenie Gminy co najmniej jednego dużego, zwartej kompleksu publicznie dostępnego terenu rekreacyjno-wypoczynkowego, zapewniającego mieszkańcom możliwość wspólnego spędzania czasu wolnego w otwartej przestrzeni, a przy tym sprzyjającego nawiązywaniu i pogłębianiu relacji oraz kontaktów społecznych. Zwarty kompleks publicznie dostępnych terenów rekreacyjno-wypoczynkowych musi stanowić wyodrębnioną przestrzennie jednostkę funkcjonalną lub składać się z kilku odrębnych, lecz powiązanych funkcjonalnie, jednostek funkcjonalnych o przeznaczeniu podstawowym zawierającym się w zakresie pojęcia publicznie dostępnych terenów rekreacyjno-wypoczynkowych. Zaleca się, aby minimalna powierzchnia zwartej kompleksu publicznie dostępnego terenu rekreacyjno-wypoczynkowego wynosiła dla gmin powyżej 10 tys. mieszkańców – 20 ha. Określenie, dla jednostek osadniczych o wielkości powyżej 250 mieszkańców, publicznie dostępnego terenu rekreacyjno-wypoczynkowego w zasięgu pieszo dojazdu i dojazdu rowerem. Zaleca się, aby, dla jednostek osadniczych o wielkości powyżej 250 mieszkańców, określić lokalizację, wydzielonego funkcjonalnie i zwartej przestrzennie, publicznie dostępnego terenu rekreacyjno-wypoczynkowego, o następujących parametrach: 1) o powierzchni co najmniej 0,2 ha w odległości do 800 m od terenów granic terenów zabudowy mieszkaniowej, 2) o powierzchni co najmniej 2,0 ha w odległości do 2500 m od terenów granic terenów zabudowy mieszkaniowej. Określenie odpowiednich proporcji pomiędzy terenami zabudowy mieszkaniowej a publicznie dostępnymi terenami rekreacyjno-wypoczynkowymi poprzez ustalenie dla osiedli, jednostek osadniczych lub bilansowych wytycznych do planów miejscowych w zakresie wskaźnika minimalnej powierzchni publicznie dostępnych terenów rekreacyjno-wypoczynkowych przypadającej na jednostkę powierzchni terenów zabudowy mieszkaniowych. Zaleca się, aby wskaźnik ten był wyrażony poprzez ustalenie proporcji powierzchni wydzielonych funkcjonalnie publicznie dostępnych terenów rekreacyjno-wypoczynkowych do powierzchni wydzielonych funkcjonalnie terenów zabudowy mieszkaniowej wyrażonych formie ilorazu, a wartość jego wynosiła co najmniej 0,1. Ograniczenie przeznaczania pod zabudowę podlegającą ochronie przed hałasem terenów narażonych na ponadnormatywne oddziaływanie infrastruktury transportowej. Poza terenami miast pod zabudowę podlegającą ochronie przed hałasem, zaleca się przeznaczanie terenów położonych w odległościach co najmniej: 1) 100 m od linii kolejowych zaliczanych do sieci TEN-T, 2) 100 m od autostrad, dróg ekspresowych oraz głównych ruchu przyspieszonego, 3) 50 m od dróg głównych; Separowanie terenów zabudowy podlegającej ochronie przed hałasem od obiektów i terenów zabudowy produkcyjnej i usługowej poprzez ustalenie minimalnych odległości między terenami zabudowy podlegającej ochronie przed hałasem, a dużymi zwartymi kompleksami terenów zabudowy produkcyjnej, usługowej lub produkcyjno-usługowej. Poza terenami miast zaleca się, aby zachowywać parametr odległości co najmniej 150 m między terenami zabudowy podlegającej ochronie przed hałasem a zwartymi kompleksami zabudowy produkcyjnej, usługowej lub produkcyjno-usługowej o powierzchni przekraczającej 10,0 ha. Określenie minimalnych odległości pomiędzy terenami zabudowy podlegającej ochronie przed hałasem a najbliższymi terenami zabudowy związanej z potencjalną emisją fetoru. Zaleca się zachowanie odległości terenów zabudowy podlegającej ochronie przed hałasem co najmniej: 1) 400 m od najbliższych terenów zabudowy związanej z wielkotowarową produkcją zwierzęcą, stanowiącą przedsięwzięcie mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (powyżej 210 DJP), 2) 300 m od najbliższych terenów istniejącej lub projektowanej zabudowy związanej z wielkotowarową produkcją zwierzęcą, stanowiącą przedsięwzięcie mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (od 60 do 210 DJP), 3) 300 m od najbliższych terenów zabudowy istniejącej lub projektowanej związanej z przetwarzaniem i składowaniem odpadów; Podporządkowanie ochronie zasobów cennych przyrodniczo i kulturowo rozwoju infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej; Wskazanie obszarów, które wymagają współpracy z sąsiednimi Gminami przy opracowywaniu planów rozwoju infrastruktury turystycznej;

Realizowanie Systemu Zielonej Infrastruktury jest priorytetem wobec wszelkich innych zasad zagospodarowania ustalonych w Planie z wyłączeniem ważnych względów społecznych oraz celów publicznych,

4. **Działania zakresu wysokich wartości i cech krajobrazu kulturowego WrOF:** Wprowadzanie wytycznych określających zasady ochrony i zagospodarowania obiektów, zespołów i obszarów zabytkowych objętych formami ochrony zabytków. Wskazanie obiektów, zespołów i obszarów zabytkowych do objęcia ochroną konserwatorską, w tym dóbr kultury współczesnej. Wprowadzanie wytycznych w zakresie zasad ochrony i zagospodarowania dóbr kultury współczesnej,
5. **Działania z zakresu zapewnienia odpowiedniej jakości i spójności terenów cennych przyrodniczo i krajobrazowo:** Uwzględnienie i zachowanie ciągłości wskazanych w Planie korytarzy ekologicznych o znaczeniu ponadlokalnym poprzez uszczegółowienie ich przebiegu oraz określenie zasad ich zagospodarowania w oparciu o aktualne opracowania ekofizjograficzne i inwentaryzacje przyrodnicze z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań przestrzennych przy zachowaniu określonych parametrów. Ograniczenie rozdzielania inwestycjami liniowymi lub dużymi terenami zabudowy, które mogłyby stanowić istotną barierę przestrzenną dużych kompleksów leśnych oraz innych obszarów cennych przyrodniczo.
6. **Działania z zakresu ochrony i racjonalnego wykorzystania zasobów przyrodniczych:** Ustalanie wytycznych sprzyjających przeznaczaniu gruntów o niskiej klasie bonitacyjnej pod zalesienia i zadrzewienia; Ustalanie wytycznych w zakresie gospodarczego wykorzystania wód opadowych i roztopowych oraz wody szarej,
7. **Działania z zakresu wdrażania systemu zielonej infrastruktury:** Uwzględnienie Systemu Zielonej Infrastruktury składającego się z jednostek Zielonej Infrastruktury (ZI), wskazanych na rysunku Planu nr 12 – tworzących kliny, ringi oraz łączniki stanowiące ciągłą całość przestrzenną, umożliwiającą przepływy środowiskowe i przyrodnicze wokół Wrocławia oraz do wewnątrz i na zewnątrz miasta; W granicach wszystkich jednostek Zielonej Infrastruktury (ZI), wskazanych na rysunku Planu nr 12, ustala się:
 - 1) zachowanie wolnej od zabudowy przestrzeni pomiędzy jednostkami osadniczymi umożliwiającej swobodne przemieszczanie się dziko żyjących zwierząt – przy czym zaleca się pozostawienie między miejscowościami wolnych od zabudowy (z wyłączeniem dróg i sieci uzbrojenia terenu) pasów terenu o szerokości co najmniej 500 m, 2) zapewnienie połączenia jednostek Zielonej Infrastruktury systemem tras rowerowych – w szczególności na terenach Skarbu Państwa oraz samorządu terytorialnego, 3) zapewnienie ciągłości korytarzy migracyjnych wzdłuż cieków naturalnych niebędących rzekami poprzez określenie wytycznych w zakresie minimalnych szerokości pasów lub pasa terenu wyłączonych spod zabudowy i zachowanych dla naturalnych procesów przyrodniczo-środowiskowych lub nasadzeń zielenią wysoką gatunkami rodzimymi – przy czym zaleca się, aby ich szerokość wynosiła co najmniej po 20 m po obu stronach cieków lub 30 m w przypadku pasa zlokalizowanego jedynie po jednej stronie cieku, 4) zapewnienie ciągłości korytarzy migracyjnych wzdłuż rzek poprzez określenie wytycznych w zakresie minimalnych szerokości pasów lub pasa terenu wyłączonych spod możliwości zabudowy i zachowanych dla naturalnych procesów przyrodniczo-środowiskowych lub nasadzeń zielenią wysoką gatunkami rodzimymi – przy czym zaleca się, aby ich szerokość wynosiła co najmniej po 30 m po obu stronach rzeki lub 50 m w przypadku pasa zlokalizowanego jedynie po jednej stronie rzeki, 5) na styku Wrocławia z poszczególnymi Gminami wyznaczyć lub zachować, w ramach jednostek ZI, otwarte korytarze przewietrzające poprzez określenie wytycznych w zakresie ich zabezpieczenia przed zabudowaniem i ustalenia właściwego sposobu ich zagospodarowania – przy czym zaleca się, aby zagospodarowywać ich wnętrza zakrzewieniami, a obrzeża zielenią wysoką, gdzie wskazane jest by szerokość zewnętrznych pasów terenów zieleni wysokiej miała szerokość co najmniej 15 m, a udział zieleni wysokiej w obszarze zajmowanym przez korytarz przewietrzający wynosił co najmniej 25% jego powierzchni w odniesieniu do danej jednostki ZI, 6) zachowanie istniejących cieków i zbiorników wodnych poprzez określenie wytycznych w zakresie kierunków i wskaźników dotyczących zagospodarowania oraz użytkowania terenów zapewniających utrzymanie migracji i bioróżnorodności oraz pozwalających na zachowanie ich pierwotnych parametrów retencyjnych w zakresie pojemności i zdolności przepływowej, a w miarę możliwości umożliwiających zwiększenie ich zdolności retencyjnych, 7) ograniczenie rozwoju przestrzennego zabudowy poprzez określenie wytycznych dotyczących maksymalnych zasięgów rozwoju przestrzennego zabudowy, przy czym zaleca się aby przeznaczać pod rozwój zabudowy tereny położone

w odległości nie większej niż 300 m od granic terenów już zabudowanych, 8) zachowanie ciągłości korytarzy złożonych z otwartych terenów poprzez określenie wytycznych w zakresie kierunków i wskaźników dotyczących zagospodarowania oraz użytkowania terenów ustalających minimalne szerokości korytarzy złożonych z terenów otwartych, przy czym zaleca się, aby szerokość tych korytarzy wynosiła od 200 do 500 m, 9) zapewnienie odpowiednich stosunków wodnych poprzez wprowadzenie wytycznych dotyczących: a) zasad regulowania stosunków wodnych przed zlokalizowaniem zabudowy i dostosowania systemu melioracyjnego do nowych warunków zagospodarowania, b) zasad zachowania naturalnego poziomu retencji przy zmianie przeznaczenia terenu; Określenie wytycznych w zakresie kierunków i wskaźników dotyczących zagospodarowania oraz użytkowania terenów dla jednostek Zielonej Infrastruktury (ZI), pozwalających na ograniczenie lub wykluczenie możliwości lokalizacji wielkotowarowych gospodarstw rolnych; Określenie dla terenu jednostek Zielonej Infrastruktury (ZI), wskazanych na rysunku Planu 12, oznaczonych symbolami: PZA_2, PZA_WT_2, PZB_2, PZB_WP_2, PZB_WT_2, PZC_2, PZC_MS_2, PZC_WP_2, PZC_WP_2, PZC_WT_2, PZC_WT_WP_2 wytycznych w zakresie zachowania odpowiednich proporcji między publicznymi terenami zieleni a terenami zabudowy mieszkaniowej, produkcyjnej lub usługowej wyrażonych przy pomocy wskaźnika. Zaleca się, aby wskaźnik określający proporcje ustalony był jako iloraz powierzchni wydzielonych funkcjonalnie publicznych terenów zieleni do powierzchni terenów zabudowy mieszkaniowej oraz terenów zabudowy produkcyjnej lub usługowej i wynosił odpowiednio: 1) terenów zabudowy mieszkaniowej – nie mniejszego niż 0,15, tj. nie mniej niż 1500 m² ogólnodostępnych terenów zieleni na 1ha terenów zabudowy mieszkaniowej, 2) terenów zabudowy produkcyjnej lub usługowej – nie mniejszego niż 0,02, tj. nie mniej niż 200 m² powierzchni ogólnodostępnych terenów zieleni na 1ha terenów zabudowy produkcyjnej lub usługowej; W granicach jednostek Zielonej Infrastruktury (ZI), wskazanych na rysunku Planu nr 12, oznaczonych symbolami: PZA_3, PZB_3, PZC_3, PZB_WP_3, PZC_WP_3, PZA_WT_3, PZB_WT_3, PZC_WT_3, PZC_WT_WP_3, PZC_MS_3 określenie wytycznych w zakresie ograniczenia przeznaczenia pod rozwój zabudowy terenów otwartych, zlokalizowanych poza terenami zabudowanymi. W celu zachowania zwartości terenów zabudowanych o wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej zaleca się wprowadzenie wytycznych w zakresie: 1) ograniczenia rozpraszania zabudowy poprzez jej lokalizację w formie uzupełnień pomiędzy istniejącą zabudową oraz w odległości do 100 m od istniejącej zabudowy, 2) zachowania użytkowania rolniczego na terenach dużych zwartych kompleksów rolniczej przestrzeni produkcyjnej o powierzchni powyżej 5 ha,

8. **Działania z zakresu ograniczenia negatywnych skutków zjawisk naturalnych – powodzi i suszy:** Określenie wytycznych w zakresie zasad zatrzymywania i wykorzystania odpływu wód opadowych i roztopowych z dachów i powierzchni uszczelnionych celem zatrzymywania tych wód w miejscu ich wystąpienia, w szczególności zaleca się wprowadzenie ustaleń w ww. zakresie dla: 1) obszarów optymalnej lokalizacji nowych inwestycji, 2) innych terenów przeznaczanych pod rozwój skoncentrowanej działalności gospodarczej, o powierzchni większej niż 5 ha, 3) obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²; Wskazanie obszarów najbardziej odpornych na sytuacje kryzysowe pozwalających na zapewnienie ludności warunków przetrwania w sytuacjach kryzysowych oraz prowadzenie działań z zakresu zarządzania kryzysowego – zgodnie z obowiązującymi planami zarządzania kryzysowego,
9. **Działania z zakresu kształtowania zwartej struktury osadniczej WroF odpornej na skutki zmian klimatu:** Planowanie rozwoju struktur przestrzennych w oparciu o metodę Transit Oriented Development (TOD). Zaleca się wprowadzenie wytycznych zapewniających mieszkańcom jednostki osadniczej pieszy dostęp o zasięgu do 800 m: 1) do usług podstawowych z zakresu oświaty, handlu, gastronomii, zdrowia, sportu i rekreacji – pozwalających na zaspokojenie większości codziennych potrzeb mieszkańców jednostki, 2) do węzła komunikacji zbiorowej, szczególnie opartego na komunikacji szynowej; Powiązanie rozwoju osadnictwa z systemem transportowym, w szczególności z transportem szynowym – kolejowym i tramwajowym. W pierwszej kolejności zaleca się lokalizowanie zabudowy mieszkaniowej wraz z związanymi z nią usługami w odległościach do: 1) 800 m od stacji i przystanków kolejowych, 500 m od przystanków tramwajowych, przy czym w bezpośrednim sąsiedztwie linii kolejowych zaleca się lokalizowanie zabudowy o funkcjach usługowych, niezaliczonej do zabudowy podlegającej ochronie przed hałasem; W przypadku wypełnienia zabudową przestrzeni znajdujących się, w odległości do 800 m od stacji i przystanków kolejowych oraz do 500 m od przystanków tramwajowych – wypracowanie wytycznych pozwalających na ograniczanie lokalizowania zabudowy mieszkaniowej wraz ze związanymi

z nią usługami w odległości większej niż 2000 m od stacji i przystanków kolejowych lub przystanków tramwajowych; Lokalizowanie nowej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej przede wszystkim na terenie miast; Ograniczenie lokalizacji zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej poza terenami miast do zabudowy niskiej, przy zaleceniu lokalizowania jej w odległości do 800 m od stacji i przystanków kolejowych lub przystanków tramwajowych lub szkół podstawowych; Lokalizowanie nowej intensywnej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na terenach obsługiwanych przez publiczny transport zbiorowy, w szczególności szynowy. Zaleca się, aby poza terenami miejskimi nową intensywną zabudowę mieszkaniową jednorodziną – szeregową, łańcuchową oraz zwartą – lokalizować w odległości do: 1) 2000 m od stacji i przystanków kolejowych lub przystanków tramwajowych lub 2) 1200 m od szkół podstawowych; Określenie wytycznych pozwalających na ograniczenie zasięgu rozwoju przestrzennego jednostek osadniczych nieposiadających dostępu do stacji i przystanków kolejowych lub przystanków tramwajowych lub niewyposażonych w szkołę podstawową. Zaleca się, aby w pierwszej kolejności pod rozwój przeznaczać tereny niezabudowane zlokalizowane pomiędzy istniejącą zabudową w granicach jednostki osadniczej, a w przypadku braku takich terenów – tereny położone w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy, lecz w odległości nie większej niż 100 m od granic obszarów jednostki osadniczej o wykształconej w pełni, zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej; Zapewnienie mieszkańcom zwartych zespołów mieszkaniowych, w zakresie dojścia pieszo, dostępu do usług podstawowych – handlu, szkolnictwa, zdrowia, sportu i rekreacji. Zaleca się, aby odległość od miejsca zamieszkania do ww. terenów usług podstawowych wynosiła do: 1) 800 m w jednostkach miejskich o wielkości przekraczającej 5 tys. mieszkańców, 2) 1200 m w jednostkach osadniczych o wielkości od 1 tys. do 5 tys. mieszkańców; Uwzględnienie lokalnych warunków nasłonecznienia terenu przy ustalaniu wytycznych dla kształtowania terenów mieszkaniowych pod kątem optymalnego wykorzystania energii solarnej do wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej oraz minimalizacji zjawiska kumulacji ciepłej poprzez określenie zasad: 1) kształtowania układu drogowego w sposób determinujący kierunki sytuowania zabudowy, 2) kształtowania wysokości zabudowy na terenach sąsiednich, 3) dopasowania rodzajów dachu i ich kąta nachylenia do lokalnych warunków, 4) nasycania terenów zabudowy zielenią – w szczególności wysoką, 5) ograniczania powstawania dużych połączy terenu o utwardzonej nawierzchni, cechujących się wysokim poziomem akumulacji ciepłej, 6) defragmentacji dużych połączy terenu o utwardzonej nawierzchni elementami wprowadzającymi zacienienie; Określenie wytycznych kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu oraz jego wyposażenia uwzględniające warunki przewietrzania terenów poprzez określenie zasad: 1) kształtowania układu przestrzennego zabudowy i zagospodarowania terenu zapewniających odpowiednie warunki przewietrzania na terenach zabudowanych i przeznaczonych pod zabudowę, 2) uwzględniania systemu terenów zieleni jako elementu wpływającego na warunki przewietrzania, 3) określania udziału terenów biologicznie czynnych oraz zieleni wysokiej, w tym na terenach komunikacyjnych; Wprowadzanie szpalerów lub alei drzew w obszarach dróg lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie. W przypadku braku możliwości wprowadzenia szpalerów lub alei w pasach drogowych wzdłuż zabudowy kwartałowej, czy pierzejowej w ścisłej zabudowie śródmiejskiej, stosowanie podcieni lub arkad umożliwiających, poza ruchem powietrza, swobodne przemieszczanie się osób w tej przestrzeni; Zachowywanie pomiędzy jednostkami osadniczymi wolnych od zabudowy i zagospodarowania (z wyłączeniem dróg i sieci uzbrojenia terenu) terenów otwartych lub zalesionych. Zaleca się, aby wolne od zabudowy i zagospodarowania przestrzenie otwarte lub zalesione miały szerokość co najmniej 500 m, a w przypadku gdy odległość ta jest mniejsza niż 500 m zaleca się ograniczenie rozwoju zabudowy na kierunkach, w których mógłby on doprowadzić do dalszego zmniejszenia przestrzeni wolnej od zabudowy pomiędzy jednostkami osadniczymi.

Jednocześnie w ramach *Planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego* w stosunku do Gminy Jordanów sformułowano następujące postulaty:

1. W zakresie kierunku 1.3. **Zwiększenie konkurencyjności inwestycyjnej województwa poprzez wyznaczenia obszarów optymalnej lokalizacji nowych inwestycji:** Uwzględnianie w studiach gmin obszarów optymalnej lokalizacji nowych inwestycji, jako terenów lokalizacji budynków lub budowli związanych z prowadzeniem działalności mającej na celu wytwarzanie dóbr i materiałów oraz jako rekomendowanych przedsiębiorcom optymalnych lokalizacji nowych inwestycji,
2. W zakresie kierunku 1.4. **Zwiększenie dostępności przestrzeni i usług publicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami:** Kształtowanie polityki przestrzennej na terenie Gminy w sposób

zapewniający wysoką jakość życia mieszkańcom poprzez 1) planowanie zabudowy mieszkaniowej, przestrzeni publicznych oraz infrastruktury usług publicznych, spełniających wymogi dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, 2) określenie wskaźnika udziału mieszkań przeznaczonych dla osób ze szczególnymi potrzebami w nowo budowanych mieszkaniach; Uwzględnienie w studiach Gminy konieczności przeprowadzenia inwentaryzacji i audytów dotyczących występowania w przestrzeni barier ograniczających dostępność obiektów dla osób ze szczególnymi potrzebami,

3. W zakresie kierunku 2.1. **Stworzenie spójnego regionalnego systemu ochrony przyrody, funkcjonującego w ramach struktur krajowych i europejskich:** Uwzględnianie w polityce przestrzennej Gminy konieczności ochrony zabytków środowiska przyrodniczego zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju (w tym zapisów zawartych w obowiązujących planach ochrony obszarów chronionych); Ograniczenie lokalizowania elementów i obiektów infrastruktury technicznej w miejscach eksponowanych widokowo, ochrona i zagospodarowania punktów widokowych, ochrona i kształtowanie ciągów i osi widokowych; Uwzględnianie studiów i ocen zmian krajobrazu w pracach nad lokalnymi dokumentami strategicznymi i planistycznymi,
4. W zakresie kierunku 2.2. **Wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego i krajobrazu:** Uwzględnianie założeń „Programu opieki nad zabytkami województwa dolnośląskiego” w gminnym programie opieki nad zabytkami w celu skoordynowania działań w sferze ochrony zabytków; Wskazywanie w dokumentach planistycznych obiektów i obszarów, które powinny uzyskać ustawową formę ochrony zabytków; Realizacja regionalnych szlaków turystycznych oraz powiązanie ich z zasobami przyrodniczymi i kulturowymi Gminy z wykorzystaniem systemów lokalnych szlaków turystycznych; Realizacja funkcji turystycznych w ramach rewitalizacji obszarów zdegradowanych; Dostosowanie rozwoju zaplecza turystyki i rekreacji do zmian klimatu poprzez 1) realizację transportu zbiorowego w obszarach i ośrodkach o atrakcyjnych turystycznie zasobach przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych, jako standardu ich komunikacyjnej obsługi, 2) wykluczenie z realizacji infrastruktury sportów zimowych obszarów o niewystarczających zasobach wód, których eksploatacja dla wytwarzania sztucznego śniegu zagraża lokalnemu środowisku naturalnemu,
5. W zakresie kierunku 2.3. **Ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów środowiska:** Uwzględnienie ochrony udokumentowanych złóż o znaczeniu ogólnokrajowym i regionalnym i planowanie przeznaczenia terenów w sposób niewywołujący potencjalnych konfliktów związanych z ich eksploatacją; Ograniczanie przeznaczania zwartych kompleksów gruntów rolnych na zabudowę mieszkaniową i usługową; Uwzględnienie w planowaniu przestrzennym występowania wpływów eksploatacji górniczej w zasięgu terenów górniczych,
6. W zakresie kierunku 3.1. **Zapewnienie warunków dla rozwoju infrastruktury energetycznej oraz racjonalnego rozwoju energetyki opartej na odnawialnych źródłach energii przy wykorzystaniu naturalnych uwarunkowań regionu:** Uwzględnienie możliwości realizacji inwestycji wynikających z planów rozwoju przedsiębiorstw energetycznych w lokalnych opracowaniach planistycznych; Zastosowanie zapisów w *lokalnych opracowaniach planistycznych* wskazujących realizację sieci energetycznych jako podziemnych na terenach zabudowanych oraz przeznaczonych pod rozwój zabudowy; Wykonanie i uwzględnienie *bilansu energetycznego*, zawierającego analizę potrzeb transportowych użytkowników terenów oraz lokalnych warunków dla rozwoju odnawialnych źródeł energii, przy planowaniu rozwoju przestrzennego Gminy; Dążenie do wyposażenia w gazową, umożliwiającą wykorzystanie gazu ziemnego do celów grzewczych, wszystkich terenów zabudowanych, w szczególności w jednostkach osadniczych liczących powyżej 0,5 tys. mieszkańców. W przypadku braku 1) możliwości technicznych lub warunków ekonomicznych dla rozwoju sieci gazowej w oparciu o system gazu ziemnego należy dążyć do dostarczenia gazu przez lokalizację lokalnych systemów dystrybucyjnych opartych na stacjach skroplonego gazu ziemnego, 2) dostępu do dystrybucyjnej sieci gazowej na terenach o rozproszonej zabudowie oraz w jednostkach osadniczych liczących poniżej 0,5 tys. mieszkańców należy preferować zasilanie gazem płynnym; Dążenie do transformacji systemów zaopatrzenia w ciepło poprzez 1) wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz urządzeń zasilanych paliwem gazowym lub ciekłym w przypadku rozwiązań indywidualnych, 2) sukcesywne podłączenia zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej wyposażonej w indywidualne źródła ciepła do scentralizowanych lub grupowych systemów grzewczych; Wspieranie rozwoju odnawialnych źródeł energii, w szczególności na obszarach przekroczeń

dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza; Uwzględnienie ograniczeń dla rozwoju energetyki wiatrowej wynikających ze Studium przestrzennych uwarunkowań rozwoju energetyki wiatrowej w województwie dolnośląskim; Uwzględnienie preferencji dla lokalizacji elektrowni fotowoltaicznych na obszarach 1) położonych w sąsiedztwie dróg i linii elektroenergetycznych, 2) o niskim nachyleniu terenu – obszary nizinne, 3) o wysokim nasłonecznieniu, 4) nieużytków i gleb nieprzydatnych rolniczo oraz na dachach obiektów wielkopowierzchniowych; Umożliwienie wykorzystania cieków i zbiorników wodnych do produkcji energii, w szczególności w miejscach lokalizacji urządzeń piętrzących; Wsparcie dla technologii wytwarzania energii w układach skojarzonych: kogeneracyjnych, trigeneracyjnych oraz poligeneracyjnych,

7. W zakresie kierunku 3.2. **Zapewnienie warunków dla wyposażenia terenów zurbanizowanych w urządzenia i systemy umożliwiające dostarczanie wody i odbiór ścieków oraz zagospodarowanie odpadów:** Uwzględnienie możliwości realizacji instalacji do termicznego przekształcania odpadów zgodnie z obowiązującymi przepisami; Rozbudowa systemów umożliwiających dostarczanie wody i odbiór ścieków, w szczególności na wrażliwych obszarach ochrony zbiorników wód podziemnych; Stosowanie zbiorczych lub grupowych rozwiązań w zakresie zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzanie ścieków komunalnych na terenach zabudowanych oraz przeznaczonych na rozwój zabudowy; Stosowanie indywidualnych rozwiązań w zakresie zaopatrzenia w wodę 1) powinno być możliwe wyłącznie na terenach o niskiej koncentracji osadnictwa oraz niskiej intensywności zabudowy, 2) poza terenami o niskiej koncentracji osadnictwa i intensywności zabudowy, powinno być ograniczone do celów gospodarczych i produkcyjnych oraz przeciwpożarowych; Stosowanie indywidualnych rozwiązań w zakresie odprowadzenia ścieków komunalnych 1) na terenach aglomeracji ściekowych, zgodnie z warunkami określonymi w AKPOŚK 2017, 2) ograniczenie ich stosowania poza aglomeracjami ściekowymi do terenów o niskiej koncentracji osadnictwa oraz niskiej intensywności zabudowy; Wskazanie w lokalnych opracowaniach planistycznych, na podstawie opracowań ekofizjograficznych zasięgu terenów na których możliwe jest stosowanie przydomowych oczyszczalni ścieków,
8. W zakresie kierunku 3.3. **Zapewnienie warunków dla rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej:** Wspieranie rozwoju systemów łączności bezprzewodowej oraz uwzględnianie stref ochronnych wokół obiektów radiowo-telekomunikacyjnych oraz pasów ochronnych linii radiowych; Zapewnienie zintegrowanego rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej z infrastrukturą energetyczną wodnokanalizacyjną i transportową,
9. W zakresie kierunku 3.5. **Ograniczanie negatywnych skutków ekstremalnych zjawisk naturalnych – powodzi i suszy:** Uwzględnienie w lokalnych dokumentach planistycznych ustaleń przestrzennych z zakresu małej retencji wynikających z opracowanego programu małej retencji dla województwa dolnośląskiego; Uwzględnienie w lokalnych dokumentach planistycznych granic i funkcji polderów; Uwzględnienie komponentu adaptacyjnego (do zmian klimatu) w dokumentach planistycznych, strategicznych i operacyjnych gminy; Wyznaczenie w opracowaniach ekofizjograficznych obszarów o dużej zdolności retencyjnej i terenów o obniżonej pojemności retencyjnej, które wymagają kompensacji oraz uwzględnianie tych obszarów i terenów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz w decyzjach lokalizacyjnych i w decyzjach o warunkach zabudowy.
10. W zakresie kierunku 3.6. **Ograniczenie negatywnych skutków działalności człowieka zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu mieszkańców:** Planowanie nowych odcinków dróg w sposób minimalizujący negatywne oddziaływanie hałasu na istniejące i planowane obszary podlegające ochronie akustycznej; Planowanie terenów nowej zabudowy mieszkaniowej na obszarach znajdujących się poza zasięgiem ponadnormatywnego oddziaływania hałasu; Uwzględnienie strefowego rozmieszczenia terenów polegającego na lokalizacji terenów niepodlegających ochronie akustycznej w sąsiedztwie terenów, na których usytuowano ponadnormatywne źródła dźwięku; Ograniczenie planowanych terenów nowej zabudowy mieszkaniowej na obszarach, które nie posiadają 1) możliwości zaopatrzenia w ciepło sieciowe lub nie przewiduje się rozwoju systemów ciepłowniczych, 2) dostępu do sieci gazowej lub nie planuje się wyposażania w sieć gazową z wyjątkiem terenów zabudowy mieszkaniowej, gdzie do zaopatrzenia w ciepło wykorzystywane będą odnawialne źródła energii,
11. W zakresie kierunku 4.2. **Integracja działań w ramach głównych korytarzy drogowych o kluczowym i strategicznym znaczeniu z punktu widzenia rozwoju województwa:** Uwzględnienie rezerw

terenowych z uwagi na możliwość ujednoczenia parametrów użytkowych dróg wchodzących w skład korytarza poznańsko-hradeckiego – przebieg: S5 rawicz – trzebnica – Wrocław Północ – dalej jako DK5 Wrocław Południe – dalej jako S8 Magnice – dalej jako DK8 Łagiewniki – Ząbkowice Śląskie, Kłodzko – Kudowa Zdrój granica Państwa

W *Planie zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego* wskazana została także jedna inwestycja celu publicznego ustalona w dokumentach krajowych obejmująca swoim zasięgiem obszar Gminy Jordanów Śląski – budowa drogi ekspresowej S8 na odcinku Wrocław (Magnice) – Kłodzko (K6). Gmina Jordanów Śląski podejmując działania określone w Strategii Rozwoju będzie kierowała się zasadami i postulatami wskazanymi w *Planie zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego*. Najważniejsze ustalenia i rekomendacje dla Gminy Jordanów Śląski będą uwzględniane w opracowywaniu dokumentów planistycznych oraz podczas realizacji inwestycji.

Postulaty w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie Jordanów Śląski wynikają również z celów i kierunków polityki przestrzennego zagospodarowania województwa dolnośląskiego wskazanych w *Planie zagospodarowania przestrzennego wrocławskiego obszaru funkcjonalnego* oraz wynikających z niego postulatów kierowanych do Gminy Jordanów Śląski:

- 1. Działania z zakresu zwiększenia udziału ruchu rowerowego w transporcie WrOF:** Włączenie transportu rowerowego w zintegrowany system transportu Gminy, obejmujący różne środki transportu i elementy infrastruktury; Uspójnienie, na styku jednostek administracyjnych, przebiegu planowanych tras rowerowych z gminami ościennymi; Budowa infrastruktury rowerowej zgodnie ze *Standardami projektowymi i wykonawczymi dla infrastruktury rowerowej województwa dolnośląskiego*; Opracowanie koncepcji sieci tras rowerowych gminy, stanowiącej składową Koncepcji sieci tras rowerowych WrOF 1) zgodnie ze *Standardami projektowymi i wykonawczymi dla infrastruktury rowerowej województwa dolnośląskiego*, 2) powiązanej ze szkieletem głównych tras rowerowych wyznaczonych w *Koncepcji sieci głównych tras rowerowych województwa dolnośląskiego*, w oparciu o identyfikację głównych źródeł i celów ruchu rowerowego, 3) uwzględniającej system tras rowerowych wynikający ze *Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego (ZIT WrOF)*, w oparciu o identyfikację głównych źródeł i celów ruchu rowerowego; Uwzględnienie potrzeb rozwoju ruchu rowerowego przy inwestycjach realizowanych przez instytucje gminne,
- 2. Działania z zakresu poprawy funkcjonowania korytarzy transportowych oraz realizacji kolei aglomeracyjnej we WrOF:** Uwzględnienie korytarza ślezańskiego – przebieg: DP2075D Jordanów Śląski – Sobótka – dalej jako DP1990D Sobótka – Mirosławice; Uwzględnienie w Studium rozwiązań sprzyjających rozwojowi elektromobilności oraz wykorzystaniu paliw alternatywnych w transporcie; Zabezpieczenie terenów pod utworzenie na terenie we WrOF głównych korytarzy aglomeracyjnych; realizacja na terenach zabudowanych ciągów pieszych lub pieszo-rowerowych w ramach wskazanych głównych korytarzy aglomeracyjnych,
- 3. Działania z zakresu podniesienia jakości zamieszkania:** Określanie wytycznych pozwalających uzyskać: 1) wysoki standard zamieszkiwania – odpowiednio dostosowany do lokalnych uwarunkowań właściwych dla terenów miejskich, podmiejskich i wiejskich, 2) odpowiedni klimat zamieszkiwania: nasłonecznienie, przewietrzanie, wilgotność powietrza, nasycenie zielenią, 3) odpowiednią jakość środowiska, niski poziom zanieczyszczenia powietrza, wody, gleby w tym zanieczyszczeń hałasem, falami elektromagnetycznymi, światłem nocnym oraz fetorem, 4) dobrą dostępność czasową i przestrzenną do podstawowych usług – opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, szkolnictwa, zdrowia, handlu i gastronomii, 5) dobrą dostępność czasową i przestrzenną do terenów sportowych i rekreacyjno-wypoczynkowych – przyosiedlowych, związanych bezpośrednio z terenami mieszkaniowymi, 6) dobrą dostępność do usług ponadpodstawowych, 7) dobrą dostępność do usług wyższego rzędu, 8) dobrą dostępność do miejsc pracy, 9) dobrą dostępność do funkcji turystycznych i rekreacji weekendowej na obszarze WrOF (terenów i obiektów sportowych, terenów rekreacyjno-wypoczynkowych); Otaczanie jednostek osadniczych terenami zadrzewionymi, rekreacyjno-wypoczynkowymi, zieleni urządzonej; Wyodrębnienie na terenach wskazywanych pod rozwój zabudowy lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie, odrębnych funkcjonalnie ogólnodostępnych terenów zieleni o powierzchni nie mniejszej niż 1000m² i szerokości nie mniejszej niż

20m; Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego, energetycznego, powodziowego, transportowego oraz przestrzennego przy określaniu kierunków polityki przestrzennej oraz ustalaniu standardów i wskaźników zagospodarowania przestrzennego; Na styku jednostek administracyjnych uspołnienie przebiegu szlaków turystycznych z Gminami ościennymi; Integrowanie obszarów rozwoju turystyki i rekreacji WrOF z obszarami tworzącymi system Zielonej Infrastruktury; Poprawa dostępności komunikacją zbiorową i rowerową obszarów rozwoju turystyki, sportu i rekreacji w WrOF; Rozwój funkcji turystycznych w obszarach nieposiadających atrakcyjnych turystycznie zasobów przyrodniczych, prowadzić w oparciu o zasoby środowiska kulturowego; Integracja szlaków turystycznych z przystankami komunikacji zbiorowej,

4. **Działania z zakresu kształtowania wysokiej jakości obszarów optymalnej lokalizacji nowych inwestycji:** Ustalanie: 1) terenów o najlepszych predyspozycjach dla lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej, 2) terenów o najlepszych predyspozycjach dla lokalizacji skoncentrowanej działalności gospodarczej; Określanie wytycznych w zakresie zasad kształtowania polityki przestrzennej oraz warunków zabudowy i zagospodarowania terenu zapewniających dobrą dostępność: 1) do infrastruktury transportowej, 2) do infrastruktury technicznej, 3) do infrastruktury naukowo-badawczej, 4) do bazy edukacyjnej, 5) do infrastruktury biznesowo-finansowej; Optymalizowanie lokalizacji dużych kompleksów terenów zabudowy usługowej lub produkcyjnej. Zaleca się, aby kompleksy terenów o łącznej powierzchni przekraczającej 10 ha przeznaczane pod rozwój zabudowy usługowej lub produkcyjnej w miarę możliwości wyznaczać w obrębie wskazanych w Planie obszarów optymalnej lokalizacji nowych inwestycji lub w odległości do 1000 m od nich – w przypadku braku możliwości wynikających z uwarunkowań lokalnych; Zapewnienie efektywnej obsługi komunikacyjnej terenów wyznaczonych pod rozwój zabudowy usługowej lub produkcyjnej wyznaczonych w ramach obszarów optymalnej lokalizacji nowych inwestycji wskazanych w Planie lub innych dużych, zwartych kompleksów terenu zabudowy usługowej lub produkcyjnej przeznaczanych pod rozwój skoncentrowanej działalności gospodarczej. Zaleca się aby obsługa komunikacyjna tych terenów była zapewniona drogą co najmniej o parametrach drogi klasy zbiorczej, wyposażoną w pas zieleni izolacyjnej, w tym zieleni wysokiej o szerokości co najmniej 3,0 m; Ustalenie wytycznych w zakresie odległości między przeznaczanymi pod rozwój skoncentrowanej działalności gospodarczej terenami zabudowy usługowej lub produkcyjnej – wyznaczanymi w ramach, wskazanych w Planie, obszarów optymalnej lokalizacji nowych inwestycji lub ustalonymi w ramach innych dużych, zwartych kompleksów zabudowy usługowej lub produkcyjnej a istniejącymi i projektowanymi terenami zabudowy podlegającej ochronie przed hałasem. Zaleca się, aby odległość od terenów zabudowy podlegającej ochronie przed hałasem wynosiła co najmniej: 1) 150 m od zwartych kompleksów zabudowy usługowej lub produkcyjnej, przeznaczanych pod rozwój skoncentrowanej działalności gospodarczej, o łącznej powierzchni od 10,0 do 25,0ha, 2) 300 m od zwartych kompleksów zabudowy usługowej lub produkcyjnej, przeznaczanych pod rozwój skoncentrowanej działalności gospodarczej, o łącznej powierzchni przekraczającej 25,0ha; Zabezpieczenie odpowiedniej jakości środowiska na obszarach skoncentrowanej działalności gospodarczej – dużych, zwartych kompleksów zabudowy usługowej lub produkcyjnej – poprzez ustalenie wskaźnika nasycenia tych terenów zielenią określającego wielkość powierzchni wydzielonych funkcjonalnie publicznych terenów zieleni przypadających na funkcjonujące w ramach obszarów skoncentrowanej działalności gospodarczej terenów zabudowy usługowej i/lub produkcyjnej. Zaleca się, aby wskaźnik udziału zieleni wyrażony został jako iloraz powierzchni wydzielonych funkcjonalnie publicznych terenów zieleni do terenów produkcyjnych lub usługowych, a jego wartość wynosiła co najmniej 0,05,
5. **Działania z zakresu zapewnienia odpowiedniej jakości i spójności terenów cennych przyrodniczo i krajobrazowo:** Aktualizowanie opracowań ekofizjograficznych i inwentaryzacji przyrodniczych, które będą stanowiły podstawę do waloryzacji i wyznaczanie terenów cennych przyrodniczo oraz zapewnienia ich ciągłości, w tym wyznaczania lokalnych korytarzy ekologicznych,
6. **Działania z zakresu ochrony i racjonalnego wykorzystania zasobów przyrodniczych:** Przeznaczanie terenów górniczych, po zakończonej eksploatacji powierzchniowej, w maksymalnym stopniu na funkcje rekreacyjne lub retencyjne; Uwzględnienie ochrony udokumentowanych złóż i przeznaczenie terenów w sposób niewywołujący konfliktów związanych z ich potencjalną eksploatacją; Ograniczanie

przeznaczania gruntów rolnych wysokiej jakości na cele nierolnicze; Przeznaczanie pod zalesienia lub zadrzewienia nieużytków i użytków rolnych niskiej jakości, za wyjątkiem cennych przyrodniczo i krajobrazowo obszarów otwartych i siedlisk przyrodniczych oraz obszarów podlegającym przepisom odrębnym (ochrona przeciwpowodziowa, inwestycje energetyczne i inne); Pielęgnacja istniejących i wprowadzanie nowych zadrzewień przydrożnych i śródpolnych, szczególnie na obszarach intensywnej produkcji rolniczej; Uwzględnienie lokalizacji udokumentowanych złóż kopalin w lokalnych dokumentach planistycznych,

7. **Działania z zakresu wdrażania systemu zielonej infrastruktury:** Współpraca przy opracowaniu strategii tworzenia i wdrażania Systemu Zielonej Infrastruktury WrOF; W granicach jednostek Zielonej Infrastruktury (ZI), wskazany na rysunku Planu nr 12, wprowadzanie ustaleń i wytycznych pozwalających na unikanie kolizji kierunków rozwoju przestrzennego Gminy z funkcjami pełnionymi przez System Zielonej Infrastruktury; Preferowanie w granicach jednostek Zielonej Infrastruktury (ZI), wskazanych na rysunku Planu nr 12, następujących przeznaczeń terenów, w rozumieniu przepisów rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego: 1) tereny lasów, 2) tereny zieleni urządzonej – takich jak: parki, ogrody, zieleńce, arboreta, alpinaria, 3) tereny ogrodów działkowych, 4) tereny rolnicze, w szczególności przeznaczane na uprawę ziół, kwiatów, owoców i warzyw, 5) tereny usługowe – w zakresie: a) opieki i zdrowia (zakłady opiekuńczo-lecznicze, obiekty i tereny zamieszkania zbiorowego dla osób starszych i niepełnosprawnych), b) centrów zdrowia i urody (SPA, saunaria), c) sportu i rekreacji (tereny boisk sportowych, sal sportowych, kąpielisk, basenów, kortów tenisowych, pól golfowych, stadniny koni, pól biwakowych i kempingowych, parków linowych, trasy i miejsca do jazdy konnej, trasy rowerowe, trasy do narciarstwa biegowego, góry saneczkowe, parkury, miasteczka rowerowe, skateparki, lotniska i tory wyścigowe dla modelarzy, miejsca dla baloniarzy, motolotniarzy, przystanie, łowiska dla wędkarzy, stawy rybne, miejsca do grillowania), d) turystyki, e) naukowo-dydaktycznym (kampusy szkół wyższych, szkolnictwo zawodowe), f) naukowo-badawczym (jednostki naukowo-badawcze, w szczególności związane z produkcją żywności i produktów naturalnych), 6) tereny zabudowy lotniskowej, 7) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – w układzie wolnostojącym lub bliźniaczym; Przeznaczanie w granicach jednostek Zielonej Infrastruktury (ZI), wskazanych na rysunku Planu nr 12.: 1) gruntów o niskiej klasie bonitacyjnej w miarę możliwości pod zalesienia i zadrzewienia, 2) ustalenie wytycznych umożliwiających 1) zachowanie terenów rolnych wolnych od zabudowy oraz uzupełnianie i restaurację historycznych struktur przestrzennych,
8. **Działania z zakresu ograniczenia negatywnych skutków zjawisk naturalnych – powodzi i suszy:** Ograniczanie zabudowy na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, w tym dostosowanie zagospodarowania i warunków technicznych zabudowy do stopnia zagrożenia oraz uwzględnieniem cyklicznych zalewów; Ograniczanie odpływu wód ponad poziom odpływu naturalnego (np. doły chłonne, studnie chłonne, zbiorniki retencjonujące wody nawalne, itp.) przy wprowadzaniu nowego rodzaju zagospodarowywania na terenach dotychczas niezabudowanych; Wprowadzenie w lokalnych dokumentach planistycznych ustaleń zapewniających: 1) zagospodarowanie i retencjonowanie wód opadowych na terenach zurbanizowanych, 2) możliwość zachowania i wprowadzania nowych zadrzewień śródpolnych oraz małych zbiorników wodnych na terenach rolniczych, 3) stosowanie rozwiązań, które spowalniają spływ wody w cieku (zakola, meandry) i prowadzą do renaturalizacji cieków, niekolidujących z działaniami w zakresie ochrony przeciwpowodziowej lub innymi ponadlokalnymi celami publicznymi, 4) utrzymanie, odtworzenie oraz budowę nowych systemów melioracyjnych w postaci cieków wodnych oraz drenaży (urządzenia melioracji podstawowej); Określanie w lokalnych dokumentach planistycznych obszarów o dużej zdolności retencyjnej i o obniżonej pojemności retencyjnej, które wymagają kompensacji; W granicach jednostek Zielonej Infrastruktury (ZI), wyznaczanie w miarę możliwości, w lokalnych obniżeniach w bezpośrednim sąsiedztwie cieków naturalnych terenów pod lokalizację zbiorników małej retencji,
9. **Działania z zakresu kształtowania zwartej struktury osadniczej WrOF odpornej na skutki zmian klimatu:** Ograniczanie potrzeb transportowych poprzez planowanie wielofunkcyjnego rozwoju terenów mieszkaniowych; Preferowanie komunikacji pieszej i rowerowej oraz transportu publicznego jako wiodących rodzajów transportu przy określaniu kierunków rozwoju w zakresie obsługi komunikacyjnej terenów; Uwzględnianie zachodzących zmian klimatycznych oraz konieczności optymalnego

bilansowania kosztów finansowych, czasowych i przestrzennych transportu oraz zaopatrzenia w energię przy ustalaniu kierunków oraz wytycznych dla rozwoju systemu osadniczego; Kształtowanie struktury osadniczej jako sieci zwartych jednostek i osiedli, bez dopuszczania do powstawania luk w zabudowie i rozczłonkowania zwartych kompleksów otwartej przestrzeni; Planowanie rozwoju struktur przestrzennych w oparciu o metodę Transit Oriented Development (TOD), czyli w ścisłym powiązaniu ze zbiorowym transportem publicznym, a w szczególności z transportem szynowym (kolejowym i tramwajowym).

4. Spójność kierunków rozwoju Gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji

Strategia Rozwoju Gminy Jordanów Śląski na lata 2022-2030 jest dokumentem spójnym z dokumentami wyższego rzędu. Przy jej opracowywaniu brano pod uwagę kierunki rozwoju wyznaczone w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 oraz Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030.

Jako cel główny polityki regionalnej kraju określono w KSRR „efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym”. Cel główny polityki regionalnej do roku 2030 realizowany będzie w oparciu o uzupełniające się trzy cele szczegółowe:

1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym,
2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych,
3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030 wpisuje się w kierunki KSRR. W dokumencie regionalnym wyznaczono następujące cele strategiczne:

1. Efektywne wykorzystanie gospodarczego potencjału regionu,
2. Poprawa jakości i dostępności usług publicznych,
3. Wzmocnienie regionalnego kapitału ludzkiego i społecznego,
4. Odpowiednie wykorzystanie zasobów i ochrona walorów środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego,
5. Wzmocnienie przestrzennej spójności regionu.

Strategia Rozwoju Gminy Jordanów Śląski na lata 202-2030 wpisuje się w założenia obu powyższych dokumentów.

Tabela 1. Spójność Strategii Rozwoju Gminy Jordanów Śląski na lata 2022-2030 ze strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego.

Cele Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030	Cele Strategii Rozwoju Gminy Jordanów Śląski na lata 2022-2030
1. Efektywne wykorzystanie gospodarczego potencjału regionu: 1.1. Wspieranie endogenicznych potencjałów gospodarczych subregionów 1.2. Wzmocnienie krajowej i europejskiej konkurencyjności regionu i jego marki 1.3. Wzmacnianie innowacyjności, w tym ekoinnowacyjności regionu 1.4. Wspieranie rozwoju i rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich i wiejskich	Cel strategiczny I: Nowoczesne zarządzanie przestrzenią Gminy I.1. Racjonalne gospodarowanie przestrzenią I.2. Poprawa jakości i bezpieczeństwa komunikacji w Gminie I.3. Ochrona środowiska i poprawa warunków życia mieszkańców Cel strategiczny II: Rozwój gospodarczy Gminy oparty na jej wewnętrznym potencjale II.1 Rozwój przedsiębiorczości na terenie Gminy II.2 Stworzenie kompleksowej oferty sportowo-rekreacyjnej

<p>2. Poprawa jakości i dostępności usług publicznych:</p> <p>2.1. Poprawa stanu i dostępności regionalnej infrastruktury technicznej</p> <p>2.2. Rozwój i modernizacja regionalnej infrastruktury publicznej z uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnościami i starszych</p> <p>2.3. Rozwój i doskonalenie usług publicznych</p>	<p>II.3. Ochrona zabytków i lokalnego dziedzictwa kulturowego</p> <hr/> <p>Cel strategiczny I: Nowoczesne zarządzanie przestrzenią Gminy</p> <p>I.1. Racjonalne gospodarowanie przestrzenią</p> <p>Cel strategiczny III: Aktywne społeczeństwo obywatelskie</p> <p>III.1 Rozwój i zwiększenie dostępności oferty edukacyjnej</p> <p>III.2 Poprawa funkcjonowania systemu ochrony zdrowia i pomocy społecznej</p> <p>III.3 Zintegrowane społeczeństwo</p>
<p>3. Wzmocnienie regionalnego kapitału ludzkiego i społecznego:</p> <p>3.1. Kształtowanie postaw obywatelskich</p> <p>3.2. Wzrost społecznej integracji</p> <p>3.3. Doskonalenie regionalnych i lokalnych rynków pracy</p> <p>3.4. Poprawa efektywności kształcenia</p> <p>3.5. Doskonalenie regionalnej polityki wspierania seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami</p> <p>3.6. Kształtowanie postaw prozdrowotnych, prosportowych i proekologicznych</p>	<p>Cel strategiczny II: Rozwój gospodarczy Gminy oparty na jej wewnętrznym potencjale</p> <p>II.1 Rozwój przedsiębiorczości na terenie Gminy</p> <p>II.2 Stworzenie kompleksowej oferty sportowo-rekreacyjnej</p> <p>II.3. Ochrona zabytków i lokalnego dziedzictwa kulturowego</p> <p>Cel strategiczny III: Aktywne społeczeństwo obywatelskie</p> <p>III.1 Rozwój i zwiększenie dostępności oferty edukacyjnej</p> <p>III.2 Poprawa funkcjonowania systemu ochrony zdrowia i pomocy społecznej</p> <p>III.3 Zintegrowany społeczeństwo</p>
<p>4. Odpowiedzialne wykorzystanie zasobów i ochrona walorów środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego</p> <p>4.1. Poprawa stanu środowiska</p> <p>4.2. Racjonalne wykorzystanie walorów i zasobów środowiska</p> <p>4.3. Ochrona przed klęskami żywiołowymi</p> <p>4.4. Wspieranie produkcji energii ze źródeł odnawialnych oraz wspierania bezpieczeństwa energetycznego</p> <p>4.5. Ochrona obiektów i terenów dziedzictwa kulturowego</p> <p>4.6. Rozwój gospodarki cyrkularnej</p>	<p>Cel strategiczny I: Nowoczesne zarządzanie przestrzenią Gminy</p> <p>I.1. Racjonalne gospodarowanie przestrzenią</p> <p>I.3. Ochrona środowiska i poprawa warunków życia mieszkańców</p> <p>Cel strategiczny II: Rozwój gospodarczy Gminy oparty na jej wewnętrznym potencjale</p>

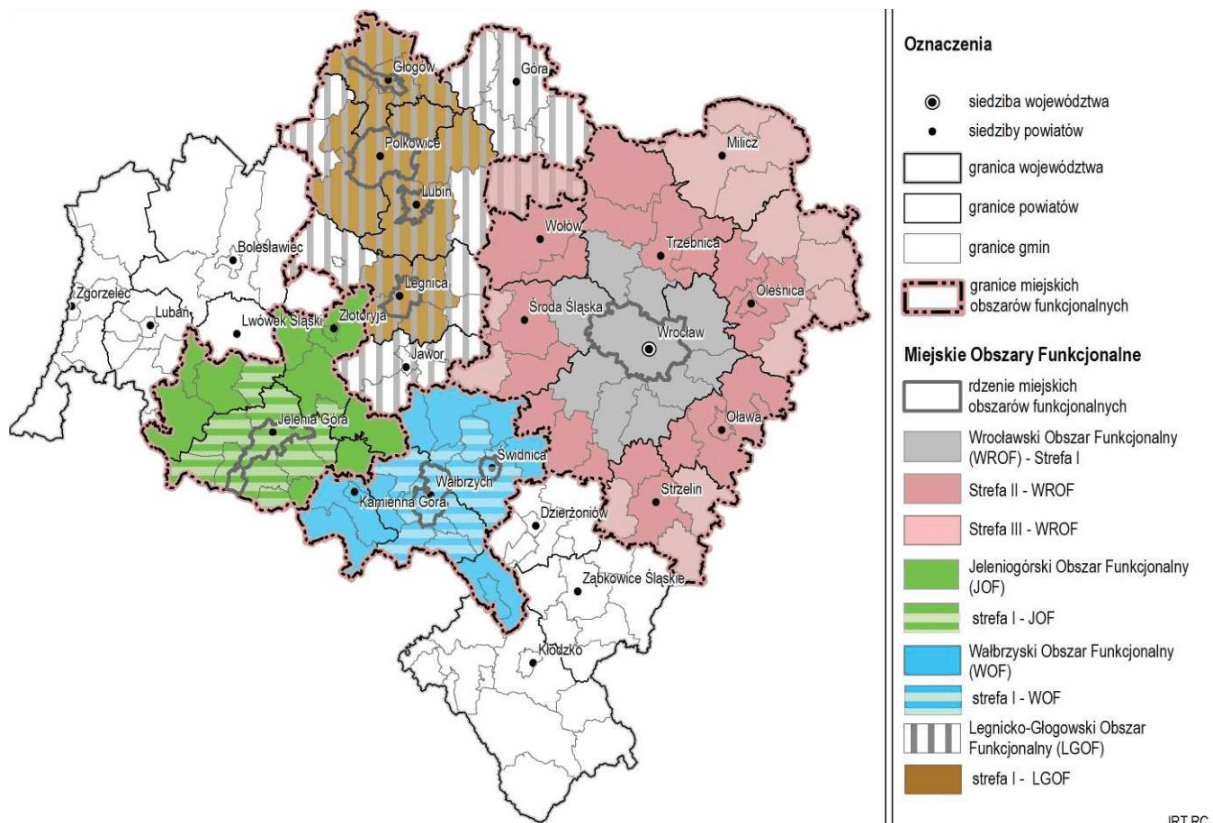
	II.3. Ochrona zabytków i lokalnego dziedzictwa kulturowego
<p>5. Wzmocnienie przestrzennej spójności regionu</p> <p>5.1. Rozwój regionalnej sieci transportowej</p> <p>5.2. Wzrost dostępności regionalnej infrastruktury informacyjnej o wysokich standardach funkcjonalno-użytkowych</p> <p>5.3. Wspieranie współpracy międzyregionalnej i transgranicznej</p>	<p>Cel strategiczny I: Nowoczesne zarządzanie przestrzenią Gminy</p> <p>I.2. Poprawa jakości i bezpieczeństwa komunikacji w Gminie</p> <p>I.3. Ochrona środowiska i poprawa warunków życia mieszkańców</p> <p>Cel strategiczny II: Rozwój gospodarczy Gminy oparty na jej wewnętrznym potencjale</p> <p>II.1 Rozwój przedsiębiorczości na terenie Gminy</p> <p>II.2 Stworzenie kompleksowej oferty sportowo-rekreacyjnej</p> <p>II.3. Ochrona zabytków i lokalnego dziedzictwa kulturowego</p>

Źródło: Opracowanie własne na podstawie „Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego”.

Według *Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030* Gmina Jordanów Śląski znajduje się na obszarze interwencji Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego. Z kolei zgodnie z *Planem zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego* Gmina zlokalizowana jest w granicach wewnętrznej (II) strefy stabilnego rozwoju Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego, obszaru funkcjonalnego cennego przyrodniczo (należy do gmin, w których zlokalizowane są korytarze ekologiczne o znaczeniu ponadlokalnym). Kierunki działań wskazanych w *Strategii Rozwoju Gminy Jordanów Śląski na lata 2022-2030* są spójne z kierunkami wskazanymi dla Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego. Ponadto podczas realizacji *Strategii* uwzględnione zostaną postulaty i ustalenia kierowane do gmin WrOF, co szczegółowo wskazano w rozdziale 3. *Model struktury funkcjonalno-przestrzennej, ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej Gminy Jordanów Śląski*.

Ponadto *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego* uwzględnia inwestycje celu publicznego ustalone w dokumentach krajowych, które obejmują swoją lokalizacją Gminę Jordanów Śląski. Inwestycje te to:

- budowa drogi ekspresowej S8 na odcinku Wrocław (Magnice) – Kłodzko (K6),
- kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach górskich (K142),
- kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – zapobieganie, przeciwdziałanie oraz ograniczanie skutków zagrożeń związanych z pożarami lasów (K143).

IRT RC

Rysunek 5. Granice miejskich obszarów funkcjonalnych.

Źródło: Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego.

5. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych

Prawidłowy przebieg procesu realizacji założeń Strategii Rozwoju Gminy Jordanów Śląski na lata 2022-2030 jest kontrolowany poprzez odpowiednie jej wdrażanie, a następnie monitoring, jak i ewaluację. Poprzez gromadzenie i analizę danych, wprowadzony zostanie system stałej kontroli i oceny efektów realizacji ustaleń Strategii. Pozwoli to na identyfikację zaistniałych nieprawidłowości, a następnie rozwiązanie oraz zapobieganie ich negatywnym skutkom w przyszłości.

Jednym z elementów wdrażania niniejszej Strategii jest obowiązek pracowników Urzędu oraz jednostek organizacyjnych do zapoznania się z dokumentem oraz wyznaczenie obszarów, za które każda jednostka, wydział lub pracownik będą odpowiedzialni. Podmiotami zaangażowanymi w proces realizacji strategii będzie sektor publiczny (władze samorządowe, Urząd Gminy, jednostki organizacyjne Gminy, inne jednostki samorządu terytorialnego), sektor prywatny (partnerzy prywatni i biznesowi, przedsiębiorcy, inwestorzy, organizacje otoczenia biznesu, zrzeszenia gospodarcze) oraz sektor społeczny (mieszkańcy, organizacje pozarządowe, liderzy społeczni, osoby publiczne). Z kolei za etap wdrażania, monitorowania, ewaluacji i aktualizacji Strategii odpowiedzialny będzie Wójt Gminy Jordanów Śląski, Rada Gminy oraz odpowiednie komórki Urzędu, jednostki organizacyjne i partnerzy Gminy.

Wójt Gminy Jordanów Śląski	<ul style="list-style-type: none">• stymulowanie i koordynacja działań• integrowanie zasobów
Rada Gminy Jordanów Śląski	<ul style="list-style-type: none">• wsparcie strategiczne przy realizacji i ewaluacji strategii i podejmowaniu decyzji strategicznych
Poszczególne Wydziały Urzędu Gminy	<ul style="list-style-type: none">• koordynacja działań• poszukiwanie nowych źródeł finansowania• monitoring, ewaluacja i przygotowanie zmian do aktualizacji• realizacja

Dodatkowo, rekomenduje się przyjęcie lub aktualizację szczegółowych planów i programów określających dokładny zakres działań koniecznych do realizacji działań danego celu strategicznego. Dokumentami, które wymagać będą aktualizacji w okresie realizacji Strategii będą m.in. program ochrony środowiska, program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, wieloletni program gospodarowania zasobem Gminy, czy programy jednoroczne. W przypadku poprawy skoordynowania działań z zakresu planowania przestrzennego Gmina sporządzi ocenę aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z wieloletnim programem sporządzania planów miejscowych.

Wdrażając Strategię, Gmina będzie dbała o dobrą współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, ale również z innymi jednostkami samorządu terytorialnego oraz administracją rządową. Dodatkowo Gmina będzie aktywnie uczestniczyć w konsultacjach innych Strategii przyjmowanych przez podmioty z jej otoczenia, do których należy w szczególności powiat wrocławski. W chwili przyjęcia dokumentów przez ww. podmioty, Gmina dokona analizy zgodności zapisów swojej Strategii i w razie potrzeby dokona ich aktualizacji.

Dodatkowo Gmina będzie dążyć do wprowadzenia rozwiązań związanych z inteligentnym zarządzaniem, wykorzystując nowoczesne technologie informacyjno-komunikacyjne, rozpowszechniając ideę Smart City. Narzędzia te zapewnią sprawną pracę Urzędu Gminy, jednostek podległych, ale również wpłyną na ochronę środowiska i możliwości pomiaru jakości życia w Gminie.

W celu wdrożenia praktyki angażowania organizacji pozarządowych we wspólne działania na rzecz rozwoju Gminy, projekty będą realizowane w partnerstwie z NGO. Dzięki temu przy realizacji przedsięwzięć uda się dotrzeć do coraz większej liczby odbiorców ze względu na aktywność stowarzyszeń i fundacji w poszczególnych sołectwach Gminy.

System monitorowania pełni funkcje kontrolne oraz weryfikujące skuteczność wdrażanych przedsięwzięć. Efekty Strategii będą monitorowane i opisywane w corocznym Raporcie o stanie Gminy, który jest obowiązkowym dokumentem zgodnie z art. 28aa ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Zgodnie z powyższą ustawą „Raport obejmuje podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim, w szczególności realizacją polityk, programów, strategii, uchwał rady Gminy i budżetu obywatelskiego”. Jednocześnie monitorowanie strategii umożliwi także rzetelne informowanie podmiotów zewnętrznych o uzyskanych wynikach, zrealizowanych działaniach, osiągniętych celach i planowanych strategicznych inwestycjach czy projektach.

Dodatkowo, narzędziem wspomagającym monitorowanie wdrażania Strategii będzie tabela ewaluacyjna stanowiąca Załącznik nr 3 do niniejszego dokumentu. W tabeli znajduje się miejsce na wprowadzenie jednostki odpowiedzialnej za realizację celów, a także kolumny z planowaną datą wykonania zadania oraz datą faktyczną. Na podstawie tego uzupełniona zostanie ostatnia część tabeli ewaluacyjnej, zawierająca informacje o stanie realizacji zadania. W ten sposób można będzie ocenić, w jakiej części osiągnięto założony cel operacyjny, a dalej strategiczny.

6. Ramy finansowe i źródła finansowania

Gmina Jordanów Śląski na bieżąco analizuje możliwości pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania działalności, w tym kierunków działań przewidzianych w Strategii, zarówno stanowiących wydatki bieżące i majątkowe. Analizy te obejmują:

- fundusze unijne, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego, ogólnopolskich programów operacyjnych, Krajowego Planu Odbudowy, Funduszu Sprawiedliwej Transformacji, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich;
- środki budżetu państwa i państwowych funduszy celowych;
- programu jednostek samorządu terytorialnego wyższych szczebli, w tym zwłaszcza programy finansowane ze środków Samorządu Województwa Dolnośląskiego;
- inne, nieunijne fundusze międzynarodowe, np. Fundusze Norweskie;
- inne zwrotne i bezzwrotne źródła finansowania, dystrybuowane przed podmioty publiczne i prywatne.

Powyższe instrumenty finansowe, jak i środki własne Gminy wskazują na potencjalne źródła finansowe, z których mogą być pozyskane środki na realizację zadań określonych w Strategii Rozwoju Gminy Jordanów Śląski na lata 2022-2030. Głównymi źródłami finansowania celów rozwojowych będą dochody własne Gminy, takie jak podatki i opłaty lokalne, udział w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz pozostałe środki publiczne. Jednocześnie wiele zadań przewidzianych w strategii realizowanych będzie w ramach bieżącej działalności poszczególnych komórek Urzędu Gminy w Jordanowie Śląskim oraz jednostek organizacyjnych Gminy.

Realizacja części zadań przewidzianych w Strategii wymaga również i zakłada współpracę z Gminami sąsiednimi, powiatem wrocławskim oraz województwem dolnośląskim i ich jednostkami organizacyjnymi. Współpraca ta może obejmować również wymiar finansowy, w tym przekazanie dotacji na realizację zadania.

Podstawą do określenia ram finansowych działań strategicznych stanowić będzie budżet Gminy oraz wieloletnia prognoza finansowa. Gmina będzie utrzymywać nadwyżkę operacyjną w sposób nie zagrażający dyscyplinie finansów publicznych i umożliwiający spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Pozostałe środki, a także dochody majątkowe przeznaczone będą na realizację zaplanowanych inwestycji. Długookresowe cele strategiczne określane będą w wieloletniej prognozie finansowej. W celu oddania realności prognozy oraz rzetelności finansowego przedstawienia planowanych działań, wieloletnia prognoza finansowa oddawać będzie wszystkie wydarzenia, które mają lub mogą mieć wpływ na gospodarkę finansową Gminy, a przede wszystkim uzależnione będą od czynników makroekonomicznych, takich jak: PKB, inflacja, tempo wzrostu wynagrodzeń, czy planowane zmiany systemowe np. w podatkach dochodowych. Na tej podstawie wyznaczane będą możliwe do przeznaczenia limity wydatków w poszczególnych latach na wyznaczone przedsięwzięcia. W przypadku zaciągania zwrotnych źródeł finansowania, kształt wskaźnika obsługi zadłużenia określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych w każdym roku prognozy powinien uwzględniać obsługę dodatkowych zobowiązań Gminy.

Zgodnie z Wieloletnią Prognozą Finansową na lata 2021-2028 (uchwała nr XXIII Rady Gminy Jordanów Śląski z dnia 7 stycznia 2021 roku w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jordanów Śląski na lata 2021-2028), potencjał inwestycyjny Gminy, rozumiany jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów), w latach 2021-2028 wyniesie nieco ponad 8,8 mln zł.

Strategia rozwoju Gminy Jordanów Śląski na lata 2022-2030 jest dokumentem, na którym opierał się będzie zrównoważony rozwój gminy w najbliższych latach. Dokument powstał w oparciu o dane Urzędu Gminy Jordanów Śląski, jednostek organizacyjnych oraz opracowania i statystyki zewnętrzne. Powyższe źródła danych uzupełnił głos mieszkańców, którzy podczas warsztatów strategicznych, badania ankietowego i konsultacji społecznych, wnieśli swój wkład i pomysły. Dzięki zaangażowaniu społeczności gminy Jordanów Śląski dokument ma charakter partycypacyjny.

Podstawą budowy Strategii jest diagnoza – opis aktualnej sytuacji gminy z różnych perspektyw. Zbadano zarówno sferę gospodarczą, społeczną, środowiskową, jak i przestrzenną. Diagnoza wskazała na obszary, w których należy podjąć działania mające na celu rozwój gminy. Na podstawie danych statystycznych i opisowych, uzupełnionych wynikami badania ankietowego przeprowadzonego wśród mieszkańców, określono trzy najważniejsze cele, które będą realizowane w kolejnych latach. Są one zorientowane głównie na uporządkowanie planowania przestrzennego i gospodarowanie zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, podnoszeniu jakości infrastruktury podstawowej i społecznej, a także usług społecznych, edukacyjnych i senioralnych.

Cel strategiczny I: Nowoczesne zarządzanie przestrzenią Gminy.

Cel strategiczny II: Rozwój gospodarczy Gminy oparty na jej wewnętrznym potencjale.

Cel strategiczny III: Aktywne społeczeństwo obywatelskie.

Sformułowane zostały misja oraz wizja Gminy Jordanów Śląski, których wspólnym mianownikiem jest dążenie do osiągnięcia jak najwyższego poziomu życia mieszkańców. W dążeniu do osiągnięcia zamierzonego stanu, pomoże osiąganie poszczególnych celów operacyjnych, których wyznaczono 9. Te z kolei, będą realizowane poprzez wykonywanie poszczególnych zadań i działań o charakterze strategicznym.

Katalog tych zadań przedstawiono w rozdziale Strategiczne kierunki rozwoju gminy. Znajduje się tam również katalog przykładowych wskaźników i mierników, które pomogą przy wdrażaniu, monitorowaniu i ewaluacji Strategii. Dokument zgodny jest z założeniami zarówno strategii na poziomach krajowym, regionalnym, jak i lokalnym.

Diagnoza sytuacji przestrzennej,
gospodarczej i społecznej
GMINY JORDANÓW ŚLĄSKI

SPIS TREŚCI

CZĘŚĆ 1: DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ GMINY	51
1.1. Informacje ogólne	51
1.2. Transport i łączność.....	52
1.3. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne.....	53
1.4. Walory przyrodnicze i kulturowe	55
CZĘŚĆ 2: DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ GMINY	57
2.1. Gospodarka lokalna i rynek pracy	57
2.2. Infrastruktura i środowisko	61
<i>Urządzenia sieciowe</i>	<i>61</i>
<i>Gospodarka odpadami.....</i>	<i>64</i>
<i>Pozostała działalność w zakresie ochrony środowiska</i>	<i>64</i>
2.3. Stan finansów samorządowych.....	65
<i>Wykonanie budżetu.....</i>	<i>65</i>
<i>Struktura dochodów i wydatków.....</i>	<i>66</i>
<i>Potencjał inwestycyjny</i>	<i>69</i>
CZĘŚĆ 3: DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ GMINY	70
3.1. Demografia.....	70
3.2. Kapitał społeczny	74
<i>Przedszkola i żłobki.....</i>	<i>74</i>
<i>Edukacja</i>	<i>75</i>
<i>Kultura i sport.....</i>	<i>76</i>
3.3. Opieka zdrowotna	77
3.4. Pomoc społeczna.....	78
3.5. Bezpieczeństwo publiczne i otoczenie Gminy.....	80
<i>Otoczenie wewnętrzne i zewnętrzne.....</i>	<i>80</i>
CZĘŚĆ 4: JAKOŚĆ ŻYCIA W GMINIE – WYNIKI BADAŃ ANKIETOWYCH	82
4.1. Ocena sytuacji Gminy	82
4.2. Pożądane priorytety rozwojowe.....	88

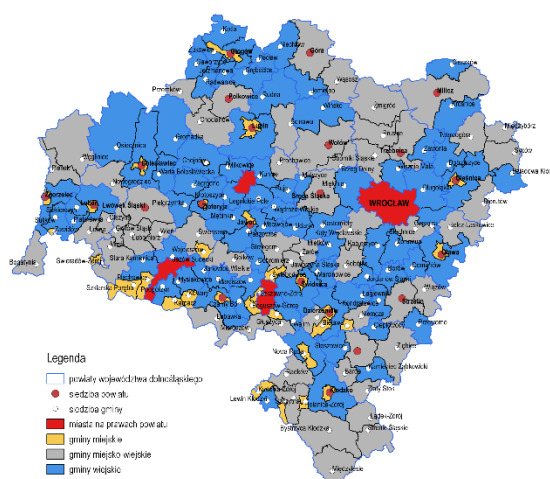
CZĘŚĆ 1: DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ GMINY

1.1. Informacje ogólne

Gmina Jordanów Śląski jest gminą wiejską położoną w województwie dolnośląskim, w południowej części powiatu wrocławskiego. W skład Gminy wchodzi 15 miejscowości, w tym 13 wsi sołeckich: Biskupice, Dankowice, Glinnica, Janówek, Jezierzycze Wielkie, Karolin, Mleczna, Piotrówek, Popowice, Pożarzyce, Tomice, Wilczkowice, Winna Góra. Całkowita powierzchnia Gminy zajmuje 56,6km², z czego powierzchnia użytków rolnych stanowi 86,4%, zaś powierzchnia leśna 3,3%.

Gmina sąsiaduje :

- od północy z gminą wiejską Kobierzyce (powiat wrocławski),
- od wschodu z gminą wiejską Borów (powiat strzeliński),
- od południowego wschodu z gminą wiejską Kondratowice (powiat strzeliński),
- od południa z gminą wiejską Łagiewniki (powiat Dzierżoniów),
- od zachodu z gminą miejsko-wiejską Sobótka (powiat wrocławski).

Ryc. 1. Województwo dolnośląskie – podział administracyjny.

Źródło: Opracowanie własne

Według podziału na jednostki fizyczno-geograficzne wg. J. Kondrackiego teren Gminy leży w obrębie dwóch makroregionów: Niziny Śląskiej i Przedgórze Sudeckiego oraz na pograniczu mezoregionów: Równiny Wrocławskiej i Masywu Śląży (w obrębie Niziny Śląskiej) i Wzgórze Niemczańsko - Strzelińskich (fragment Przedgórze Sudeckiego). Głównym ciekim jest Śleza, lewy dopływ Odry.

Ryc. 2. Położenie Gminy Jordanów Śląski na tle gmin sąsiadujących

Źródło: Opracowanie własne.

1.2. Transport i łączność

Gmina Jordanów Śląski leży na trasie komunikacyjnej drogi krajowej nr 8 z Wrocławia do Kudowy Zdrój. Droga posiada na obszarze Gminy orientację północ-południe i stanowi jej główny trakt komunikacyjny zapewniający wygodne połączenie z Ząbkowicami Śląskimi oraz Kłodzkiem. Długość tej trasy na terenie Gminy wynosi ok. 8 km. Droga ta jest ważnym szlakiem tranzytowym, łączącym południową część Polski z przejściem granicznym w Kudowie Zdroju, a dalej z Pragę; wykorzystywana, jest zarówno przez przewoźników towarowych, jak i przez turystów kierujących się w stronę Kotliny Kłodzkiej i okolic. Ponadto 16 km od Jordanowa Śląskiego znajduje się węzeł Magnice prowadzący na drogę ekspresową S8 oraz w odległości ok. 23 km węzeł Bielany Wrocławskie prowadzący na autostradę A4 (4 (Berlin – Wrocław – Kraków – Kijów).

Na terenie Gminy Jordanów Śląski położone są także drogi powiatowe (1956D, 1964D, 1966D, 1967D, 1968D, 1986D, 1987D, 1989D, 2075D, 3020D). Stanowią one główne trakty komunikacyjne, łączące poszczególne miejscowości na jej obszarze. Jakość dróg powiatowych jest częściowo zadowalająca. Niektóre z nich wymagają działań remontowych i inwestycyjnych (m.in. drogi 1987D oraz 1989D). W przeszłości Gmina współpracowała z Powiatowym Zarządem Dróg poprzez realizację programu „Bezpieczna droga”. Głównym celem wspólnej realizacji zadań inwestycyjnych jest poprawa bezpieczeństwa mieszkańców oraz innych osób korzystających z dróg powiatowych, w szczególności pieszych – a zwłaszcza tych najmłodszych, uczęszczających do szkół. W ramach programu zostały wybudowane odcinki chodników w miejscowościach Popowice i Dankowice.

Siatkę połączeń drogowych na terenie Gminy Jordanów Śląski uzupełniają drogi gminne o łącznej długości 145 km, w tym 40 km dróg utwardzonych i 105 km nieutwardzonych. Ich stan można określić jako dobry. Jak w każdej jednostce, niektóre fragmenty szlaków komunikacyjnych wymagają jednak rozbudowy lub poprawy ich jakości. Chociaż Gmina nie dysponuje inwentaryzacją dróg gminnych, to raz w roku przeprowadzana jest kontrola stanu technicznego dróg. Przy kluczowych odcinkach dróg zlokalizowane są chodniki. W Gminie nie ma ścieżek

rowerowych ani innych terenów służących komunikacji rowerowej. Ruch rowerowy odbywa się po drogach publicznych wraz z ruchem pieszym i samochodowym. Aby poprawić bezpieczeństwo użytkowników dróg należy rozważyć budowę ciągów pieszo-rowerowych, w szczególności na trasach: Biskupice - Jordanów Śląski, Pożarycze - Jordanów Śląski, Piotrówek - Jordanów Śląski .

Na terenie Gminy znajduje się dworzec kolejowy, jednak jest on nieczynny. Obecnie wyłączona z użytkowania jest także jedyna linia kolejowa przebiegająca przez teren Gminy nr 320 relacji Wrocław - Koberzyce – Piława Górna. W budynku dworca aktualnie znajduje się Ośrodek Zdrowia Jordanów Śląski. Najbliższa stacja kolejowa znajduje się w Gminie Sobótka w odległości ponad 10 km od Jordanowa Śląskiego. Natomiast transport publiczny autobusowy realizowany jest poprzez firmy prywatne i spółkę PKS. Jednak możliwość jego wykorzystania mają jedynie mieszkańcy Jordanowa Śląskiego oraz Wilczkowic, do pozostałych miejscowości nie dojeżdża transport zbiorowy.

1.3. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne

W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego, przyjętego uchwałą nr XIX/482/20 z dnia 16 czerwca 2020 r. Sejmiku Województwa Dolnośląskiego, zostały wyróżnione następujące obszary funkcjonalne:

1. Miejskie obszary funkcjonalne:

a) ośrodka wojewódzkiego:

- Wrocławski Obszar Funkcjonalny,

b) ośrodków regionalnych:

- Legnicko-Głogowski Obszar Funkcjonalny,
- Wałbrzyski Obszar Funkcjonalny,
- Jeleniogórski Obszar Funkcjonalny,

2. Obszary funkcjonalne szczególnego zjawiska w skali makroregionalnej:

a) obszary górskie:

- Sudecki Obszar Funkcjonalny,

3. Obszary wymagające rozwoju nowych funkcji przy użyciu instrumentów właściwych polityce regionalnej:

a) przygraniczne:

- Przygraniczny obszar funkcjonalny,

4. Obszary kształtowania potencjału rozwojowego:

a) cenne przyrodniczo:

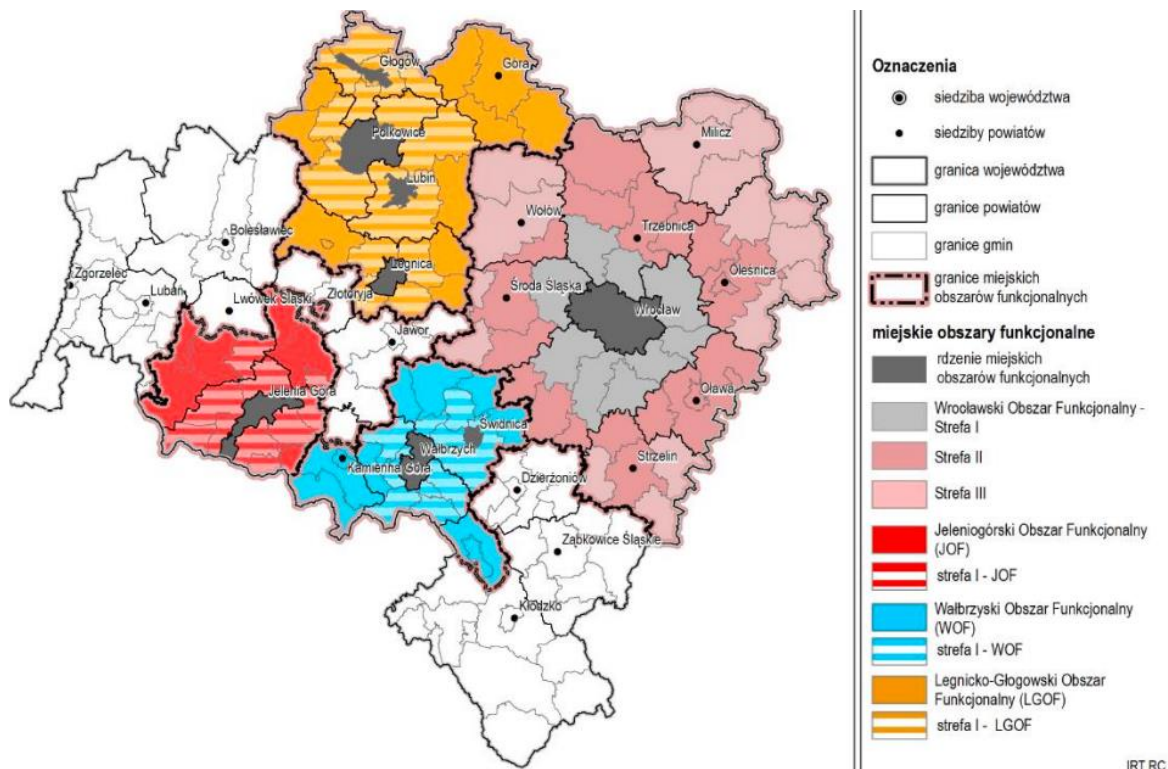
- Obszar funkcjonalny cenny przyrodniczo.

Wrocławski Obszar Funkcjonalny (WrOF) tworzy miasto Wrocław oraz wszystkie gminy podregionu wrocławskiego. Jest jednym z kluczowych obszarów w systemie osadniczym Polski, odgrywającym wiodącą rolę w rozwoju Dolnego Śląska. Ze względu na znaczne zróżnicowanie obszaru zarówno pod względem siły powiązań poszczególnych gmin z miastem rdzeniowym, jak i odmiennego tempa ich rozwoju czy intensywności i rodzaju zagospodarowania, obszar został podzielony na trzy strefy:

- Strefa I – centralna strefa intensywnego rozwoju,
- Strefa II – wewnętrzna strefa silnego rozwoju,

- Strefa III – zewnętrzna strefa stabilnego rozwoju.

Gmina Jordanów Śląski należy do II Strefy Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego (WrOF), czyli wewnętrznej strefy silnego rozwoju. Łączna powierzchnia strefy stanowi 40% powierzchni WrOF i zamieszkuje ją około 300 tys. osób, tj. 24,5% mieszkańców WrOF.

Ryc. 3. Granice miejskich obszarów funkcjonalnych w województwie dolnośląskim.

Źródło: Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego

W Gminie głównym ośrodkiem obsługi mieszkańców jest miejscowość Jordanów Śląski. Jest to wieś, która pełni funkcje administracyjne i usługowo-handlowe. Pozostałe miejscowości to: Wilczkowice, Popowice, Dankowice, Glinica, Janówek, Winna Góra, Tomice, Karolin, Piotrówek, Mleczna, Jezierzyce Wielkie, Pożarzyce i Biskupice. Znaczący obszar Gminy jest wykorzystywany pod użytki rolne, co definiuje rolniczy charakter Gminy. Gmina posiada korzystane warunki klimatyczno-glebowe umożliwiające rozwój intensywnej produkcji rolnej (produkcja buraka cukrowego i pszenicy). Dodatkowe walory krajobrazowo-przyrodnicze Gminy stanowią o potencjalnych możliwościach rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnej.

Nadrzędnym dokumentem planistycznym Gminy jest Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego. Obowiązujące Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Jordanów Śląski zostało przyjęte uchwałą nr XIX/105/2004 Rady Gminy Jordanów Śląski z dnia 29 grudnia 2004 roku. Ostatnia zmiana studium została przyjęta uchwałą nr XII/60/2007 Rady Gminy Jordanów Śląski z dnia 27 grudnia 2007 roku. W dniu 25 listopada 2015 roku Rady Gminy Jordanów Śląski podjęła uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego, jednak do dnia dzisiejszego nie została ono sporządzone.

Na terenach nie objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wydaje się decyzje o warunkach zabudowy i decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. W tabeli poniżej przedstawiono liczbę decyzji o warunkach zabudowy wydanych na terenie Gminy Jordanów Śląski w latach 2016-2019. Średnio w analizowanym okresie wydano 9 decyzji rocznie, co w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców wynosiło 2,8 decyzji. Wskaźnik ten był wyższy od średniej dla powiatu wrocławskiego, w którym w analogicznym okresie wydano średnio

0,9 decyzji na 1 tys. mieszkańców rocznie. Co więcej, w ostatnich latach zauważalny jest znaczny wzrost wskaźnika w Gminie.

Tab. 1. Liczba decyzji o warunkach zabudowy wydanych w latach 2016-2019.

		2016	2017	2018	2019
Decyzje o warunkach zabudowy ogółem	Jordanów Śląski	4	6	8	18
	powiat wrocławski	180	84	108	118
Decyzje o warunkach zabudowy w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców	Jordanów Śląski	1,3	1,9	2,5	5,7
	powiat wrocławski	1,3	0,6	0,7	0,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

Brak planów miejscowych, a tym samym korzystanie z alternatywy w postaci decyzji o warunkach zabudowy może jednak utrudniać racjonalną politykę przestrzenną władzom samorządowym, ponieważ rodzi to możliwość przypadkowych i rozproszonych lokalizacji inwestycji, niekoniecznie zgodnych z założonym ładem przestrzennym. Na terenach wiejskich coraz częściej zaczynają pojawiać się budynki mieszkalne jednorodzinne, wolnostojące, niezwiązane z gospodarstwami rolnymi.

1.4. Walory przyrodnicze i kulturowe

Gmina Jordanów Śląski posiada bogatą historię. Na jej terenie odkryto znaleziska archeologiczne, których wiek datuje się na okres wczesnego neolitu, ok. 4000 lat p.n.e. Charakter znalezisk pozwolił na wyodrębnienie ich w ramach tzw. kultury wstęgowej – kultury jordanowskiej. Nowsze dzieje okolicy Jordanowa związane są z niemieckim osadnictwem wiejskim. W średniowieczu tereny te były przedmiotem penetracji poszukiwaczy kamieni szlachetnych, natomiast wysoka jakość gleby przyczyniła się do rozwoju rolnictwa i wzrostu zamożności mieszkańców. W okresie powojennym tereny Gminy stały się miejscem procesów asymilacji ludności napływowej.

Na terenie Gminy Jordanów Śląski zlokalizowane są liczne budynki, budowle oraz obiekty małej architektury ujęte w Rejestrze Zabytków i w gminnej ewidencji zabytków. Dziedzictwo kulturowe Gminy obejmuje przede wszystkim zabytki będące spuścizną historyczną minionych pokoleń. Do zabytków o największym znaczeniu dla Gminy Jordanów Śląski można zaliczyć:

- młyn w Jordanowie Śląskim,
- kościół parafialny w Jordanowie Śląskim,
- pomnik poległych w Jordanowie Śląskim,
- wieża ciśnień w Jordanowie Śląskim,
- pałac w Piotrówku,
- grobowiec rodziny Richthofenów,
- pałac w Dankowicach,
- pałac w Karolinie,
- krzyż pokutny Glinica.

Gmina Jordanów Śląski według regionalizacji fizycznogeograficznej opracowanej przez Jerzego Kondrackiego położona jest prawie w całości w mezoregionie Równina Wrocławska, należącym do makroregionu Nizina Śląska. Południowo-zachodni fragment obszaru Gminy należy do mezoregionu Masyw Ślęży i Wzgórza Strzebińskie w makroregionie Przedgórze Sudeckie. Obszar Równiny Wrocławskiej jest prawie bezleśny, wyniesiony średnio 130 - 140 m n.p.m., niemal płaski, odwadniany przez potok Ślężę i jego dopływy. Pokrywają ją silnie zdegradowane osady polodowcowe, głównie gliny moreny dennej i piaski wolnolodowcowe. W południowo-zachodniej części Gminy znajdują się Wzgórza Łagiewnickie, należące do mezoregionu Wzgórz Niemczańsko-Strzebińskich. Jest to niewysokie pasmo, położone pomiędzy doliną potoku Oleszny a Ślężą, ciągnące się od Łagiewnik do Jordanowa Śląskiego. Najwyższy szczyt to Jańska Góra (253 m n.p.m.). Wzgórza te są na ogół użytkowane rolniczo, lasy występują sporadycznie.

Na terenie Gminy wyróżniono następujące formy ochrony przyrody:

- park krajobrazowy
 - Ślęzański Park Krajobrazowy
- specjalny obszar ochrony (SOO)
 - Masyw Ślęzy: 156.0 ha
- użytek ekologiczny
 - Paprocie serpentynitowe w Masywie Ślęzy stanowisko nr 7
 - Paprocie serpentynitowe w Masywie Ślęzy stanowisko nr 8

Ryc. 4. Formy ochrony przyrody występujące na terenie Jordanów Śląski.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

2.1. Gospodarka lokalna i rynek pracy

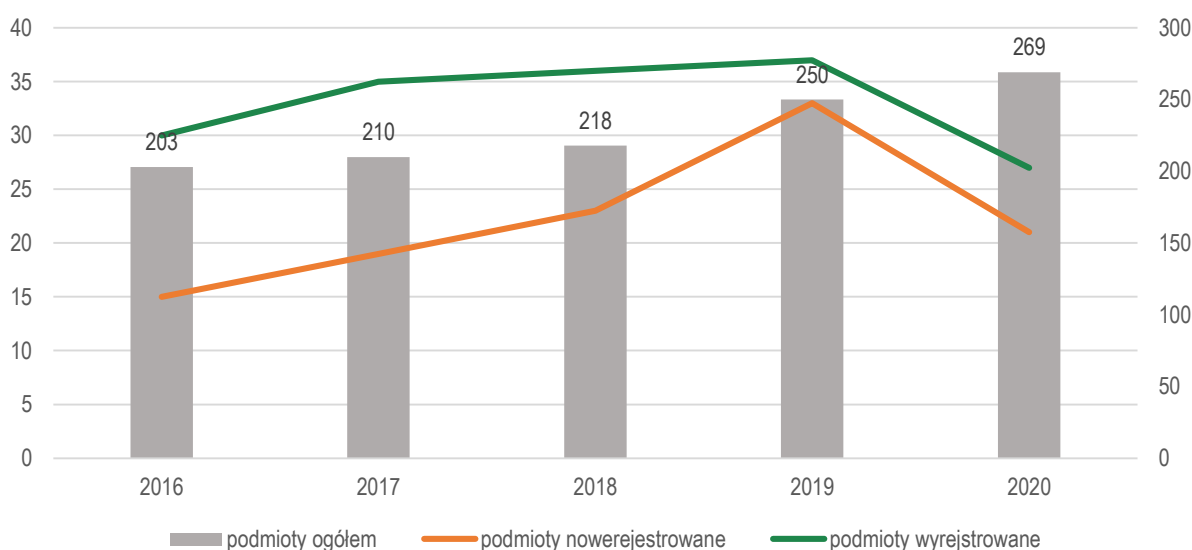
Według danych opublikowanych w BDL GUS na terenie Gminy Jordanów Śląski, na koniec 2020 r., w bazie REGON zarejestrowanych było 269 podmiotów gospodarczych. Liczba ta stanowiła 1,1% wszystkich podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON na terenie powiatu wrocławskiego

Tab. 2. Podmioty zarejestrowane w bazie REGON na terenie Gminy Jordanów Śląski – stan na koniec 2020 r.

powiat wrocławski	24 571
Jordanów Śląski	269
Żukowice	295
Mietków	384
Gaworzyce	326
Paszowice	405

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

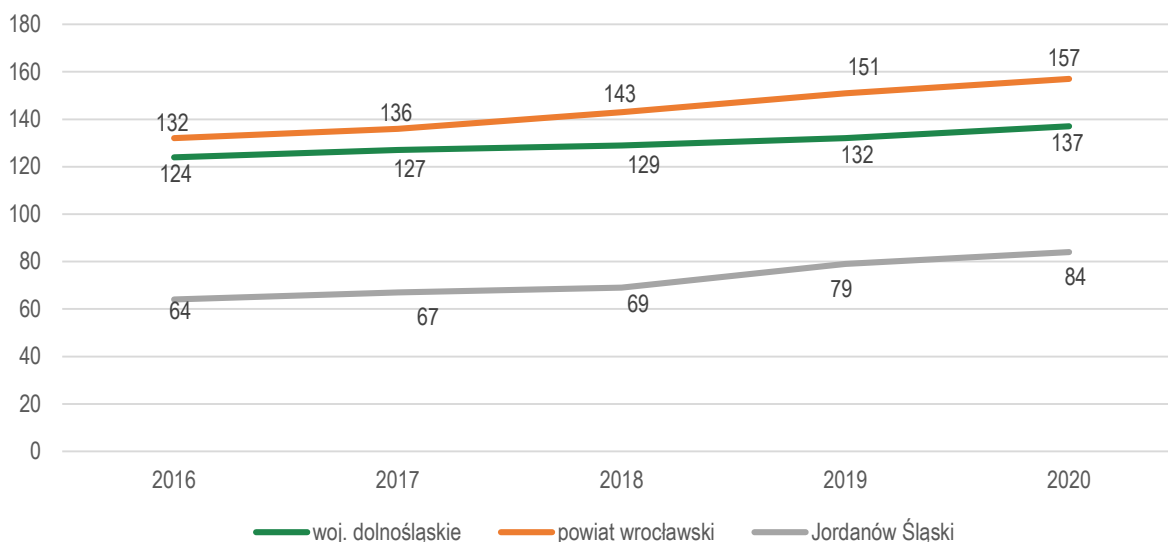
W latach 2016-2018 liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie Gminy kształtowała się na podobnym poziomie. W roku 2019 i 2020 można było jednak zaobserwować znaczny wzrost ich liczby. Szczegółowe dane w tym zakresie w latach 2016-2020 przedstawione zostały na wykresie poniżej. Liczba podmiotów w latach 2016-2020 wciąż rośnie, a największy przyrost naturalny wystąpił w roku 2019 i 2020, pomimo pandemii COVID-19.

Ryc. 5. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w bazie REGON na terenie Gminy Jordanów Śląski w latach 2016-2020 – ogółem, podmioty noworejestrowane oraz podmioty wyrejestrowywane.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

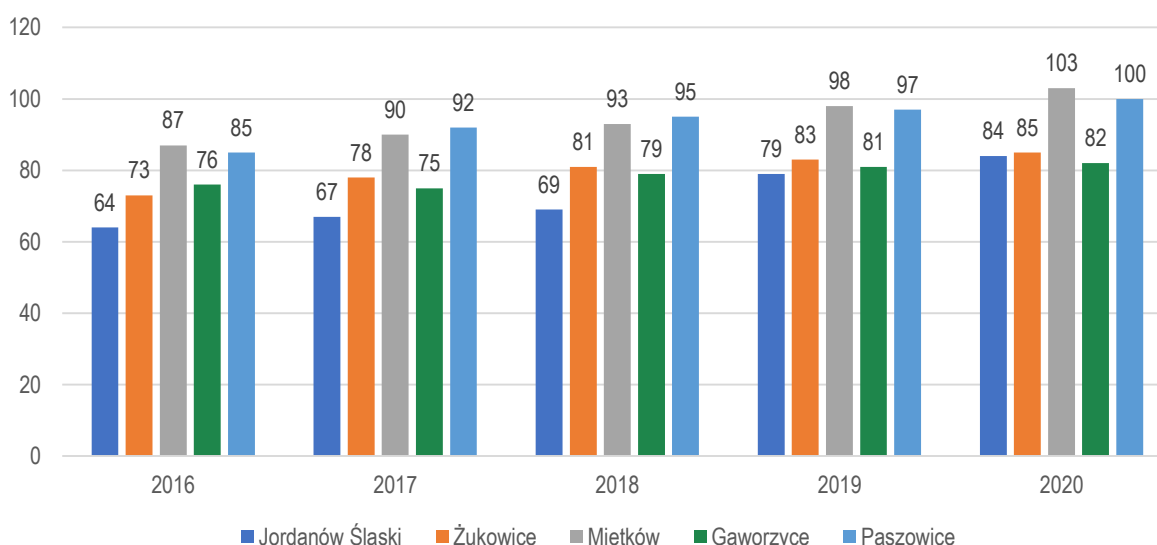
Wskaźnikiem, który dobrze obrazuje stopień przedsiębiorczości wśród mieszkańców poszczególnych gmin jest liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w bazie REGON w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców. Na wykresie poniżej dokonano porównania wartości przyjmowanych przez ten wskaźnik w Gminie Jordanów Śląski, powiecie wrocławskim i województwie dolnośląskim. Zauważyć można, że liczba ta we wszystkich analizowanych jednostkach co roku wzrastała. Jednak w Gminie Jordanów Śląski była najniższa i w 2020 roku wynosiła 84 podmioty, co jest liczbą o 53 niższą niż średnia dla powiatu i o 73 niższą niż w przypadku województwa.

Ryc. 6. Liczba podmiotów zarejestrowanych w REGON w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w Gminie Jordanów Śląski, powiecie wrocławskim oraz województwie dolnośląskim w latach 2016-2020.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Wśród porównywanych innych gmin wiejskich o podobnej liczbie ludności z rejonu województwa dolnośląskiego w latach 2016-2019 Gmina Jordanów Śląski charakteryzowała się najniższym współczynnikiem podmiotów zarejestrowanych w bazie REGON na 1 000 mieszkańców. W roku 2020 niższy wskaźnik osiągnęła Gmina Gaworzyce. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawione zostały na wykresie poniżej.

Ryc. 7. Liczba podmiotów zarejestrowanych w REGON w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w Gminie Jordanów Śląski oraz innych gminach województwa dolnośląskiego o zbliżonej liczbie ludności w latach 2016-2020.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Wśród podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie Gminy Jordanów Śląski, największa część podmiotów działa w sektorach budownictwa (57 podmiotów) oraz w handlu hurtowego i detalicznego (56). Działami o najmniejszej liczbie podmiotów gospodarczych są górnictwo i wydobywanie (1) oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją (1) (tabela poniżej).

Tab. 3. Podmioty działające na terenie Gminy Jordanów Śląski w 2020 r. wg sekcji i działów PKD

Dział PKD 2007	Liczba podmiotów
SEKCJA F: Budownictwo	57
SEKCJA G: Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	56
SEKCJA H: Transport i gospodarka magazynowa	25
SEKCJA C: Przetwórstwo przemysłowe	22
SEKCJA M: Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	20
SEKCJA J: Informacja i komunikacja	10
SEKCJA L: Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	8
SEKCJA R: Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	8
SEKCJA N: Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	7
SEKCJA A: Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	6
SEKCJA I: Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	6
SEKCJA P: Edukacja	6
SEKCJA K: Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	5
SEKCJA Q: Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	4
SEKCJA O: Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	3
SEKCJA B: Górnictwo i wydobywanie	1
SEKCJA E: Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1

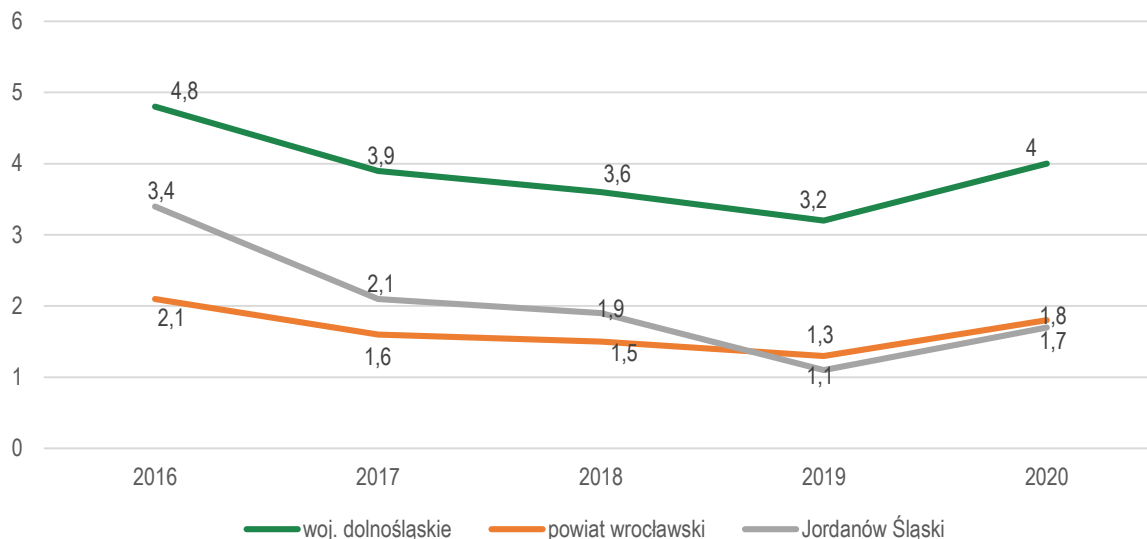
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Najwięcej podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w sekcji Budownictwo, prowadziło swoją działalność w zakresie:

- działu 41 – roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków,
- działu 42 – roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej,
- działu 43 – roboty budowlane specjalistyczne.

Natomiast w branży Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (sekcja G według PKD 2007) najwięcej podmiotów gospodarczych funkcjonuje w dziale 47 tj. handlu detalicznym (z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi), który obejmuje odsprzedaż nowych i używanych artykułów użytku osobistego i artykułów gospodarstwa domowego prowadzoną przez sklepy, domy towarowe, domy sprzedaży wysyłkowej itp. W 2020 r. prowadzenie działalności w tym dziale zadeklarowało 30 podmioty.

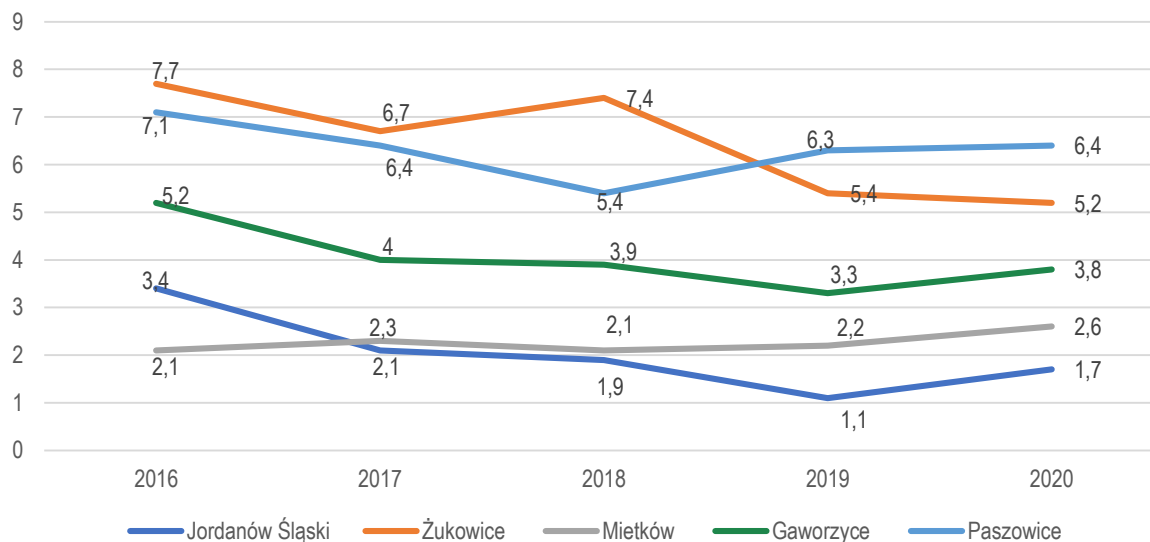
Na terenie Gminy Jordanów Śląski, w latach 2016-2020, stopa bezrobocia kształtowała się na stosunkowo niskim poziomie. W latach 2016-2019 zauważalny był trend malejący w zakresie liczby bezrobotnych zarejestrowanych (z poziomu 3,4% w roku 2016, do poziomu 1,1% w roku 2019). Jednak w roku 2020 nastąpiło odwrócenie spadkowego trendu w tym zakresie i liczba osób pozostających bez stałego miejsca zatrudnienia wzrasta do poziomu 1,7% w roku 2020. Jednocześnie podobną tendencję w zakresie kształtowania się poziomu bezrobocia można było zauważyć w całym powiecie wrocławskim oraz województwie dolnośląskim. Wśród głównych powodów wzrostu stopy bezrobocia można wskazać epidemię SARS-COVID-19 i związane z nią ograniczenia m.in. zamrożenie gospodarki.

Ryc. 8. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Jordanów Śląski, powiecie wrocławskim oraz województwie dolnośląskim w latach 2016-2020.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Korzystnie wypada także porównanie Gminy Jordanów Śląski z innymi gminami wiejskimi z rejonu województwa dolnośląskiego charakteryzującymi się podobną liczbą ludności. Gmina charakteryzuje się najniższym stopniem bezrobocia, spośród wszystkich analizowanych jednostek.

Ryc. 9. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Jordanów Śląski oraz innych gminach województwa dolnośląskiego o zbliżonej liczbie ludności w latach 2016-2020.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Dla rozwoju lokalnego rynku pracy w przyszłości duże znaczenie będzie miał wskaźnik udziału osób w tzw. wieku produkcyjnym mobilnym w całkowitej liczbie mieszkańców danego regionu. Wskaźnik ten obejmuje osoby w wieku 18-44 lat, niezależnie od płci. Przyjmuje się, że są to osoby, które stosunkowo łatwo mogą znaleźć nowe miejsce pracy, wciąż się doksztalając oraz są otwarte na nowe możliwości, podróże, mobilne miejsca pracy lub nawet całkowite przekwalifikowanie się. W przypadku Gminy wskaźnik ten w latach 2016-2020 wyraźnie spadał z poziomu 41,7% w roku 2016 do poziomu 39,5 w roku 2020, co można uznać za sytuację o wydzwieku negatywnym. Jednocześnie prognozy przygotowane przez Główny Urząd Statystyczny wskazują, że w perspektywie do 2030 r.

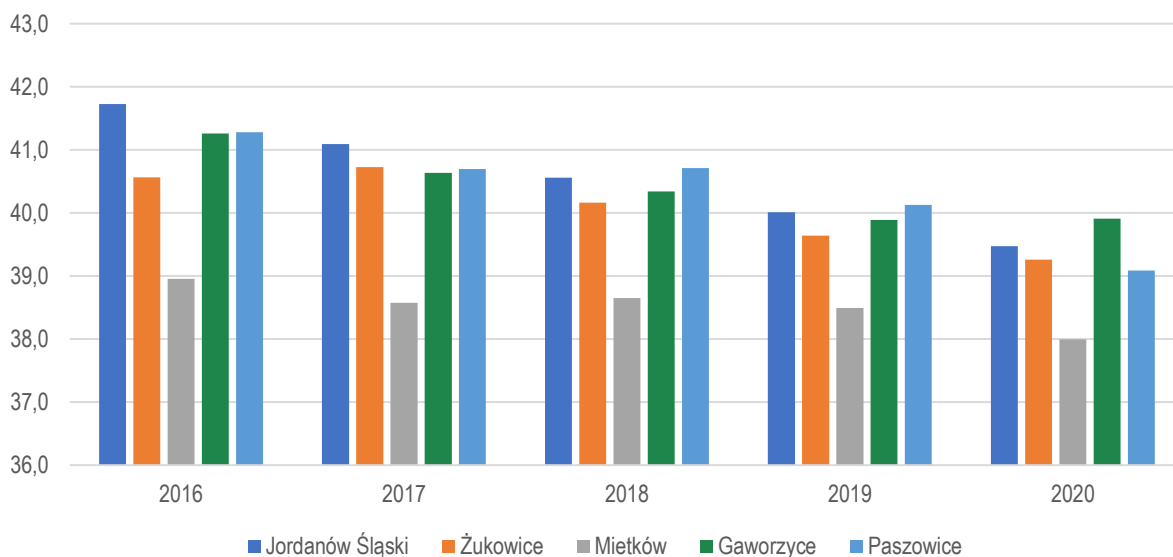
liczba oraz udział osób w wieku produkcyjnym mobilnym na terenie Gminy Jordanów Śląski będą podlegały dalszym spadkom do poziomu odpowiednio 1 098 osób i 32,7%¹.

Tab. 4. Liczba osób w wieku produkcyjnym mobilnym oraz jej udział w ogólnej liczbie mieszkańców w Gminie Jordanów Śląski w latach 2016-2020.

osoby w wieku produkcyjnym mobilnym	2016		2017		2018		2019		2020	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
	1 314	41,7	1 296	41,1	1 282	40,6	1 272	40,0	1 262	39,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Porównanie wskaźnika udziału mieszkańców w wieku produkcyjnym mobilnym w całkowitej liczbie ludności danej jednostki w Gminie Jordanów Śląski oraz czterech innych gminach wiejskich o podobnym potencjale ludności z terenu województwa dolnośląskiego pokazuje, że we wszystkich analizowanych jednostkach wystąpiła w tym zakresie tendencja spadkowa. Gmina Jordanów Śląski na tle porównywanych jednostek JST wypada jednak stosunkowo dobrze – w 2020 r. korzystniejszym współczynnikiem charakteryzowała się jedynie gmina Gaworzycy.

Ryc. 10. Udział osób w wieku produkcyjnym mobilnym w ogólnej liczbie mieszkańców w Gminie Jordanów Śląski oraz innych gminach województwa dolnośląskiego o zbliżonej liczbie ludności w latach 2016-2020.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

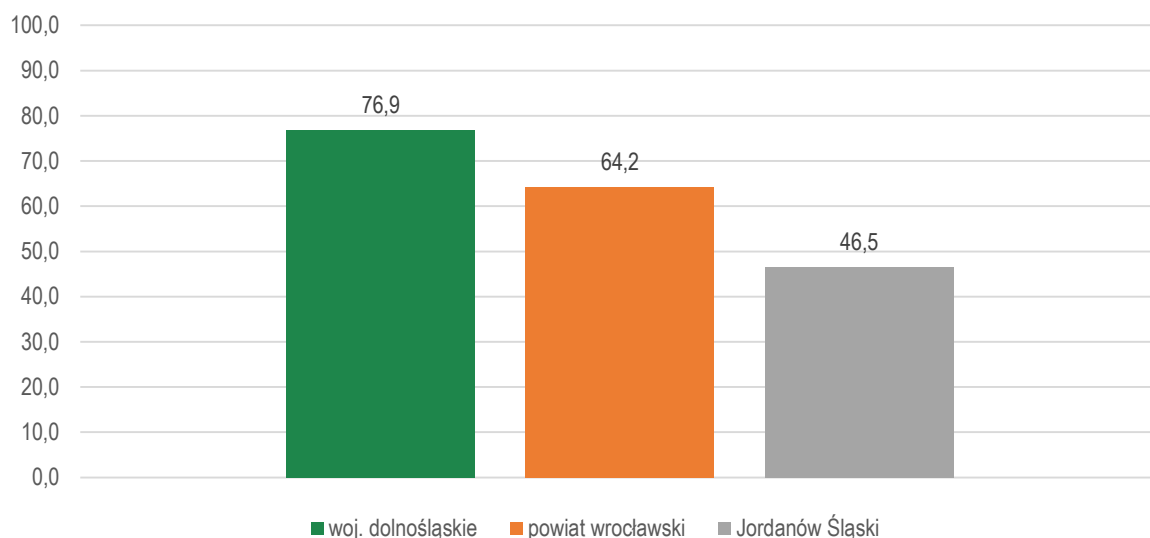
2.2. Infrastruktura i środowisko

Urządzenia sieciowe

Na terenie Gminy Jordanów Śląski na północ od miejscowości Jordanów Śląski, w zlewni rzeki Ślęza znajduje się oczyszczalnia ścieków o przepustowości 275 m³ z możliwością rozbudowy do 550 m³ na dobę. Całkowita długość czynnej sieci kanalizacyjnej w Gminie wyniosła w 2019 roku 22,6 km. Jednocześnie Gmina planuje rozbudowę systemu kanalizacji sanitarnej o długość 1,2 km wraz z pompownią ścieków na osiedlu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w Jordanowie Śląskim. Mieszkańcy nieposiadający dostępu do kanalizacji korzystają z przydomowych oczyszczalni ścieków oraz zbiorników bezodpływowych. Gmina prowadzi ewidencję oraz kontrolę zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków.

¹Prognoza ludności gmin na lata 2017 – 2030, GUS, Warszawa, sierpień 2017

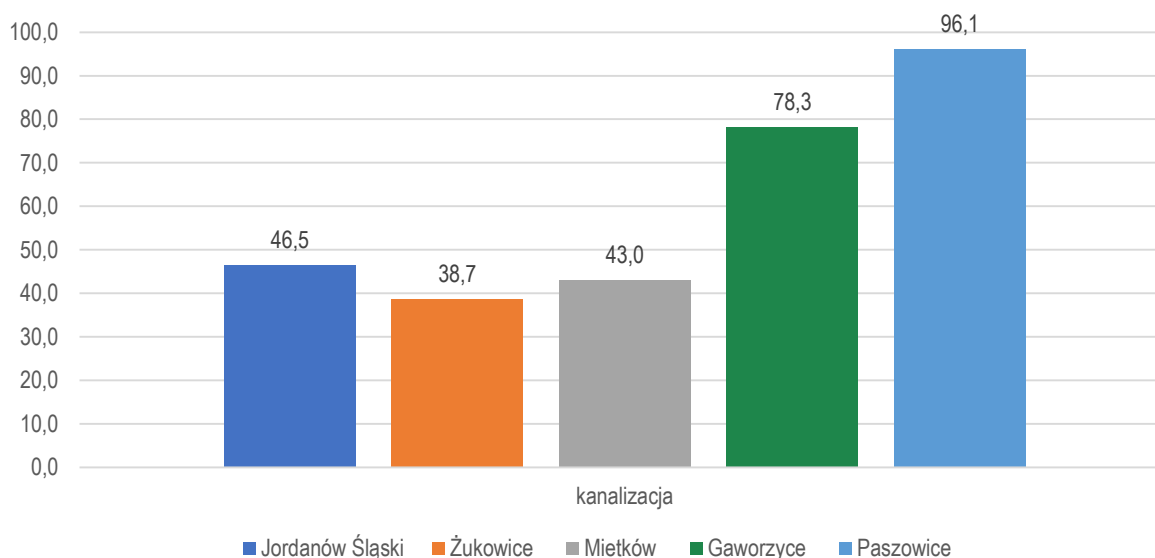
Na wykresie poniżej porównano udział osób korzystających z sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Jordanów Śląski oraz w całym powiecie wrocławskim i województwie dolnośląskim. Z przedstawionych danych wynika, że w roku 2019 dostęp do sieci kanalizacyjnej posiadała mniej niż połowa mieszkańców Gminy. Stopień skanalizowania Gminy należy zatem uznać za niskim.

Ryc. 11. Korzystający z sieci kanalizacyjnej w Gminie Jordanów Śląski, powiecie wrocławskim oraz województwie dolnośląskim – rok 2019.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Podobnych wniosków dostarcza porównanie Gminy Jordanów Śląski z innymi gminami wiejskimi z obszaru województwa dolnośląskiego o zbliżonej liczbie mieszkańców. Charakteryzuje się ona jednym z niższych udziałów osób korzystających z kanalizacji ściekowej spośród wszystkich analizowanych jednostek (wykres poniżej).

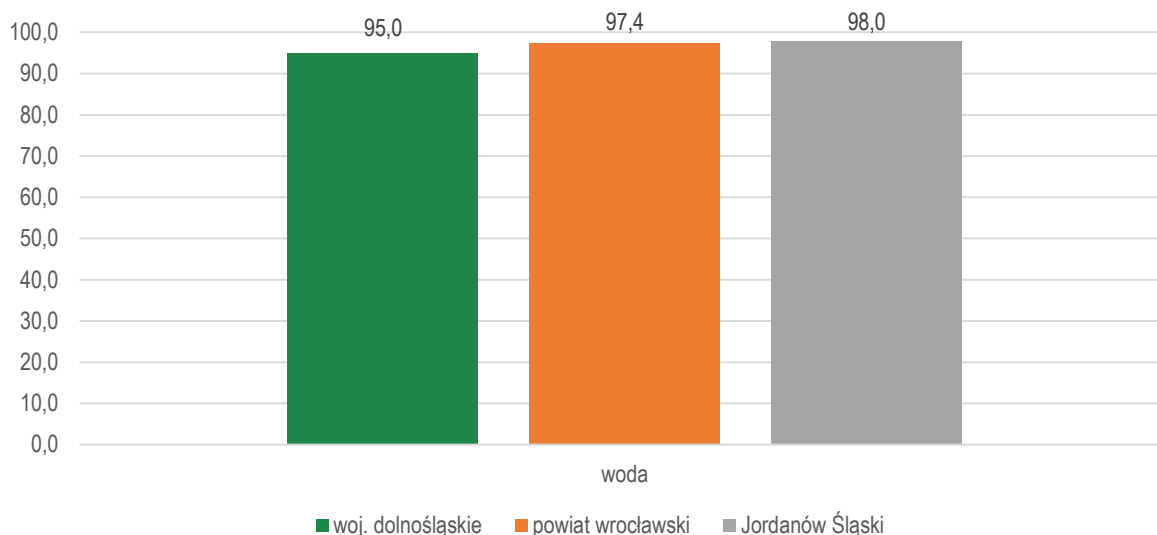
Ryc. 12. Korzystający z sieci kanalizacyjnej w Gminie Jordanów Śląski oraz innych gminach wiejskich województwa dolnośląskiego o zbliżonej liczbie mieszkańców – rok 2019.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Gmina Jordanów Śląski zaopatrywana jest w wodę pochodzącą ze stacji uzdatniania wody w Jordanowie Śląskim oraz z ujęcia w Karolinie. Ujęcie w Jordanowie Śląskim o wydajności 715m³/dobę zasila wszystkie wsie na terenie

Gminy z wyjątkiem wsi Karolin. Długość sieci wodociągowej na terenie Gminy w roku 2019 wynosiła 50,8 km, a liczba przyłączy to 780 (3 115 osób korzystających).

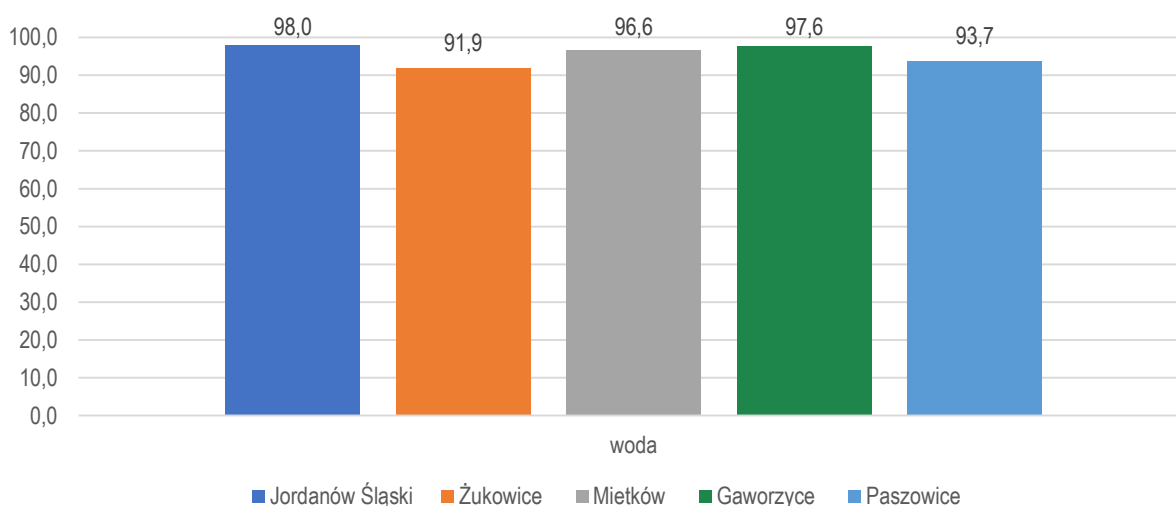
Na wykresie poniżej porównano udział osób korzystających z sieci wodociągowej na terenie Gminy Jordanów Śląski, w stosunku do średniej dla powiatu wrocławskiego i województwa dolnośląskiego. Można zauważyć, że poziom zwodociągowania Gminy jest wyższy niż średnia wyznaczona dla powiatu oraz województwa.

Ryc. 13. Korzystający z sieci wodociągowej w Gminie Jordanów Śląski, powiecie wrocławskim oraz województwie dolnośląskim – rok 2019.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Kolejny wykres przedstawia porównanie udziału osób korzystających z sieci wodociągowej w Gminie Jordanów Śląski oraz czterech innych gminach wiejskich zlokalizowanych na terenie województwa dolnośląskiego i charakteryzujących się podobną liczbą ludności. Na przedstawionym tle Gmina charakteryzuje się najwyższym udziałem ludności posiadającej dostęp do sieciowej infrastruktury wodnej w ogólnej liczbie ludności.

Ryc. 14. Korzystający z sieci wodociągowej w Gminie Jordanów Śląski oraz innych gminach wiejskich województwa dolnośląskiego o zbliżonej liczbie mieszkańców – rok 2019.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Mieszkańcy Gminy nie mają dostępu do sieci gazowej, jednak na terenie Gminy znajduje się sieć magistralna wysokiego ciśnienia bez stacji redukcyjnej oraz zapewnienia rozwinięcia sieci. Gmina planuje poprowadzić sieć gazową opartą na stacji skroplonego gazu w miejscowości Jordanów Śląski.

Gospodarka odpadami

Odpady komunalne na terenie Gminy odbierane są z podziałem na 5 frakcji z terenu nieruchomości oraz z Punktu Selektywnej Zbierania Odpadów Komunalnych. PSZOK zlokalizowany jest przy ul. Dalekiej 2 w Jordanowie Śląskim. Podmiotem prowadzącym Punkt jest Gmina Jordanów Śląski.

Częstotliwość odbioru odpadów w roku 2020 wynosiła:

- mieszane odpady komunalne - raz na dwa tygodnie;
- tworzywa sztuczne, metale - raz na miesiąc;
- opakowania ze szkła - raz na miesiąc;
- papier i makulatura - raz na miesiąc;
- bioodpady – w okresie:
 - od 1 stycznia do 31 marca – 1 raz na miesiąc;
 - od 1 kwietnia do 31 października – raz na 2 tygodnie;
 - od listopada do 31 grudnia - 1 raz na miesiąc.

W tabeli poniżej zestawiono liczby dotyczące stanu gospodarki odpadami na terenie Gminy, w tym masy odbieranych od mieszkańców odpadów. Ilość odpadów komunalnych zebranych od mieszkańców, pomimo spadku liczby ludności, stopniowo wzrasta. W 2020 roku z terenu Gminy zebrano 1 114,5 Mg odpadów.

Tab. 5. Stan gospodarki odpadami w Gminie Jordanów Śląski w latach 2016-2020.

	2016	2017	2018	2019	2020
Ilość odpadów komunalnych	757,0	889,5	1 010,1	1 056,9	1 114,5
- w tym zmieszanych	556,7	669,7	752,7	765,8	766,4
- w tym segregowane	200,3	219,9	257,3	291,1	348,1

Źródło: Opracowanie własne

Gmina w roku 2020 zorganizowała akcje sprzątnięcia świata połączoną z edukacją ekologiczną w miejscowości Jordanów Śląski. Udział w akcji wzięli pracownicy Urzędu Gminy, uczniowie Szkoły Podstawowej oraz mieszkańcy Gminy. Po skończonej akcji odbyły się warsztaty ekologiczne.

Pozostała działalność w zakresie ochrony środowiska

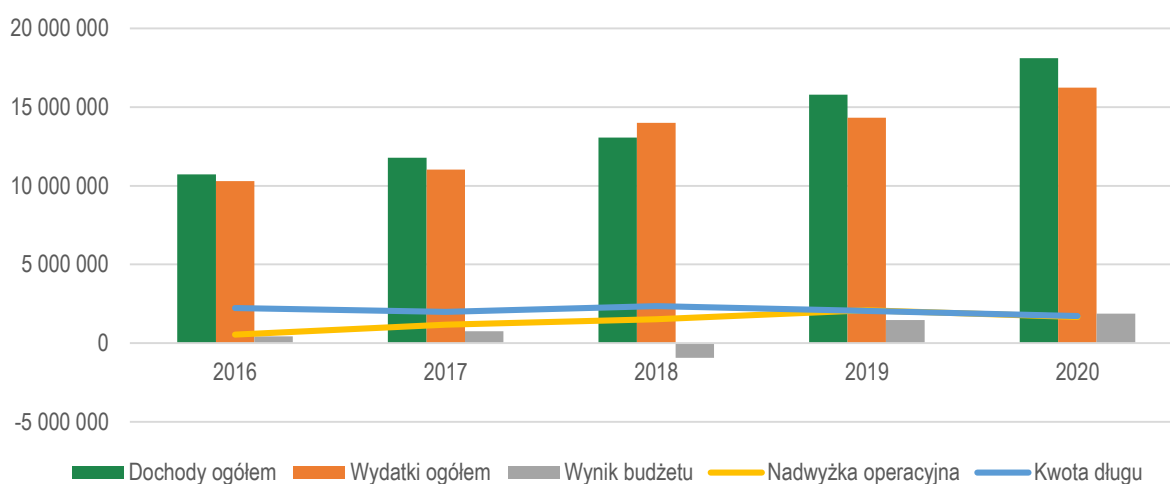
Ochrona środowiska w Gminie Jordanów Śląski jest realizowana w oparciu o Program Ochrony Środowiska dla Gminy Jordanów Śląski na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025 oraz na podstawie strategii i aktów prawnych wyższego szczebla w ramach zadań bieżących Gminy. Działania realizowane w ramach Programu Ochrony Środowiska powinny doprowadzić do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewnić skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzyć warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

Gmina Jordanów współpracuje z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu w sprawie programu Czyste Powietrze, którego podstawowym celem jest poprawa efektywności energetycznej oraz zmniejszenie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń do atmosfery z istniejących jednorodzinnych budynków mieszkalnych. Program oferuje dofinansowania dla mieszkańców w zakresie termomodernizacji budynków, wymiany pieców oraz instalacji OZE.

2.3. Stan finansów samorządowych

Wykonanie budżetu

W latach 2016-2020 dochody Gminy Jordanów Śląski zwiększały z poziomu 10,7 mln zł w 2016 roku do 18,1 mln zł w 2020 roku (największy wzrost wystąpił w 2019 roku o 2,7 mln w stosunku do roku 2018). Wśród dochodów budżetowych najwyższy udział stanowią dochody bieżące (średnio 96%). Na ich wysokość w każdym z analizowanych lat miało stabilne zwiększanie się dochodów z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych, subwencji oraz innych dochodów własnych.

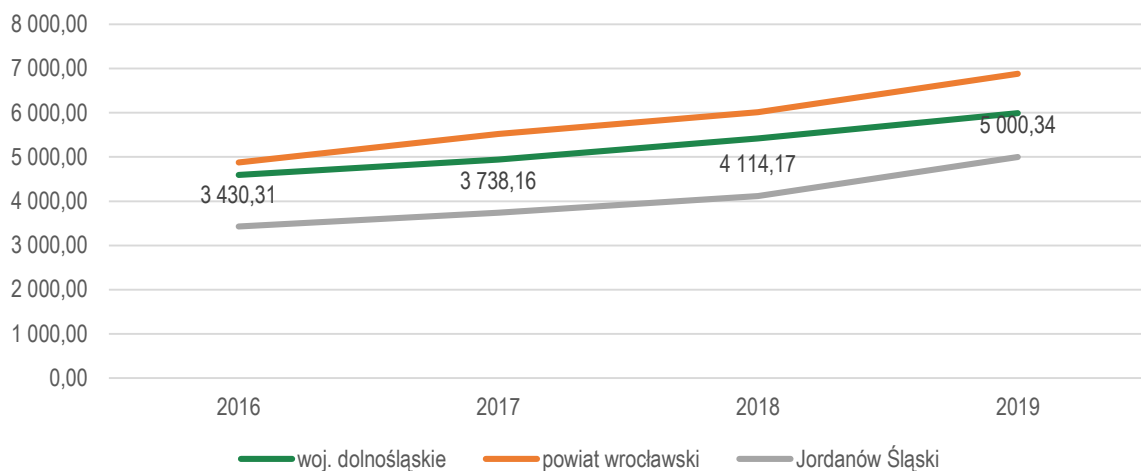

Ryc. 15. Wykonanie budżetu Gminy Jordanów Śląski w latach 2016-2020.

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Jednocześnie, w ślad za wzrostem dochodów budżetowych, rosły także ogólne wydatki budżetu Gminy. W roku 2016 wynosiły one 10,2 mln zł, a w 2020 roku już ponad 16,2 mln zł. Tendencja ta jest zjawiskiem naturalnym, typowym dla gmin w Polsce. Ważne jest jednak, aby wzrost wydatków bieżących był współmierny do wzrostu uzyskiwanych dochodów bieżących. W Gminie Jordanów Śląski w latach 2016-2020 dynamika wzrostu dochodów i wydatków bieżących była na tyle stabilna, że poziom uzyskiwanej nadwyżki operacyjnej (różnicy między dochodami a wydatkami bieżącymi) corocznie wzrastał z poziomu 0,5 mln zł w 2016 roku do poziomu 1,6 mln zł w 2020 roku. Znaczący wzrost dochodów w roku 2020 w Gminie spowodowany był głównie pozyskaniem środków zewnętrznych na termomodernizację budynku szkoły podstawowej, co przełożyło się na wzrost wydatków związanych z tą inwestycją.

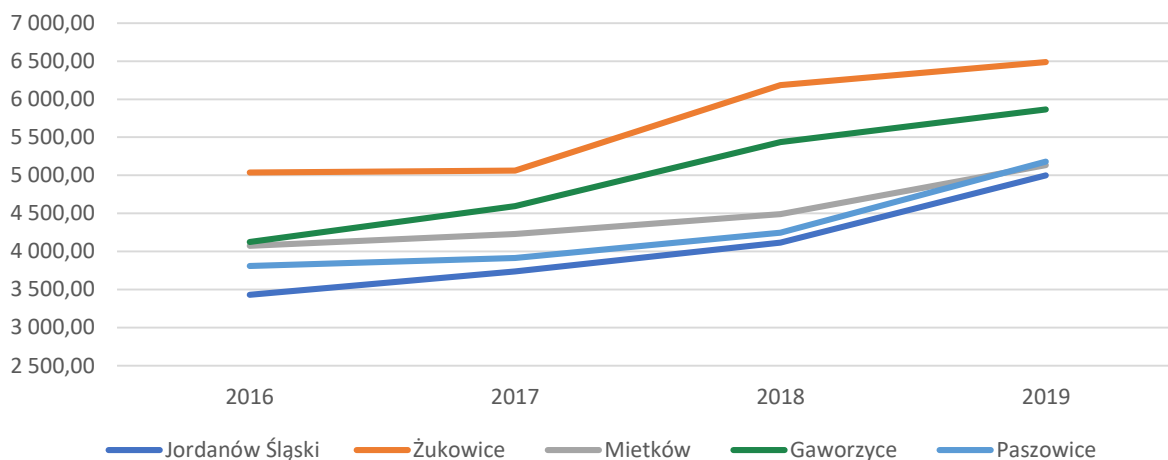
W latach 2016-2019, w Gminie Jordanów Śląski, nastąpił także wzrost wartości wskaźnika dochodów ogółem na 1 mieszkańca. Przeliczając dochody na 1 mieszkańca wynosiły one średnio 4 070,75 zł, co jednak sytuowało Gminę na poziomie niższym niż średnia dla powiatu i województwa. W 2019 roku dochód na 1 mieszkańca w Gminie Jordanów Śląski wyniósł 5 000,34 zł.

Ryc. 16. Dochody ogółem na 1 mieszkańca w Gminie Jordanów Śląski na tle powiatu i województwa w latach 2016-2019.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Wskaźnik dochodów ogółem na mieszkańca w Gminie Jordanów Śląski w latach 2016-2020 kształtował się na poziomie niższym niż analogiczny wskaźnik wyznaczony dla innych gmin wiejskich województwa dolnośląskiego o zbliżonym potencjale ludności. Można jednak zauważyć, że Gmina Mietków i Paszowice w analizowanym okresie zdołały zmniejszyć lukę dzielącą ją w tym zakresie od Gminy Jordanów Śląski. Szczegółowe informacje w tym zakresie przedstawione zostały na wykresie poniżej.

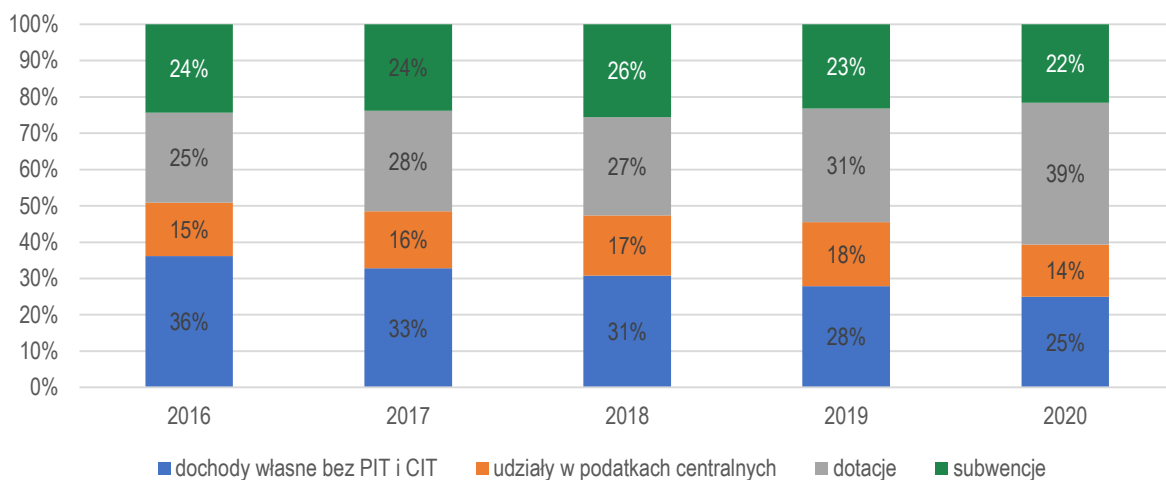

Ryc. 17. Dochody ogółem na 1 mieszkańca Gminie Jordanów Śląski oraz innych gminach województwa dolnośląskiego o zbliżonej liczbie ludności w latach 2016-2019.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Struktura dochodów i wydatków

Wśród dochodów budżetowych najważniejszą rolę odgrywają dochody własne, które decydują o samodzielności finansowej jednostki. Zalicza się do nich przede wszystkim podatki i opłaty lokalne. Jest to o tyle ważne, że w przypadku tej kategorii dochodów Gmina posiada kompetencje do wydawania uchwał, dzięki którym może decydować o stawkach podatkowych, wprowadzaniu ulg i zwolnień, umarzaniu należności, a także do przejmowania z nich wpływów. Dzięki dużemu zakresowi swobody w kształtowaniu tych dochodów, jednostka może również oddziaływać na podmioty gospodarcze, które funkcjonują na danym terenie, a przez to stymulować rozwój lokalny.

Ryc. 18. Struktura dochodów Gminy Jordanów Śląski w latach 2016-2020.

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Na wykresie powyżej przedstawiono strukturę dochodów budżetu Gminy Jordanów Śląski w latach 2016-2020. W 2016 roku udział dochodów własnych Gminy w ogólnych dochodach stanowił 36% (uwzględniając dodatkowo udziały w podatkach PIT i CIT – 51%). W latach 2017-2020 nastąpił jednak ich spadek do poziomu 25%. Było to związane przede wszystkim ze zwiększeniem się dotacji na cele bieżące przekazywanej z budżetu państwa. Wówczas nastąpił wzrost udziału dotacji w budżecie Gminy z 25% do 39% (głównie na skutek przekazania dotacji na program „Rodzina 500+”). Sumując także udziały w podatku PIT i CIT, dochody własne Gminy Jordanów Śląski w 2019 roku wynosiły 39%, co znacznie ogranicza możliwość samodzielnego oddziaływania Gminy na kształt i strukturę dochodów, a tym samym możliwość samodzielnego finansowania inwestycji, ponieważ wysokość dochodów w dużym stopniu nie jest bezpośrednio zależna od władz samorządowych.

W zakresie dochodów własnych największe znaczenie mają dochody z tyt. udziału w podatku PIT, generujące w analizowanym okresie średnio 2,1 mln zł rocznie, następnie podatek od nieruchomości – 1,2 mln zł, podatek rolny – 1,0 mln zł. Z kolei wpływy z podatku CIT w analizowanym okresie wynosiły średnio 33 tys. zł rocznie, co oznacza, że działalność przedsiębiorstw zobowiązanych do uiszczenia podatku jest niewielka.

Tab. 6. Ważniejsze kategorie dochodów podatkowych, opłat lokalnych, udziały w podatkach centralnych oraz innych kategorii dochodów własnych w Gminie Jordanów Śląski w latach 2016-2020.

	2016	2017	2018	2019	2020
PIT	1 564 494,0	1 821 213,0	2 140 222,0	2 751 490,0	2 555 376,0
CIT	15 255,1	36 388,6	25 252,5	32 186,1	56 881,0
podatek rolny	984 232,7	973 610,6	974 015,0	1 001 071,5	1 073 310,8
podatek od nieruchomości	1 217 753,8	1 272 729,3	1 244 801,7	1 234 122,2	1 235 710,9
podatek leśny	7 645,9	7 510,0	7 740,8	7 421,9	7 529,0
podatek od środków transportowych	150 377,4	165 261,6	167 283,0	179 658,0	171 947,0
karta podatkowa	98,2	519,0	-3,5	-0,1	1 559,6
podatek od czynności cywilnoprawnych	73 190,8	113 730,0	90 468,9	170 739,7	176 753,0
wpływy z opłaty skarbowej	12 559,3	12 964,0	13 930,0	13 364,0	15 025,0

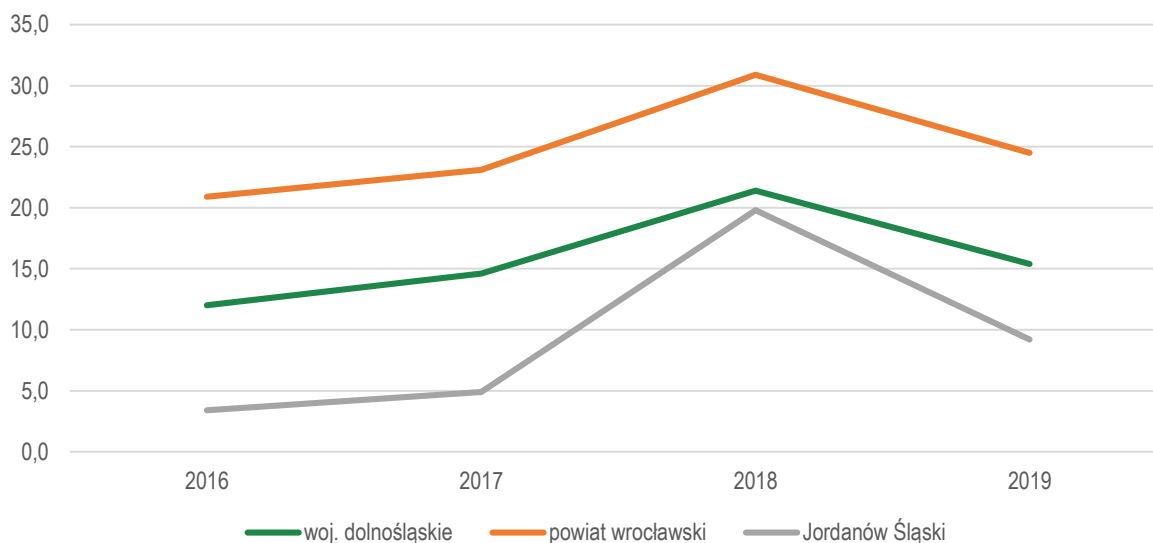
Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Biorąc pod uwagę wydatki, największy ich udział przypadają w działach: oświata i wychowanie (średnio 28% w latach 2016-2020), rodzina (20%), administracja publiczna (15%), gospodarka komunalna i ochrona środowiska (12%), pomoc społeczna (7%), transport i łączność (5%) oraz rolnictwo i łowiectwo (po 3%).

Wydatki inwestycyjne w Gminie Jordanów Śląski w roku 2019 stanowiły 9,2% ogólnych wydatków. Był to wynik niższy w stosunku do średniej wyznaczonej dla powiatu i województwa. W roku 2018 zauważyć można duży wzrost

wydatków inwestycyjnych, co było spowodowane realizacją inwestycji związanych m.in. z: budową kanalizacji sanitarnej oraz przepompowni.

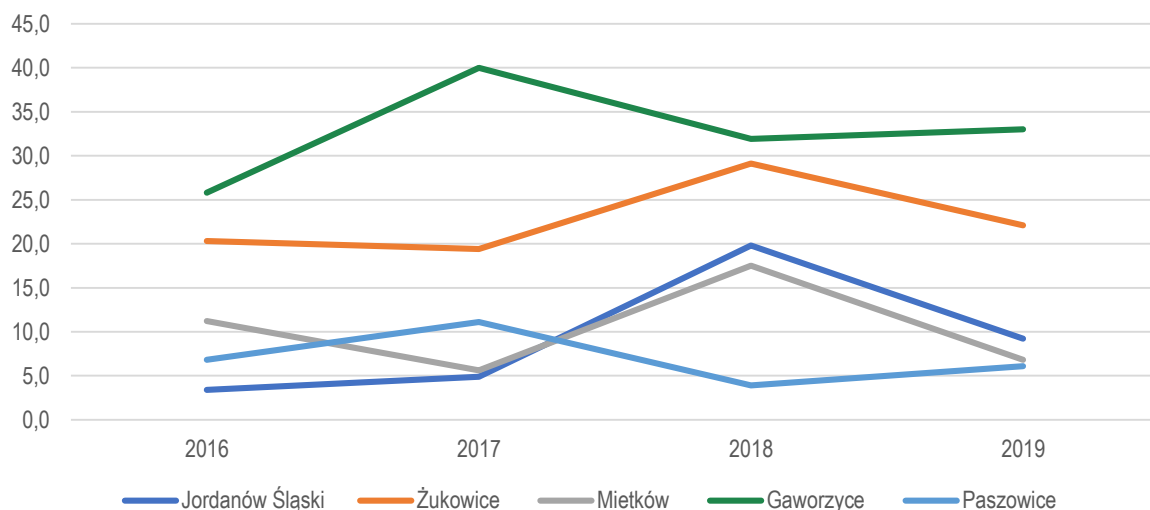
Obserwuje się duży wzrost wydatków inwestycyjnych w 2018 roku we wszystkich analizowanych jednostkach, przy czym wzrost ten zdecydowanie największy był w Gminie i wtedy też wydatki te stanowiły 19,8% ogólnych wydatków.

Ryc. 19. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w Gminie Jordanów Śląski na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Jednocześnie można zauważyć, że w latach 2016-2019 udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem budżetu Gminy Jordanów Śląski ulegał znacznym zmianom. Niemniej był on zawsze podobny lub wyższy, niż miało to miejsce w przypadku trzech innych porównywanych gmin z rejonu województwa dolnośląskiego, charakteryzujących się podobną liczbą ludności (wykres poniżej).

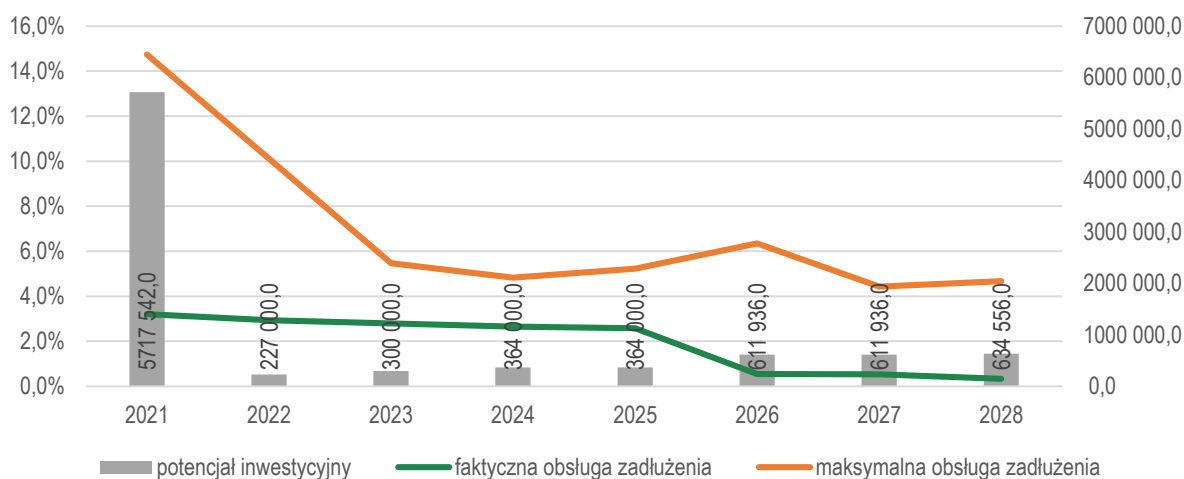
Ryc. 20. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w Gminie Jordanów Śląski oraz innych gminach województwa dolnośląskiego o zbliżonej liczbie ludności w latach 2016-2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Potencjał inwestycyjny

Wykres poniżej przedstawia kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Jordanów Śląski na lata 2021-2030 zgodnie z uchwałą nr XXIII Rady Gminy Jordanów Śląski z dnia 7 stycznia 2021 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jordanów Śląski na rok 2021 i lata następne. Pozwala on na ocenę możliwości inwestycyjno-kredytowych Gminy w przyszłości.

Zgodnie z art. 243 ustawy o finansach publicznych, dopuszczalna wysokość spłaty zobowiązań JST w danym roku (faktyczna obsługa zadłużenia) nie może przekroczyć indywidualnie liczonego, maksymalnego wskaźnika obsługi zadłużenia. Jak wynika z wykresu, obecny kształt wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Jordanów Śląski pozwala na obsługę dodatkowych zobowiązań.

Ryc. 21. Kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Jordanów na lata 2021-2030

Źródło: opracowanie własne na podstawie Uchwały nr XXIII Rady Gminy Jordanów Śląski z dnia 7 stycznia 2021 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jordanów Śląski na lata 2021-2028

Dodatkowo na wykresie przedstawiono potencjał inwestycyjny Gminy rozumiany jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów) w latach 2021-2028. Wynika z niego, że potencjał inwestycyjny w okresie obowiązywania strategii wyniesie około 8,8 mln zł.

3.1. Demografia

W Gminie Jordanów Śląski, na koniec 2020 roku, zarejestrowanych było 3 197 mieszkańców (2% całkowitej liczby mieszkańców powiatu wrocławskiego), co w przeliczeniu na jej powierzchnię stanowiło 56 os./km². Tabela poniżej przedstawia zmiany liczby ludności w Gminie Jordanów Śląski na tle województwa dolnośląskiego oraz innych gmin powiatu wrocławskiego w latach 2016-2020. Na przestrzeni analizowanych lat liczba ludności w powiecie wzrasta. Mimo, że dzieje się to w sposób nieznaczny są to zmiany systematyczne. Jedyną gminą, która zanotowała spadek liczby ludności była Gmina Mietków, której średnia dynamika wynosiła 99,2%. Z zestawienia wynika również, że liczba ludności w Gminie Jordanów Śląski jest najniższa w powiecie.

Tab. 7. Zmiana liczby ludności w Gminie Jordanów Śląski na tle województwa dolnośląskiego, innych gmin powiatu wrocławskiego oraz innych gminach województwa dolnośląskiego o zbliżonej ludności w latach 2016-2020.

JST	2016	2017	2018	2019	2020	udział w 2020 roku	średnia dynamika
woj. dolnośląskie	2 903 710	2 902 547	2 901 225	2 900 163	2 891 321		99,9%
powiat wrocławski	137 419	141 337	146 060	151 385	156 322	100%	103,3%
Jordanów Śląski	3 149	3 154	3 161	3 179	3 197	2%	100,4%
Czernica	14 280	14 743	15 573	16 619	17 638	11%	105,4%
Długoleśka	29 514	30 706	32 153	33 838	35 144	22%	104,5%
Kąty Wrocławskie	23 303	24 021	24 639	25 282	26 032	17%	102,8%
Kobierzyce	19 765	20 437	21 097	21 760	22 154	14%	102,9%
Sobótka	12 812	12 835	12 827	12 914	12 872	8%	100,1%
Siechnice	20 429	21 037	21 960	22 878	24 142	15%	104,3%
Żórawina	10 301	10 583	10 865	11 156	11 406	7%	102,6%
Mietków	3 866	3 821	3 785	3 759	3 737	2%	99,2%
Żukowice	3 498	3 467	3 446	3 461	3 469	-	99,8%
Gaworzycy	4 009	4 009	4 011	3 991	3 959	-	99,7%
Paszowice	3 980	3 976	3 967	3 997	4 037	-	100,4%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

W strukturze mieszkańców Gminy Jordanów Śląski, w niewielkim stopniu, przeważają mężczyźni. W 2020 r. stanowili oni 50,2% ogólnej liczby mieszkańców JST. Jednocześnie można zauważyć, że ich liczba w analizowanym okresie ulegała stałemu zwiększaniu się (o 37 osoby w stosunku do roku 2016). Kobiety stanowiły w 2020 roku 49,8% mieszkańców Gminy i ich liczba również wzrastała w analizowanym okresie (o 11 osób w stosunku do roku 2016).

Tab. 8. Ludność na terenie Gminy Jordanów Śląski wg płci w latach 2016-2020.

	2016	2017	2018	2019	2020	udział w ogólnej liczbie mieszkańców w 2020 r.
ogółem	3 149	3 154	3 161	3 179	3 197	100,0%
mężczyźni	1 568	1 573	1 576	1 593	1 605	50,2%
kobiety	1 581	1 581	1 585	1 586	1 592	49,8%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Głównym powodem wzrostu ogólnej liczby mieszkańców w Gminie Jordanów Śląski w ostatnich latach było dodatkowo saldo migracji na 1 000 mieszkańców. Tabela poniżej przedstawia porównanie wartości przyjmowanych przez wskaźnik w Gminie Jordanów Śląski z analogicznymi wskaźnikami obliczonymi dla innych gminach

województwa dolnośląskiego o zbliżonej liczbie ludności, dla powiatu wrocławskiego oraz województwa dolnośląskiego. Wskaźnik dla Gminy Jordanów Śląski utrzymywał się na stałym poziomie (najwięcej w 2018 r. – (+4,1), najmniej w 2019 r. – (+1,0)).

Tab. 9. Saldo migracji na 1 000 mieszkańców w Gminie Jordanów Śląski na tle województwa dolnośląskiego, powiatu wrocławskiego oraz innych gmin województwa dolnośląskiego o zbliżonej liczbie ludności w latach 2016-2020.

	2016	2017	2018	2019	2020
woj. dolnośląskie	1,0	1,0	1,3	1,7	1,3
powiat wrocławski	19,8	23,1	28,1	30,3	26,0
Jordanów Śląski	3,2	1,9	4,1	1,0	3,5
Żukowice	-8,0	-0,6	-4,6	7,5	3,5
Mietków	2,6	-3,9	3,1	1,3	1,9
Gaworzyce	-5,0	-4,2	5,0	-5,8	-6,3
Paszowice	-4,3	5,5	-1,8	4,5	11,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

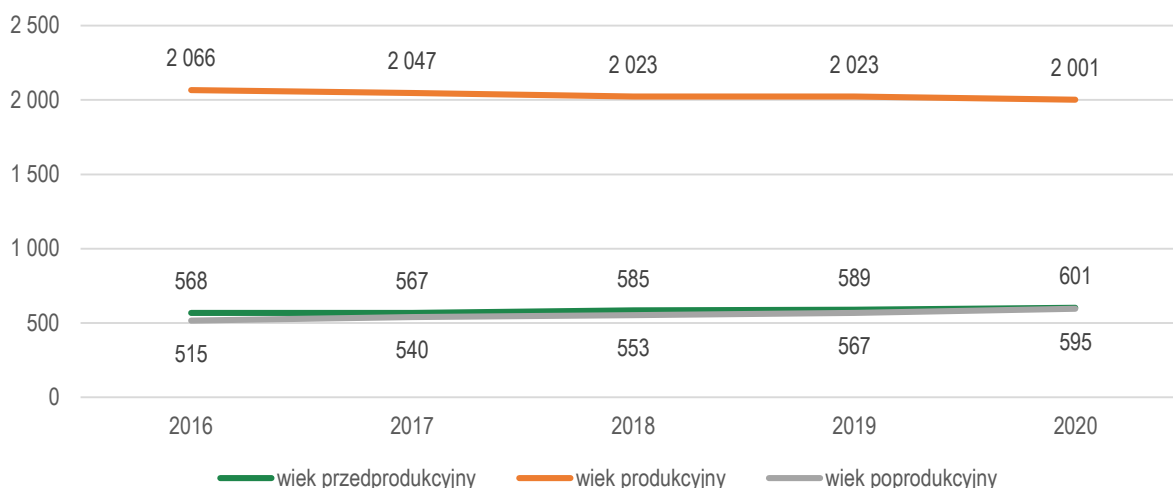
Ogólny wzrost liczby mieszkańców Gminy Jordanów Śląski powodowany dodatnim saldem migracji był jednak w latach 2016-2019 częściowo niwelowany przez występujący na jej terenie ujemny przyrost naturalny. Sytuacja uległa zmianie w roku 2020, w którym to przyrost naturalny był dodatni i wynosił 1,9. Na uwagę zasługuje fakt, że Gmina Jordanów Śląski jako jedyna w analizowanym okresie osiągnęła dodatni przyrost naturalny spośród analizowanych jednostek (wykres poniżej).

Tab. 10. Przyrost naturalny na 1 000 mieszkańców w Gminie Jordanów Śląski na tle województwa dolnośląskiego, powiatu wrocławskiego oraz innych gmin województwa dolnośląskiego o zbliżonej liczbie ludności w latach 2016-2020.

	2016	2017	2018	2019	2020
woj. dolnośląskie	-1,1	-1,3	-1,8	-2,0	-4,1
powiat wrocławski	4,7	5,7	5,6	5,3	-4,7
Jordanów Śląski	-1,9	1,0	-0,9	-0,6	1,9
Żukowice	0,3	-5,7	-2,9	-4,9	-2,0
Mietków	-1,6	-1,0	-5,2	-8,5	-7,7
Gaworzyce	1,0	3,7	0,5	-4,0	-5,0
Paszowice	-1,5	-0,5	-2,0	2,3	-2,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

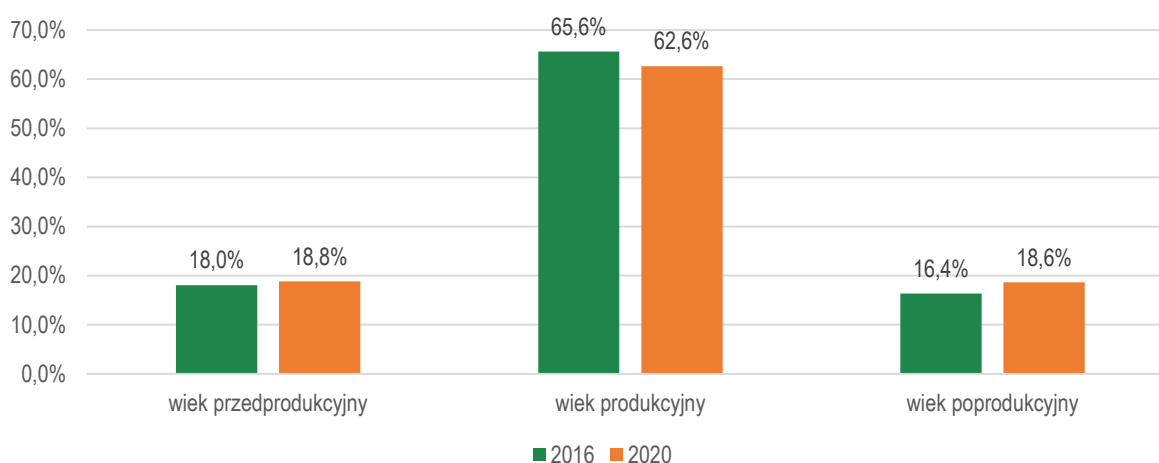
W latach 2016-2020 zaszły znaczące zmiany także w strukturze wiekowej osób zamieszkujących teren Gminy Jordanów Śląski (wykres poniżej). Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym corocznie stopniowo maleje, choć ciągle utrzymuje się na wyższym poziomie niż liczba osób starszych. Z kolei biorąc pod uwagę liczbę osób w wieku poprodukcyjnym, zauważalna jest odwrotna tendencja. W przyszłości będzie to skutkowało wzrostem zapotrzebowania na nowe usługi społeczne, a jednocześnie spadku zapotrzebowania na inne, obecnie jeszcze poszukiwane.

Ryc. 22. Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w Gminie Jordanów Śląski w latach 2016-2020.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

W ujęciu względnym udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców Gminy nieznacznie wzrósł z poziomu 18,0% w roku 2016 do poziomu 18,8% w roku 2020 (o 0,8 pkt. proc.). Udział osób w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców Gminy spadł z poziomu 65,6% w roku 2016 do poziomu 62,6% w roku 2020 (o 3,0 pkt. proc.). Natomiast podobny współczynnik wyznaczony dla osób w wieku poprodukcyjnym wzrósł z 16,4% w roku 2016 do poziomu 18,6% w roku 2020 (o 2,2 pkt. proc.) – wykres poniżej.

Ryc. 23. Struktura wiekowa mieszkańców Gminy Jordanów Śląski – porównanie lat 2016 i 2020

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Pogłębiona analiza struktury demograficznej Gminy Jordanów Śląski pokazuje, że wyraźnie zmniejsza się w niej odsetek mieszkańców w tzw. wieku kreatywnym (25-35 lat). Wysoka wartość tego wskaźnika pozytywnie wpływa na Gminę, ponieważ wskazuje na liczbę mieszkańców, którzy mogą stanowić główną siłę napędową rozwoju ekonomicznego JST. W Gminie Jordanów Śląski wskaźnik ten w latach 2016-2020 spadł z poziomu 18,29% do poziomu 14,54% (o 3,75 pkt. proc.). Jednocześnie pozostaje on wciąż na zdecydowanie wyższym poziomie niż średnia obliczona dla całego powiatu wrocławskiego oraz województwa dolnośląskiego. Choć spadek wartości opisywanego wskaźnika w analizowanym okresie jest zjawiskiem charakterystycznym dla wszystkich analizowanych jednostek, to należy zwrócić uwagę, że w wymiarze długofalowym zjawisko to może przynieść negatywne skutki dla funkcjonowania Gminy (np. zmniejszenie ilości osób aktywnych zawodowo, odpływ wysoko wykwalifikowanej kadry pracowniczej czy spadek atrakcyjności inwestycyjnej Gminy).

Jednocześnie w Gminie rośnie wskaźnik senioralnego obciążenia demograficznego, odzwierciedlający stosunek liczby ludności w wieku poprodukcyjnym do liczby ludności w wieku produkcyjnym – z poziomu 18,4% w roku 2016 do poziomu 21,70% w roku 2020. Dynamika jego wzrostu była wyższa niż w większości pozostałych analizowanych jednostek, to opisywana sytuacja może przysłużyć skutkować na terenie Miasta wzrostem zapotrzebowania na usługi społeczne dostosowane dla seniorów.

Tab. 11. Wskaźnik udziału mieszkańców w wieku kreatywnym oraz senioralnego obciążenia demograficznego dla Gminy Jordanów Śląski – porównanie lat 2016 i 2020.

JST	mieszkańcy w wieku kreatywnym ¹ (%)			senioralne obciążenie demograficzne ² (%)		
	2016	2020	dynamika	2016	2020	dynamika
woj. dolnośląskie	15,7	13,4	85,3%	24,6	29,9	121,5%
powiat wrocławski	16,0	13,7	85,9%	17,2	19,8	115,1%
Jordanów Śląski	18,3	14,5	79,5%	18,4	21,7	117,9%
Żukowice	16,0	15,4	96,0%	18,6	21,6	116,1%
Mietków	16,0	14,5	90,4%	21,5	23,8	110,7%
Gaworzyce	16,2	14,7	91,0%	18,9	21,4	113,2%
Paszowice	15,7	13,4	85,5%	19,4	22,7	117,0%

¹ ludność w wieku 25-34 lat w stosunku do ludności ogółem

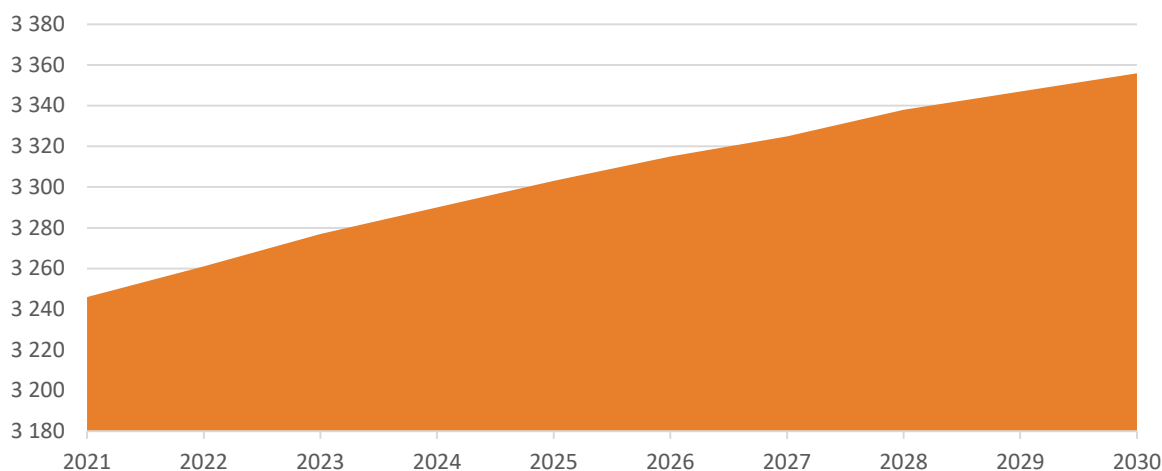
² ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Prognozy opracowane przez Główny Urząd Statystyczny² wskazują, że w perspektywie do 2030 roku liczba ludności w Gminie Jordanów Śląski będzie stale wzrastać, aż do poziomu 3 356 osób. Stale rosnać będzie liczba oraz odsetek osób w wieku poprodukcyjnym – do poziomu 722 osób (21,5%). Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym również będzie rosnać (602 osób, 17,9%). Jeszcze bardziej zmniejszy się natomiast liczba osób w wieku produkcyjnym (2 032 osób, 60,5%).

Powyższa prognoza w wymiarze ogólnopolskim wskazuje przede wszystkim na silny rozwój głównych aglomeracji miejskich wraz z przyległymi do nich obszarami, które będą przyciągać swym potencjałem ludność z obszarów bardziej peryferyjnych. Postępować będzie proces suburbanizacji, który prowadzić będzie do powiększania się obszarów poszczególnych aglomeracji i znaczącego wzrostu liczby ludności w gminach przyległych do wielkich miast. Z drugiej strony wiele gmin położonych na peryferiach znajdzie się w niezwykle trudnej sytuacji spowodowanej odpływem ludności w wieku produkcyjnym oraz ujemnym przyrostem naturalnym. Dlatego pomimo ogólnego wzrostu liczby mieszkańców w Gminie koniecznym wydaje się podjęcie działań zmierzających do ograniczenia spadku liczby ludności Gminy w wieku produkcyjnym oraz zmiany jej struktury wiekowej w kierunku wzmocnienia udziału w niej osób w wieku produkcyjnym.

² Prognoza ludności gmin na lata 2017 – 2030, GUS, Warszawa, sierpień 2017

Ryc. 24. Prognoza liczby mieszkańców w Gminie Jordanów Śląski w perspektywie do roku 2030.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie „Prognozy ludności gmin na lata 2017 – 2030”, GUS, Warszawa, sierpień 2017.

3.2. Kapitał społeczny

Przedszkola i żłobki

Na terenie Gminy Jordanów Śląski nie funkcjonuje żaden publiczny żłobek. Zamiast tego swoją działalność prowadzi prywatny Klub Dziecięcy "Pierwsze Kroki". W placówce możliwość dziennej opieki może otrzymać maksymalnie 25 dzieci w wieku od 1 do 3 lat. Klub Dziecięcy otrzymuje dotację na jego prowadzenie z budżetu gminy w wysokości miesięcznej 200 zł na dziecko, przy czym miesięczny koszt pobytu w roku 2020 wynosił 900 zł, a dzienne wyżywienie 10 zł.

W Gminie znajduje się 1 przedszkole niepubliczne (Zespół Wychowania Przedszkolnego "Wesołe Przedszkole") oraz 1 oddział przedszkolny w Szkole Podstawowej w Jordanowie Śląskim. W roku 2020 w Zespole Wychowania Przedszkolnego znajdował się 1 oddział przedszkolny, do którego uczęszczało 21 dzieci w wieku od 2,5 roku do 4 lat. Placówka była czynna od godziny 7:00 do godziny 17:00. W oddziale przedszkolnym w SP w roku 2020 dodatkowo były 4 oddziały zerowe, do których łącznie uczęszczało 89 dzieci. Punkt był czynny w godzinach 9:00-15:00.

W tabeli poniżej przedstawiono koszty utrzymania dziecka w przedszkolu na terenie Gminy Jordanów Śląski w latach 2016-2020. Koszt ten wzrósł na przestrzeni analizowanych 5 lat i w 2020 roku wyniósł 395,30 zł.

Tab. 12. Koszty utrzymania dziecka w przedszkolu gminnym w latach 2016-2020 na terenie Gminy Jordanów Śląski.

	2017	2017	2018	2019	2020
Miesięczny koszt utrzymania dziecka w przedszkolu gminnym	254,55 zł	257,29	328,44 zł	384,56	395,30

Źródło: Opracowanie własne.

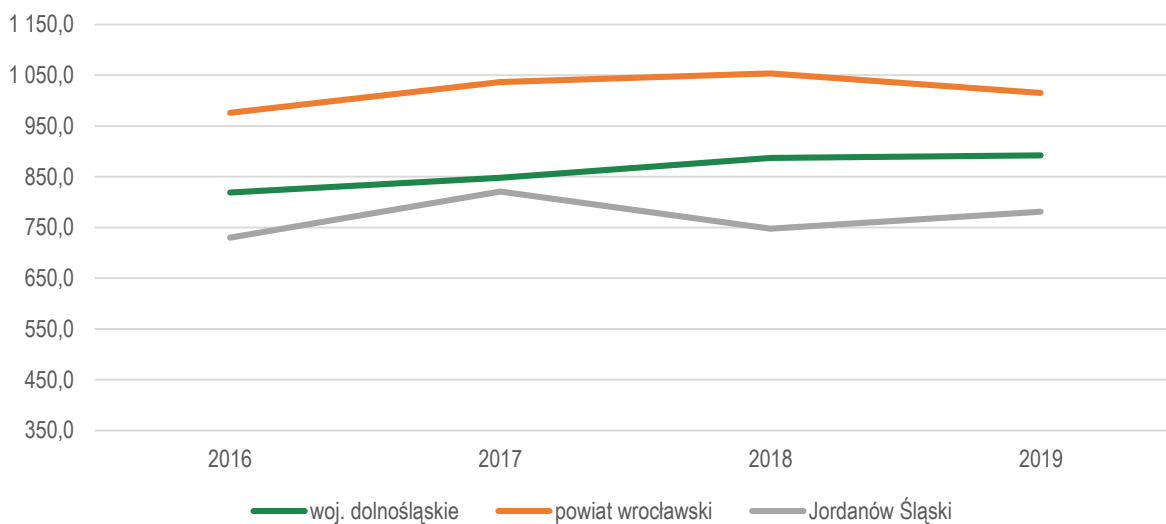
Przedszkole niepubliczne na mocy uchwały nr XIX/107/2020 Rady Gminy Jordanów Śląski z dnia 5 sierpnia 2020 r. w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie dotacji w wysokości wyższej niż określona w art. 21 ust. 3 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych otrzymują dotację gminną według zasady:

- dotacja dla niepublicznych innych form wychowania przedszkolnego, niespełniających warunków, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy, przysługuje na każdego ucznia w wysokości równej 50% podstawowej kwoty dotacji dla przedszkoli, z tym, że na niepełnosprawnego ucznia w kwocie nie niższej

niż kwota przewidziana na niepełnosprawnego ucznia przedszkola w części oświatowej subwencji ogólnej otrzymywanej przez Gminę Jordanów Śląski.

W roku szkolnym 2020/2021 na mocy współpracy międzygminnej część dzieci z terenu Gminy Jordanów Śląski uczęszczała do przedszkoli na terenie innych gmin tj.: Łagiewniki, Sobótka oraz Kobierzyce. Łącznie było to 11 dzieci. Miesięczny koszt utrzymania przedszkolaków w gminie Łagiewniki wynosił 580,57 zł, w gminie Sobótka 523,18 zł a w gminie Kobierzyce 1 060,49 zł.

Wykres poniżej przedstawia wskaźnik liczby dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. dzieci w wieku 3-5 lat w Gminie Jordanów Śląski na tle powiatu wrocławskiego oraz całego województwa dolnośląskiego. Z zaprezentowanych poniżej danych wynika, że poziom upowszechnienia edukacji przedszkolnej w Gminie jest zdecydowanie niższy niż średnia wyznaczona dla całego powiatu oraz województwa.

Ryc. 25. Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. dzieci w wieku 3-5 lat w Gminie Jordanów Śląski na tle powiatu i województwa

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Edukacja

Na terenie Gminy znajduje się jedna Publiczna Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej, w której znajduje się 14 oddziałów szkoły podstawowej oraz wspomniane wyżej 4 oddziały zerowe. Średnia liczba uczniów na 1 oddział wynosi 19 dzieci. Do placówki oświatowej uczęszczają dzieci z pobliskich sołectw tj.: Dankowice, Biskupice, Popowice, Wilczkowice, Glinica, Tomice, Piotrówek, Winna Góra, Mleczna, Janówek, Pożarzyce, Jezierzycy Wielkie. Gmina organizuje dowóz uczniów do szkoły. Najdłuższy czas dojazdu wynosi ok. 50 min. W 2020 roku dowożonych do szkół było 142 uczniów (39%). Należy jednak wskazać, że uczniowie dojeżdżający, ze względu na godziny kursowania autobusów, nie mają możliwości uczestnictwa w zajęciach pozalekcyjnych.

Część uczniów z terenu Gminy uczęszcza do szkół położonych na terenie innych gmin. W 2020 roku do szkół na terenie innych gmin uczęszczało 62 dzieci. Z kolei głównymi kierunkami dojazdu do szkół ponadpodstawowych uczniów jest Dzierżonów, Strzelin oraz Wrocław.

Stan techniczny oraz wyposażenie placówki można uznać za dobry. W SP rozpoczęły się prace związane z termomodernizacją budynku. Projekt zakłada min. wymianę stolarki okiennej, ocieplenie ścian zewnętrznych, ocieplenie wraz z wymianą pokrycia dachowego, modernizacja źródła ciepła obiektu na pompy ciepła wraz z kompletną wymianą instalacji grzewczej oraz montaż instalacji fotowoltaicznej na dachu obiektu. Realizacji projektu przyczyni się przede wszystkim do zmniejszenia emisji CO₂ oraz do oszczędności z tytułu opłat za ogrzewanie i oświetlenie budynku.

Tabela poniżej przedstawia wyniki, jakie uzyskali uczniowie uczęszczających do Publicznej Szkoły Podstawowej w Jordanowie Śląskim podczas dwóch ostatnich edycji egzaminu ósmoklasisty (2019 i 2020). Ich analiza wskazuje, że poziom kształcenia w Gminie jest wyższy niż średnia wyznaczona dla województwa dolnośląskiego i niższa niż średnia powiatu wrocławskiego. Wyniki egzaminu z języka niemieckiego nie są miarodajne ze względu na bardzo małą liczbę uczniów na terenie Gminy, którzy do tego egzaminu podchodzili. W 2019 i 2020 roku do egzaminu podchodził tylko jeden uczeń.

Tab. 13. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w Gminie Jordanów Śląski.

	j. polski		matematyka		j. angielski	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Publiczna Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej	53,6%	60,6%	50,7%	51,6%	47,0%	52,7%
powiat wrocławski	66,4%	65,8%	51,2%	52,2%	67,1%	61,9%
województwo dolnośląskie	61,2%	58,8%	43,5%	44,5%	41,4%	44,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie OKE Wrocław.

Tabela poniżej przedstawia dane dotyczące wykonania wydatków w dziale 801 Oświata i wychowanie w latach 2016-2020. Można z niej wnioskować, że wydatki bieżące na oświatę corocznie wzrastały. Najwyższy udział stanowiły wydatki na wynagrodzenia i pochodne (średnio 77% wydatków bieżących). Pozostałe wydatki bieżące mieściły się w przedziale 866,1-937,1 tys. zł rocznie. Najwyższe wydatki majątkowe wystąpiły w 2019 i 2020 roku (wynosiły kolejno 179,1 tys. zł i 862,2 tys. zł). Duże wydatki majątkowe były spowodowane inwestycją związaną z termomodernizacją budynku Publicznej Szkoły Podstawowej.

Tab. 14. Wydatki na oświatę i wychowanie oraz subwencja oświatowa w latach 2016-2020.

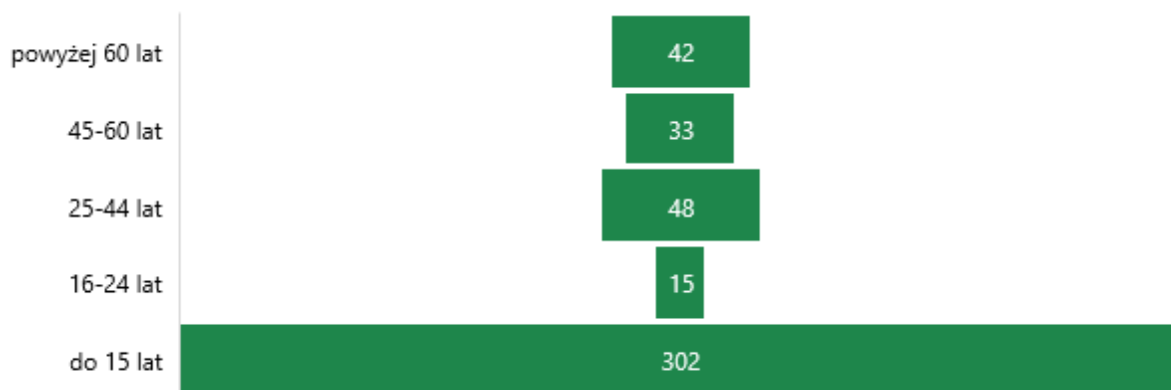
	2016	2017	2018	2019	2020
WYDATKI OGÓLEM	3 090 885,40	3 177 644,93	3 328 669,26	3 866 008,04	4 826 676,33
Wydatki bieżące, w tym:	3 090 885,40	3 170 646,93	3 328 669,26	3 686 919,19	3 964 479,74
<i>Wynagrodzenia i pochodne</i>	<i>2 224 812,80</i>	<i>2 270 698,50</i>	<i>2 439 344,47</i>	<i>2 749 499,60</i>	<i>3 033 373,85</i>
<i>Pozostałe wydatki bieżące</i>	<i>866 072,60</i>	<i>899 948,43</i>	<i>889 324,79</i>	<i>937 419,59</i>	<i>931 105,89</i>
Wydatki majątkowe	0,00	6 998,00	0,00	179 088,85	862 196,59
SUBWENCJA OŚWIATOWA	2 164 365,00	2 277 569,00	2 262 287,00	2 557 508,00	2 591 997,00
Różnica między subwencją oświatową a wydatkami w dziale 801	926 520,40	900 075,93	1 066 382,26	1 308 500,04	2 234 679,33
Stopień pokrycia	70%	72%	68%	66%	54%

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetu Gminy za lata 2016-2020.

W tabeli powyżej można również zwrócić uwagę na poziom przyznanej subwencji oświatowej oraz stopień, w jakim pokrywa ona wydatki na oświatę w Gminie. Wynika z niej, że subwencja oświatowa w żadnym z analizowanych lat nie pokrywała w całości wydatków na oświatę. Dodatkowo zauważa się również malejący stopień pokrycia wydatków subwencją, co oznacza, że coraz więcej wydatków oświatowych Gmina musi pokrywać z dochodów własnych. W 2016 roku wskaźnik ten wynosił 70%, a w 2020 roku obniżył się do poziomu 54%.

Kultura i sport

Na terenie Gminy Jordanów Śląski znajduje się Biblioteka Publiczno-Szkolna Gminna (przy Szkole Podstawowej). W zbiorze biblioteki na koniec 2020 roku znajdowało się 24 969 pozycji. Księgozbiór biblioteki jest stale aktualizowany, w roku 2020 zostało zakupionych 420 nowych pozycji. Biblioteka udostępnia swoje zbiory czytelnikom na miejscu oraz poprzez wypożyczanie książek na zewnątrz. W 2020 r. w bibliotece było zarejestrowanych 420 osób, które łącznie wypożyczyli 4 519 woluminów.

Ryc. 26. Czytelnicy według kategorii wiekowych.

Źródło: Sprawozdanie z działalności Biblioteki Publiczno-Szkolnej Gminnej.

W Gminie nie funkcjonuje Gminny Ośrodek Kultury, jednak zadania z zakresu kultury realizowane są w Urzędzie Gminy.

Wśród najważniejszych cyklicznych wydarzeń kulturalnych organizowanych na terenie Gminy Jordanów Śląski wyróżnia się: dożynki gminne, piłkarski turniej samorządowców, wieczornica, festyn świetlic środowiskowych, jarmark Bożonarodzeniowy.

Działalność kulturalna oparta jest również o istniejące świetlice wiejskie. W Gminie znajduje się 8 świetlic w miejscowościach: Jordanów Śląski, Glinica, Tomice, Piotrówek, Mleczna, Janówek, Popowice, Jezierzycze Wielkie. Świetlice wiejskie w Jordanowie Śląskim i Glinicy zostały wyremontowane.

Ofertę kulturalną wzbogacają również lokalne produkty i projekty:

1. Chleb żytni na zakwasie z Młyna w Jordanowie Śląskim – produkowany jest w małym rodzinnym stuletnim młynie, którego konstrukcja i wyposażenie wskazują, że pochodzi z przełomu XIX i XX wieku,
2. Winnica Christopher – winnica posiada ponad 500 nasadzeń 7 szczepów winorośli i produkuje cztery rodzaje win, po dwa białe i czerwone,
3. Ferma strusi w Glinicy – jest to największa na Dolnym Śląsku hodowla strusi afrykańskich. Ferma zajmuje się sprzedażą strusi i produktów strusich.
4. „Ślęzańskie” – lokalny projekt, który skupia małe gospodarstwa rolne oraz promuje produkty w nich wytwarzane m.in. miody.

Baza sportowo-rekreacyjna na terenie Gminy jest stopniowo rozbudowywana. W latach 2016-2020 została poprawiona infrastruktura sportowa poprzez poprawę nawierzchni na boiskach trawiastych w Jordanowie Śląskim oraz Wilczkowicach. Ponadto planowany jest generalny remont wraz z wymianą nawierzchni boiska szkolnego oraz został złożony wniosek na termomodernizację hali sportowej. Oba obiekty sportowe znajdują się w miejscowości Jordanów Śląski.

3.3. Opieka zdrowotna

Mieszkańcy Gminy Jordanów Śląski w zakresie ochrony zdrowia mogą korzystać z usług świadczonych przez dwie przychodnie lekarskie – NZOZ Przychodnia rodzinna działająca w godzinach od 8:00 do 18:00 oraz VISIO-MED działająca w godzinach od 8:00 do 15:00. Obie przychodnie znajdują się w Jordanowie Śląskim. Przychodnia rodzinna posiada poradnię lekarza rodzinnego, poradnię ginekologiczno-położniczą, poradnię medycyny pracy, poradnię pediatryczną dla dzieci chorych i zdrowych gabinet pielęgniarki środowiskowo-rodzinnej, gabinet położnej, poradnię medycyny szkolnej, gabinet zabiegowy oraz poradnię stomatologiczną. Natomiast przychodnia lekarska VISIO-MED posiada poradnię lekarza rodzinnego, pielęgniarki oraz położnej. Najbliższa stacja pogotowia

ratunkowego znajduje się w odległości ok. 11 km w miejscowości Sobótka. Natomiast do Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego we Wrocławiu jest 34 km.

Na terenie Gminy funkcjonuje jedna apteka, która znajduje się na ul. Wrocławskiej 46 w Jordanowie Śląskim. Otwarta jest od poniedziałku do piątku w godzinach od 8:30 do 18:00 oraz w sobotę w godzinach 9:00-13:00.

3.4. Pomoc społeczna

Za realizację zadań z zakresu pomocy społecznej na terenie Gminy Jordanów Śląski odpowiedzialny jest Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej z siedzibą w Jordanowie Śląskim (GOPS). Celem jego działalności jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia, zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka, a także podejmowanie działań mających na celu doprowadzenie osób i rodzin do możliwie pełnego usamodzielnienia oraz doprowadzenie ich do integracji ze środowiskiem. GOPS realizuje zadania własne i zlecone m.in. wynikające z ustawy o pomocy społecznej, ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, ustawy o Karcie Dużej Rodziny, programu rządowego „Dobry Start”, ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, ustawy o przeciwdziałaniu przemyocy.

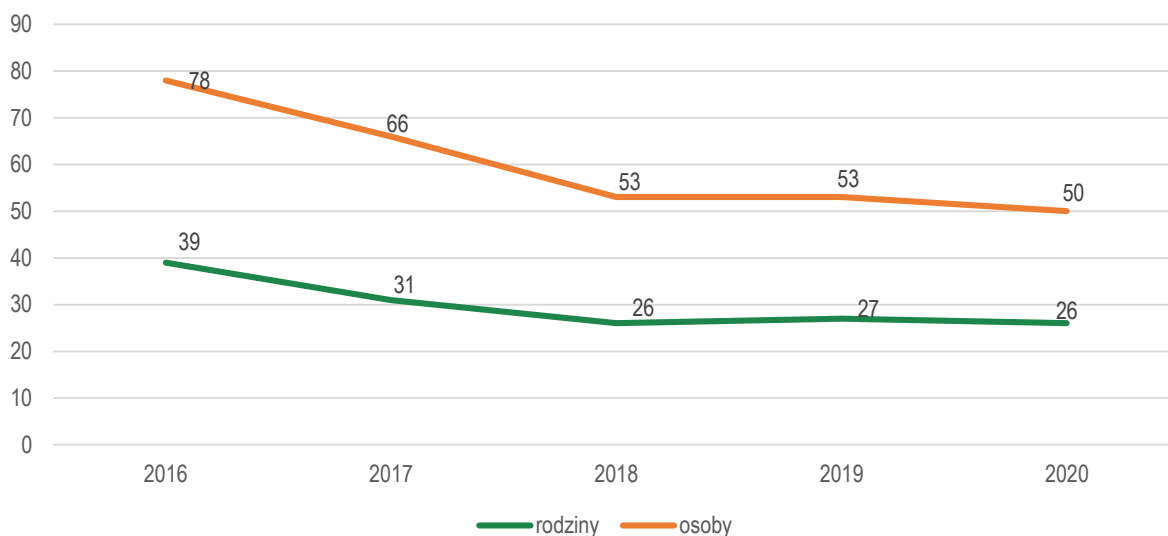
Osoby potrzebujące pomocy, skorzystać mogły ze wsparcia oferowanego w ramach kilku projektów realizowanych na rzecz walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym, w tym: Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020, „W rodzinie siła!” - projekt Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego, realizowanego w 2019 roku.

W ramach RPO Dolnośląskie poddziałanie 9.2.1 dostęp do wysokiej jakości usług społecznych – konkursy horyzontalne GOPS w Jordanowie Śląskim i gmina Niemcza w partnerstwie z Fundacją „PLAN B” realizował projekt „W rodzinie siła!”. Projekt zakładał komplementarne usługi wsparcia rodzin i wsparcia pieczy zastępczej zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Działania projektowe szczególnie skupione wokół prewencji zapobiegania umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej, a w stosunku do rodzin zastępczych ukierunkowane na poprawę adaptacji dzieci w nowym środowisku.

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 jest współfinansowany z europejskiego funduszu pomocy najbardziej potrzebującym. Aktualnie pomoc udzielana jest w ramach podprogramu 2020, który został przedłużony do sierpnia 2021 roku. Celem programu jest zapewnienie najuboższym mieszkańcom Polski pomocy żywnościowej oraz uczestnictwa w działaniach w ramach środków towarzyszących.

Rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu” polega na zapewnieniu pomocy w formie posiłku, świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych lub świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności wszystkim osobom jej potrzebującym. Celem programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji oraz osób dorosłych, w szczególności samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub osób niepełnosprawnych.

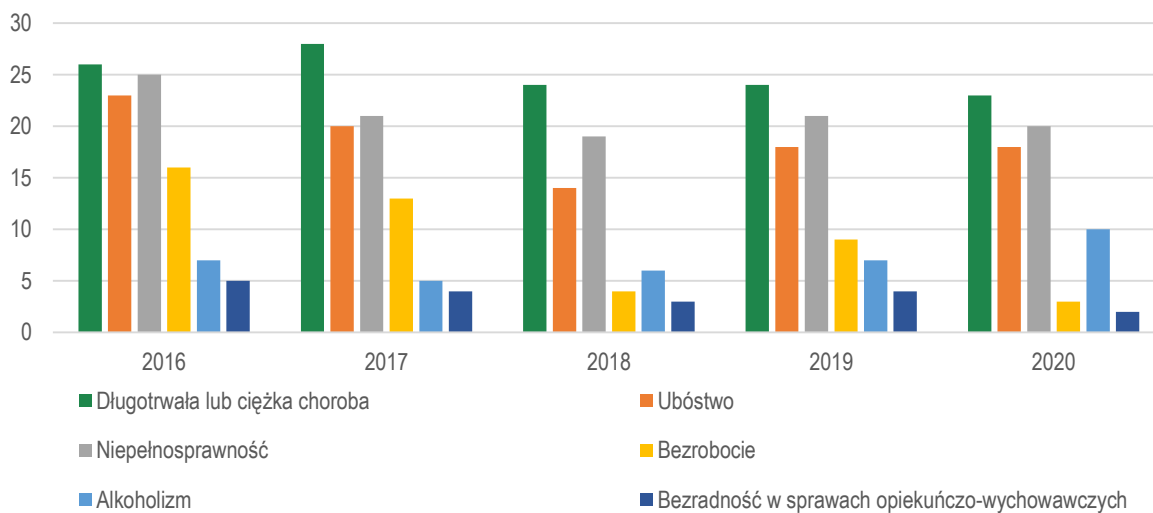
Analizując szczegółowe dane dotyczące liczby podopiecznych GOPS w Jordanowie Śląskim w latach 2016-2020 można zauważyć tendencję w zakresie zmniejszania się liczby rodzin oraz osób objętych pomocą społeczną. W 2016 r. było to 39 rodzin i 78 osób, natomiast w 2020 r. – 26 rodzin i 50 osoby.

Ryc. 27. Liczba podopiecznych GOPS w Gminie Jordanów Śląski w latach 2016-2020.

Źródło: „Ocena zasobów pomocy społecznej za rok 2020”, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jordanowie Śląskim.

Należy zwrócić uwagę na zmieniającą się charakterystykę obecnych odbiorców wsparcia i pomocy SPOŁECZNEJ. Wśród najważniejszych powodów objęcia poszczególnych osób pomocą GOPS można wymienić: ubóstwo, długotrwałą lub ciężką chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, alkoholizm oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Na przestrzeni analizowanych lat (wykres poniżej), pomimo ogólnego spadku osób korzystających z pomocy społecznej, wciąż występowała wieloaspektowa pomoc. Spadła liczba rodzin, którym należało udzielić pomocy z tytułu występującego wśród ich członków bezrobocia, niepełnosprawności i ubóstwa. Na podobnym poziomie utrzymuje się natomiast liczba rodzin, w których występuje problem długotrwałej lub ciężkiej choroby oraz problem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. W analizowanych latach wzrosła liczba rodzin z problemem alkoholizmu.

Ryc. 28. Najczęstsze powody korzystania z pomocy społecznej przez jej beneficjentów na terenie Gminy Jordanów Śląski.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania „Ocena zasobów pomocy społecznej Gminy Jordanów Śląski”.

Powyższe tendencje oraz zmiany demograficzne zachodzące w społeczeństwie wpływają na zmiany kierunków działań w zakresie pomocy społecznej i wsparcia osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Głównym uwarunkowaniem kształtującym powyższe przesłanki jest proces starzenia się społeczeństwa, co skutkuje ukierunkowaniem się na wsparcie osób starszych, długotrwale chorych i niepełnosprawnych. Coraz silniej

zaznacza się konieczność zapewnienia opieki seniorom, którzy są jej pozbawieni ze strony rodziny, bądź posiadana przez nich rodzina nie jest w stanie zapewnić im takiego wsparcia. Wzrasta liczba osób wymagających pomocy udzielanej w ramach Domów Pomocy Społecznej. Konieczne jest także zapewnienie specjalistycznego wsparcia rodzinom przeżywającym problemy opiekuńczo-wychowawcze.

Na terenie Gminy nie funkcjonuje żaden Dom Pomocy Społecznej. Mieszkańcy Gminy, wymagający pomocy udzielanej w ramach DPS-ów, kierowani są do ośrodków znajdujących się w jednostkach ościennych. Gmina w roku 2020 miesięcznie na jedną osobę korzystającą z Domu Pomocy Społecznej wydawała 3 770,00 zł.

Tab. 15. Liczba podopiecznych korzystających z Domu Pomocy Społecznej w latach 2016-2020.

	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba podopiecznych	4	2	2	3	3
Miesięczny koszt utrzymania 1 osoby w DPS	2 831,00 zł	3 000,00 zł	3 308,00 zł	3 435,00 zł	3 770,00 zł

Źródło: Opracowanie własne.

3.5. Bezpieczeństwo publiczne i otoczenie Gminy

Na obszarze Gminy Jordanów Śląski nie został zlokalizowany żaden Komisariat Policji. Zapewnieniem bezpieczeństwa i porządku publicznego zajmuje się Komisariat Policji w Sobótce. Obszar Gminy należy do rejonu nr 3, którego obsługuje 1 dzielnicowy.

Na terenie Gminy nie ma Oddziału Państwowej Straży Pożarnej, ale jest jedna jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w Jordanowie Śląskim. OSP Jordanów Śląski jest ujęta w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym. Poniższa tabela przedstawia ilość akcji gaśniczych i innych akcji przeprowadzonych przez jednostkę w latach 2016-2020. W 2020 roku jednostka wzięła udział w 26 akcjach dotyczących pożarów i 71 innych akcjach.

Tab. 16. Liczba akcji OSP w Gminie Jordanów Śląski w latach 2016-2020.

Nazwa jednostki / liczba akcji	2016		2017		2018		2019		2020	
	Pożar	Inne	Pożar	Inne	Pożar	Inne	Pożar	Inne	Pożar	Inne
OSP Jordanów Śląski	30	50	40	42	45	38	50	30	25	71

Źródło: opracowanie własne.

Zapewnieniu bezpieczeństwa mieszkańców oraz ich mienia służy także monitoring miejski zainstalowany w kilku punktach na terenie Gminy.

Otoczenie wewnętrzne i zewnętrzne

Według stanu na 2020 rok w KRS zarejestrowanych było 9 fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych, tj.:

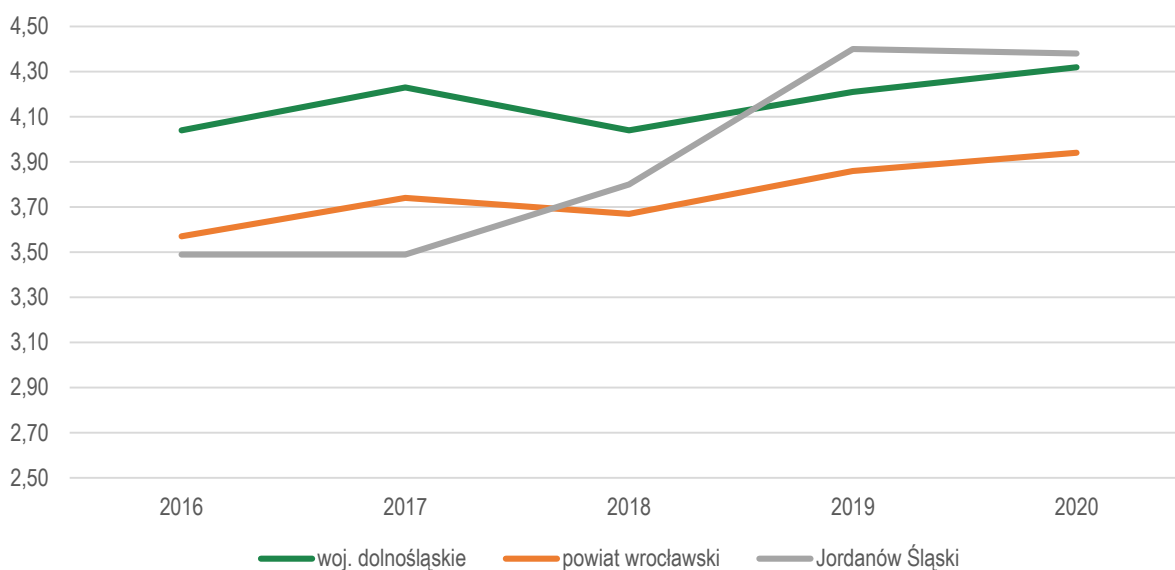
1. Ludowy Klub Sportowy "Iskra" Janówek,
2. Ochotnicza Straż Pożarna W Jordanowie Śląskim,
3. Klub Sportowy "Nefryt",
4. Stowarzyszenie "Wszystko Dla Gminy",
5. Fundacja Bili,
6. Stowarzyszenie Rodziców "Szkoła Dobrego Startu",
7. Stowarzyszenie "Nasza Wieś - Nasze Miejsce",

8. Ślązańskie Wzgórze,
9. Klub Seniora - Młodzi Duchem.

W Gminie funkcjonują również organizacje prowadzące działalność sportową:

1. Klub Sportowy Nefryt Jordanów Śląski,
2. Klub sportowy Zieloni Wilczkowice.

Poniższy wykres prezentuje liczbę fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych przypadających na tysiąc mieszkańców w Gminie Jordanów Śląski w porównaniu do powiatu wrocławskiego i województwa dolnośląskiego w latach 2016-2020. Dla Gminy w analizowanych latach wskaźnik wzrósł z 3,49 do 4,38. Gmina Jordanów Śląski w roku 2019 i 2020 osiągnęła wyższy wskaźnik niż powiat i województwo.

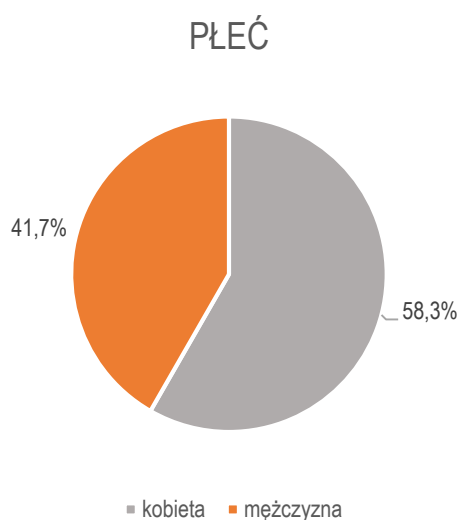
Ryc. 29. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1000 mieszkańców w latach 2016-2020 w Gminie Jordanów Śląski na tle powiatu i województwa.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

4.1. Ocena sytuacji Gminy

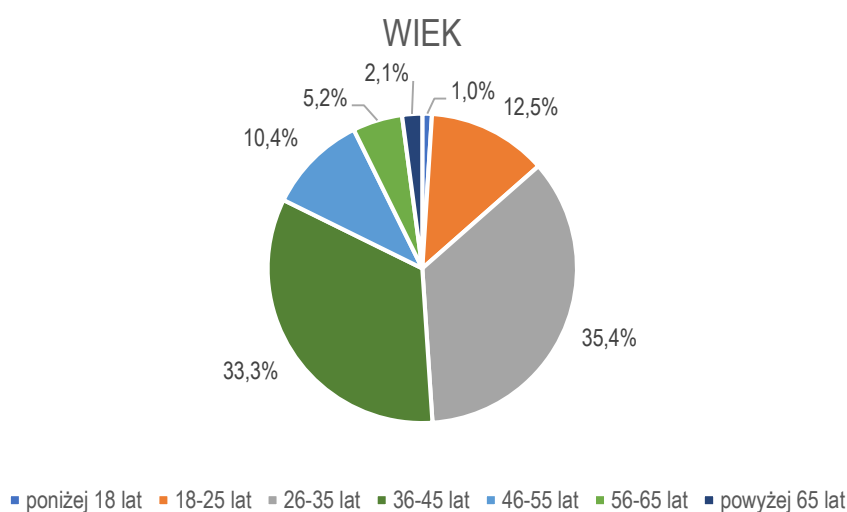
Na potrzeby diagnozy stanu społeczno-gospodarczego Gminy Jordanów Śląski przeprowadzone zostały badania ankietowe wśród mieszkańców i interesariuszy w formie kwestionariusza on-line. Ich celem było poznanie opinii dotyczącej jakości życia w Gminie, potrzeb mieszkańców oraz określenia priorytetów rozwojowych na najbliższe lata. Badania były prowadzone w dniach od 27.04 do 13.05.2021 r.

Respondenci odpowiadali na 8 pytań z zakresu społeczeństwa, gospodarki, przestrzeni i środowiska, infrastruktury technicznej, turystyki i rekreacji oraz edukacji i kultury. Łącznie zebrano 96 ankiet. Największą część respondentów stanowiły kobiety (58,3%). Pod względem wieku ankietowanych, najczęściej odpowiedzi udzieliły osoby w wieku 26-35 lat (35,4%) oraz 36-45 lat (33,3%). Jednocześnie zdecydowanie największą część ankietowanych stanowiły osoby pracujące (71,9%). Wśród respondentów 99,0% było mieszkańcami Gminy Jordanów Śląski.

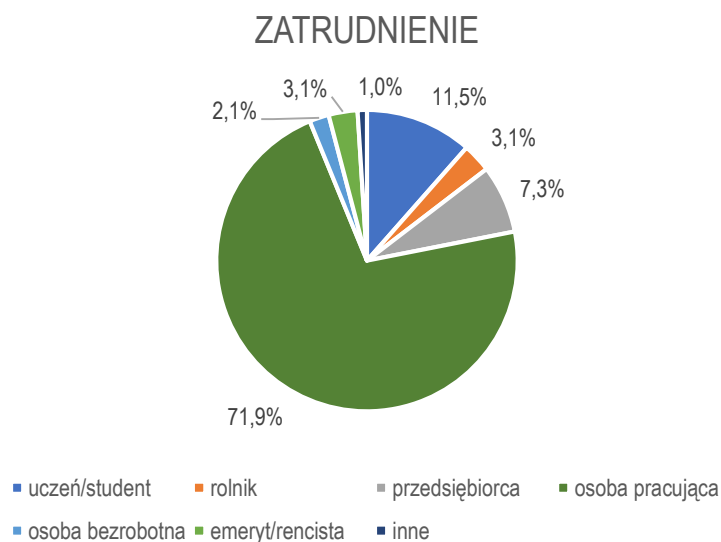
Ryc. 30. Respondenci w podziale ze względu na płeć.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

Ryc. 31. Respondenci w podziale ze względu na wiek.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

Ryc. 32. Respondenci w podziale ze względu na miejsce zatrudnienia.

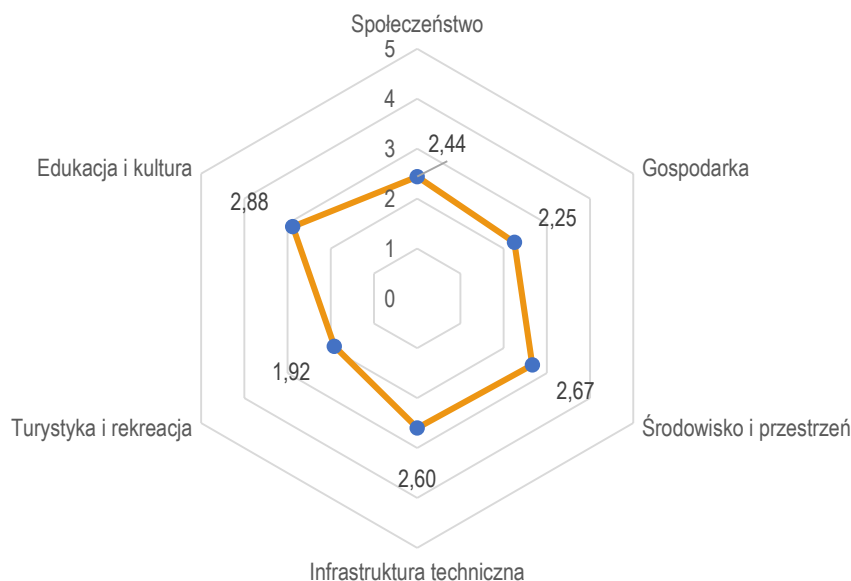
Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

Ryc. 33. Respondenci w podziale ze względu na miejsce zamieszkania.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

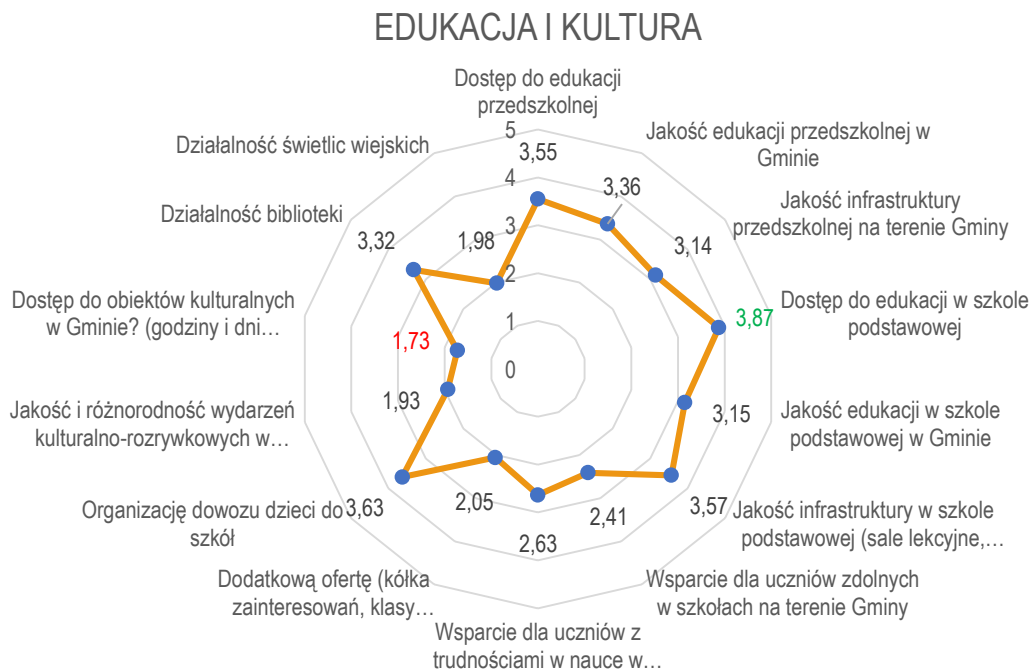
W Gminie Jordanów Śląski, w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza bardzo złą a 5 oznacza ocenę bardzo dobrą mieszkańcy najwyżej oceniają działania z zakresu edukacji i kultury (średnia ocen wyniosła 2,88). Najniżej oceniono działania w obszarach turystyka i rekreacja (1,92).

Ryc. 34. Poziom rozwoju poszczególnych obszarów funkcjonowania Gminy Jordanów Śląski według ankietowanych.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

W obszarze edukacji i kultury najwyżej oceniono dostęp do edukacji w szkołach podstawowych (3,87), organizację dowozu dzieci do szkół (3,63), jakość infrastruktury w szkole podstawowej (3,57) oraz dostęp do edukacji przedszkolnej (3,55). Najniżej oceniono natomiast dostęp do obiektów kulturalnych (1,73), działalność świetli wiejskich (1,98) oraz jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych (1,93).

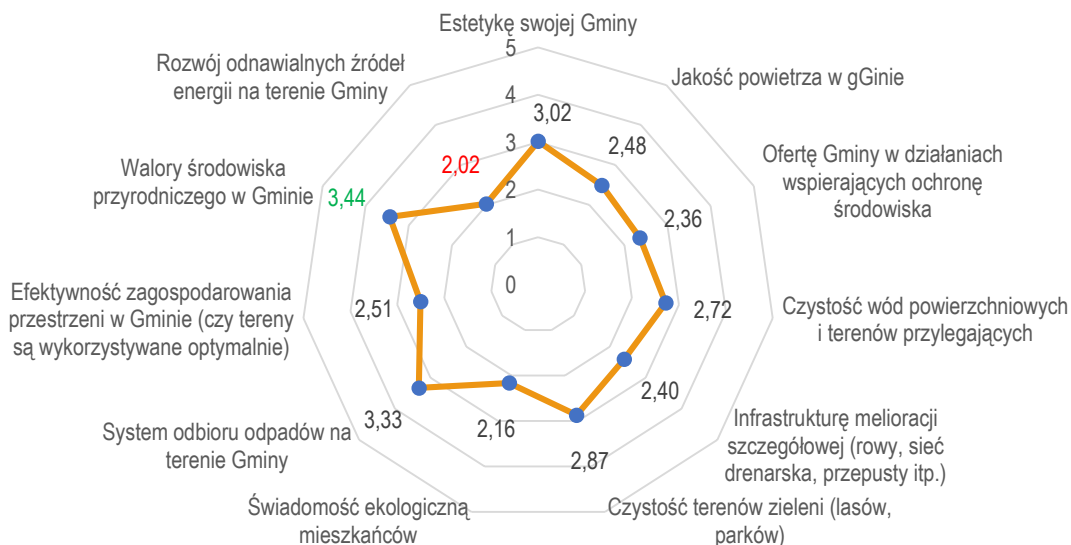
Ryc. 35. Poziom rozwoju poszczególnych obszarów funkcjonowania Gminy Jordanów Śląski według ankietowanych - edukacja i kultura.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

Drugim najwyżej ocenianym przez ankietowanych obszarem funkcjonowania Gminy było środowisko i przestrzeń. W tym obszarze najlepiej oceniono walory środowiska przyrodniczego w Gminie (3,44) oraz system odbioru

odpadów na terenie Gminie (3,33), zaś najgorzej rozwój OZE na terenie Gminy (2,02) oraz świadomość ekologiczną mieszkańców (2,16).

ŚRODOWISKO I PRZESTRZEŃ

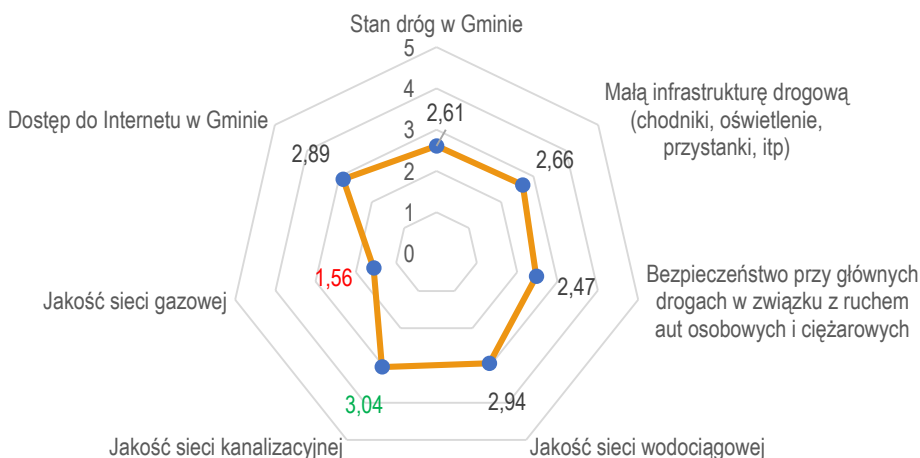

Ryc. 36. Poziom rozwoju poszczególnych obszarów funkcjonowania Gminy Jordanów Śląski według ankietowanych - środowisko i przestrzeń.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

W obszarze infrastruktury technicznej najlepiej oceniono jakości sieci kanalizacyjnej (3,04), jakość sieci wodociągowej (2,94) oraz dostęp do Internetu w Gminie (2,89). Najniżej oceniono zaś jakość sieci gazowej (1,56).

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

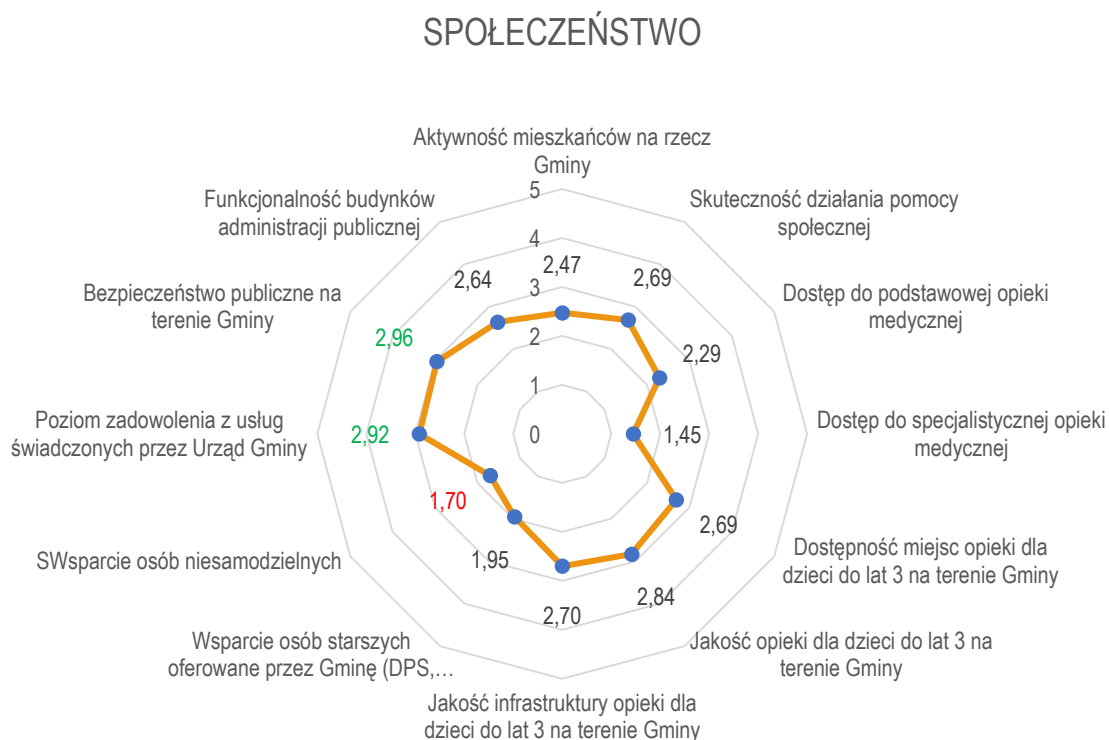

Ryc. 37. Poziom rozwoju poszczególnych obszarów funkcjonowania Gminy Jordanów Śląski według ankietowanych -infrastruktura techniczna.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

W obszarze społeczeństwa najlepiej oceniono poziom bezpieczeństwa publicznego na terenie Gminy (2,96) oraz poziom zadowolenia mieszkańców z usług świadczonych przez Urząd Gminy (2,92). Najniżej oceniano natomiast

dostęp do specjalistycznej opieki medycznej (1,45), system wsparcia osób niesamodzielnych (1,70) oraz wsparcie osób starszych oferowane przez Gminę (1,95).

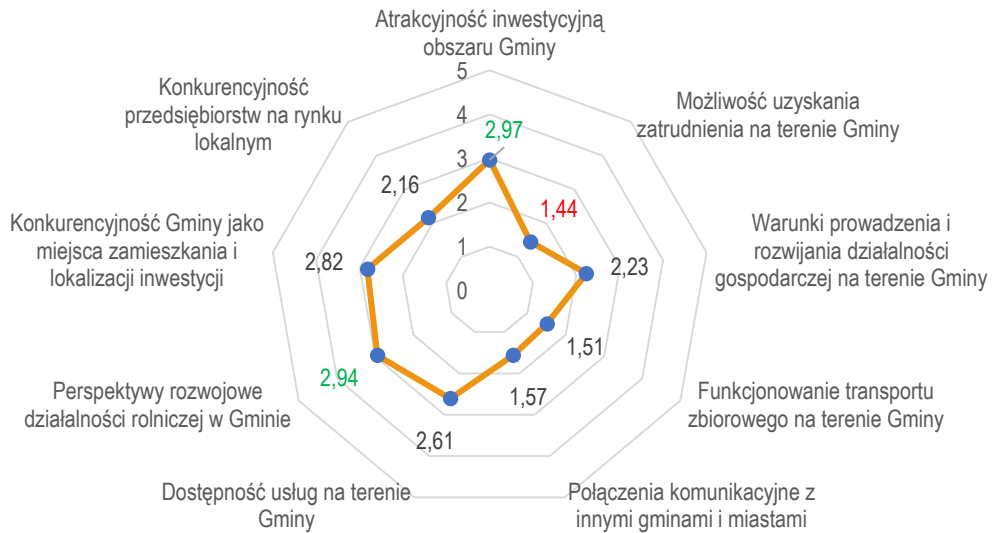

Ryc. 38. Poziom rozwoju poszczególnych obszarów funkcjonowania Gminy Jordanów Śląski według ankietowanych - społeczeństwo.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

W obszarze gospodarka ankietowani najwyżej ocenili atrakcyjność inwestycyjną Gminy (2,97) oraz perspektywy rozwojowe działalności rolniczej w Gminie (2,94). Najniżej oceniono możliwość uzyskania zatrudnienia na terenie Gminy (1,44), funkcjonowanie transportu zbiorowego na terenie Gminy (1,51) oraz połączenia komunikacyjne z innymi gminami i miastami (1,57).

GOSPODARKA

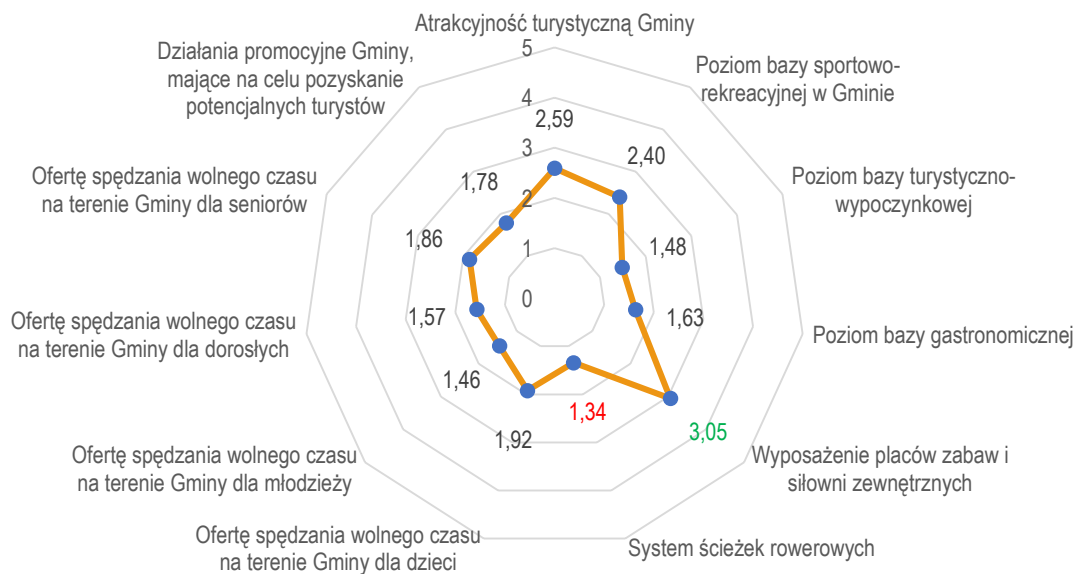

Ryc. 39. Poziom rozwoju poszczególnych obszarów funkcjonowania Gminy Jordanów Śląski według – gospodarka.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

Ostatnim obszarem podanym analizie w ankiecie była turystyka i rekreacja. W jej zakresie mieszkańcy najwyżej ocenili wyposażenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych (3,05). Najniżej oceniono system ścieżek rowerowych (1,34), ofertę spędzania wolnego czasu na terenie Gminy dla młodzieży (1,46) oraz poziom bazy turystyczno-wypoczynkowej (1,47).

TURYSTYKA I REKREACJA

Ryc. 40. Poziom rozwoju poszczególnych obszarów funkcjonowania Gminy Jordanów Śląski według - turystyka i rekreacja.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

4.2. Pożądane priorytety rozwojowe

W ankiecie należało również wskazać główne priorytety rozwojowe Gminy. Wśród najczęściej wskazywanych znalazła się poprawa stanu infrastruktury drogowej (52 wskazania), poprawa funkcjonowania transportu zbiorowego na terenie Gminy (46), rozbudowa ścieżek pieszo-rowerowych (42) oraz poprawa dostępu do usług medycznych (39).

Jednocześnie wśród najmniej pilnych do realizacji zadań najczęściej wskazywano poprawę poziomu czystości wód powierzchniowych i podziemnych (4), aktywizację osób starszych (5), poprawę funkcjonowania gospodarki odpadami na terenie Gminy (8), stworzenie miejsc opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi (8) oraz zmniejszenie bezrobocia (8).

Ryc. 41. Główne priorytety rozwoju Gminy Jordanów Śląski według ankietowanych.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiet

Ostatnim zadaniem w ankiecie było wskazanie elementu, który mógłby stanowić w przyszłości wizytówkę Gminy. Najczęściej mieszkańcy wskazywali na elementy związane ze środowiskiem przyrodniczym (w tym na rejony wokół zalewu), przestrzenią gminną (czystość, ład i porządek, estetyka) Gminy oraz atrakcyjnością inwestycyjną i prężnie rozwijającą się gospodarką Gminy.

ANKIETA

Strategia Rozwoju Gminy Jordanów Śląski na lata 2022-2030

Szanowni Państwo,

W związku z przygotowaniem Strategii Rozwoju Gminy Jordanów Śląski na lata 2022 - 2030, zwracamy się z prośbą o wypełnienie poniższej anonimowej ankiety. Państwa opinie i uwagi, wyrażone przy jej pomocy, posłużą do zaplanowania działań niezbędnych do rozwoju naszej Gminy!

Dziękujemy Państwu za udział w zbieraniu danych.

Część I

Proszę o wpisanie znaku X w odpowiednie pola poniższej tabeli. W przyjętej skali 1 oznacza najniższą, natomiast 5 najwyższą ocenę.

Społeczeństwo							
Jak oceniasz:		Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
Aktywność mieszkańców na rzecz gminy?							
Skuteczność działania pomocy społecznej?							
Dostęp do podstawowej opieki medycznej?							
Dostęp do specjalistycznej opieki medycznej?							
Dostępność miejsc opieki dla dzieci do lat 3 na terenie gminy?							
Jakość opieki dla dzieci do lat 3 na terenie gminy?							
Jakość infrastruktury opieki dla dzieci do lat 3 na terenie gminy?							
Wsparcie osób starszych oferowane przez gminę? (DPS, Klub Seniora)?							
Wsparcie osób niesamodzielnych?							
Poziom zadowolenia z usług świadczonych przez Urząd Gminy?							
Bezpieczeństwo publiczne na terenie gminy?							
Funkcjonalność budynków administracji publicznej?							
Gospodarka							
Jak oceniasz:		Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
Atrakcyjność inwestycyjną obszaru gminy?							
Możliwość uzyskania zatrudnienia na terenie gminy?							
Warunki prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej na terenie gminy?							
Funkcjonowanie transportu zbiorowego na terenie gminy?							
Połączenia komunikacyjne z innymi gminami i miastami?							

Dostępność usług na terenie gminy?							
Perspektywy rozwojowe działalności rolniczej w gminie?							
Konkurencyjność gminy jako miejsca zamieszkania i lokalizacji inwestycji?							
Konkurencyjność przedsiębiorstw na rynku lokalnym?							
Środowisko i przestrzeń							
<i>Jak oceniasz:</i>	<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5	
Estetykę swojej gminy?							
Jakość powietrza w gminie?							
Ofertę gminy w działaniach wspierających ochronę środowiska?							
Czystość wód powierzchniowych i terenów przylegających?							
Infrastrukturę melioracji szczegółowej (rowy, sieć drenarska, przepusty itp.)?							
Czystość terenów zieleni (lasów, parków)?							
Świadomość ekologiczną mieszkańców?							
System odbioru odpadów na terenie gminy?							
Efektywność zagospodarowania przestrzeni w gminie (czy tereny są wykorzystywane optymalnie)?							
Walory środowiska przyrodniczego w gminie?							
Rozwój odnawialnych źródeł energii na terenie gminy?							
Infrastruktura techniczna							
<i>Jak oceniasz:</i>	<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5	
Stan dróg w gminie?							
Małą infrastrukturę drogową (chodniki, oświetlenie, przystanki, itp.)?							
Bezpieczeństwo przy głównych drogach w związku z ruchem aut osobowych i ciężarowych?							
Jakość sieci wodociągowej?							
Jakość sieci kanalizacyjnej?							
Jakość sieci gazowej?							
Dostęp do Internetu w gminie?							
Turystyka i rekreacja							
<i>Jak oceniasz:</i>	<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5	
Atrakcyjność turystyczną gminy?							
Poziom bazy sportowo-rekreacyjnej w gminie?							
Poziom bazy turystyczno-wypoczynkowej?							
Poziom bazy gastronomicznej?							
Wyposażenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych ?							
System ścieżek rowerowych?							
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla dzieci?							
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla młodzieży?							
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla dorosłych?							
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla seniorów?							

Działania promocyjne gminy, mające na celu pozyskanie potencjalnych turystów?							
Edukacja i kultura							
Jak oceniasz:		Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
Dostęp do edukacji przedszkolnej?							
Jakość edukacji przedszkolnej w gminie?							
Jakość infrastruktury przedszkolnej na terenie gminy?							
Dostęp do edukacji w szkole podstawowej?							
Jakość edukacji w szkole podstawowej w gminie?							
Jakość infrastruktury w szkole podstawowej (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, inne)?							
Wsparcie dla uczniów zdolnych w szkołach na terenie gminy?							
Wsparcie dla uczniów z trudnościami w nauce w szkołach na terenie gminy?							
Dodatkową ofertę (kółka zainteresowań, klasy sportowe, dodatkowe zajęcia itp.) w szkołach na terenie gminy?							
Organizację dowozu dzieci do szkół?							
Jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych w gminie?							
Dostęp do obiektów kulturalnych w gminie? (godziny i dni otwarcia, itp.)							
Działalność biblioteki?							
Działalność świetlic wiejskich?							

Część II:

1. Proszę o zaznaczenie 5 aspektów, które są najistotniejsze do poprawy w gminie w ciągu najbliższych lat:

- poprawa infrastruktury drogowej (chodników, dróg)
- poprawa funkcjonowania transportu zbiorowego na terenie gminy
- rozbudowa oświetlenia ulicznego
- rozbudowa ścieżek pieszo-rowerowych
- rozwój infrastruktury sportowej
- budowa i modernizacja sieci wodociągowej
- budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz przydomowych oczyszczalni ścieków
- rozwój sieci gazowej
- budowa i modernizacja świetlic wiejskich
- rozwój przedsiębiorczości/ ułatwienie zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej
- poprawa poziomu czystości wód powierzchniowych i podziemnych
- poprawa funkcjonowania gospodarki odpadami na terenie gminy
- zwiększenie dostępu do Internetu
- wsparcie dla budowy instalacji pozyskujących energię odnawialną ze słońca, wiatru, biomasy
- stworzenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3
- stworzenie miejsc opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi
- poprawa dostępu do usług medycznych

- zmniejszenie bezrobocia
- promocja gminy
- inwestycje w rozwój turystyki
- budowa trasy szybkiego ruchu
- podniesienie poziomu nauczania w szkołach podstawowych
- zwiększenie dostępności przedszkoli
- zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży
- poprawa bezpieczeństwa publicznego
- rozwój kultury
- aktywizacja osób starszych
- inne (jakie?)

Część III:

1. Co Pani/Pana zdaniem powinno być wizytówką gminy?

.....

Metryczka

Płeć: kobieta mężczyzna

Wiek: poniżej 18 lat 18-25 lat 26-35 lat 36-45 lat 46-55 lat 56-65 lat
 powyżej 65 lat

Zatrudnienie:

uczeń/student rolnik przedsiębiorca osoba pracująca osoba bezrobotna
 emeryt / rencista inne (jakie?)

Zamieszkanie:

jestem mieszkańcem gminy nie jestem mieszkańcem gminy

Zamieszkanie:

jestem mieszkańcem miasta jestem mieszkańcem wsi

CEL STRATEGICZNY I: NOWOCZESNE ZARZĄDZANIE PRZESTRZENIĄ GMINY					
CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK/NIE)
I.1. Racjonalne gospodarowanie przestrzenią	I.1.1. Aktualizacja Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy				
	I.1.2. Tworzenie nowych i aktualizacja istniejących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego				
	I.1.3. Rozbudowa systemu kanalizacji na terenie Gminy				
	I.1.4. Modernizacja i rozbudowa sieci gminnych wodociągów				
	I.1.5. Kontrola prawidłowości odprowadzania ścieków przez mieszkańców (zbiorniki bezodpływowe)				
	I.1.6. Promocja „oczek” wodnych jako ważnych elementów ekosystemu wodnego				
I.2. Poprawa jakości i bezpieczeństwa komunikacji w Gminie	I.2.1. Poprawa jakości dróg gminnych				
	I.2.2. Współpraca z samorządem powiatowym i wojewódzkim w zakresie modernizacji dróg powiatowych i wojewódzkich				
	I.2.3. Zwiększenie bezpieczeństwa pieszych na drogach (wyznaczanie nowych przejść, budowa chodników, mierniki prędkości)				
	I.2.4. Wyeliminowanie nadmiernego ruchu samochodowego przez Jordanów Śląski związanego z „korkami” na drodze nr 8				

I.3. Ochrona środowiska i poprawa warunków życia mieszkańców	I.2.5. Rozbudowa systemu oświetlenia w miejscowościach na terenie Gminy			
	I.2.6. Poprawa jakości dróg transportu rolnego			
	I.3.1. Wsparcie wymiany wysokoemisyjnych źródeł ciepła			
	I.3.2. Poprawa jakości powietrza na terenie Gminy			
	I.3.3. Kontynuacja programu usuwania azbestu			
	I.3.4. Edukacja ekologiczna mieszkańców Gminy			
	I.3.5. Nowe nasadzenia drzew			
	I.3.6. Dążenie do osiągnięcia samowystarczalności energetycznej obiektów gminnych			
	I.3.7. Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej			
	I.3.8. Wsparcie w zakresie termomodernizacji obiektów prywatnych			
	I.3.9. Wykorzystanie gruntów o niskich klasach bonitacyjnych i nieużytków rolnych na cele związane z produkcją energii OZE			

CEL STRATEGICZNY II: ROZWÓJ GOSPODARCZY GMINY OPARTY NA JEJ WEWNĘTRZNYM POTENCJALE					
CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK/NIE)
II.1. Rozwój przedsiębiorczości na terenie Gminy	II.1.1. Tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości na terenie Gminy				
	II.1.2. Promocja terenów inwestycyjnych na terenie Gminy				
	II.1.3. Dążenie do utworzenia gminnego targowiska				

	II.1.4. Promocja lokalnych producentów i ich produktów					
	II.1.5. Wsparcie rozwoju rolnictwa na terenie Gminy					
	II.1.6. Wsparcie przedsiębiorców w zakresie poprawy bazy noclegowej					
	II.1.7. Wykorzystanie wieży Bismarck w otoczeniu Gminy					
	II.1.8. Wykorzystanie potencjału potrzeb Gminy					
	II.2. Stworzenie kompleksowej oferty sportowo-rekreacyjnej	II.2.1. Modernizacja i doposażenie gminnych obiektów sportowych i placów zabaw				
		II.2.2. Utworzenie systemu ścieżek rowerowych łączących poszczególne miejscowości				
		II.2.3. Zagospodarowanie terenu nad zalewem na cele rekreacyjne (stworzenie miejsca integracji społecznej)				
II.3. Ochrona zabytków i lokalnego dziedzictwa kulturowego	II.3.1. Opracowanie gminnego programu ochrony zabytków oraz gminnej ewidencji zabytków					
	II.3.2. Promocja lokalnego dziedzictwa kulturowego i historycznego					
	II.3.3. Budowa lokalnej marki opartej na „Jordanowskim baranku”					

CEL STRATEGICZNY III: AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO OBYWATELSKIE

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK/NIE)
III.1. Rozwój i zwiększenie dostępności oferty edukacyjnej	III.1.1. Budowa przedszkola gminnego				
	III.1.2. Utworzenie Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu i bibliotek				
	III.1.3. Wzbogacenie oferty zajęć pozalekcyjnej dla uczniów gminnych placówek edukacyjnych				

	III.1.4. Doposażenie i wymiana zużytych środków służących edukacji dzieci				
	III.1.5. Efektywniejsza organizacja systemu dowozów do szkół (np. zakup dodatkowego środka transportu)				
III.2. Poprawa funkcjonowania systemu ochrony zdrowia i pomocy społecznej	III.2.1. Wzbogacenie oferty zajęć dla seniorów				
	III.2.2. Ograniczenie liczby barier architektonicznych dla seniorów i osób ze szczególnymi potrzebami				
	III.2.3. Podjęcie działań zmierzających do budowy nowego ośrodka zdrowia				
	III.2.4. Stworzenie oferty mieszkań socjalnych				
III.3. Zintegrowane społeczeństwo	III.3.1. Modernizacja świetlic wiejskich				
	III.3.2. Wzbogacenie liczby zajęć w świetlicach wiejskich				
	III.3.3. Zdefiniowanie i organizacja corocznego koncertu plenerowego na dużą skalę				
	III.3.4. Zwiększenie atrakcyjności placów zabaw				
	III.3.5. Utrzymanie wysokiego poziomu i dalszy rozwój współpracy z lokalnymi stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi				
	III.3.6. Wzbogacenie oferty zajęć skierowanych do młodzieży poprzez utworzenie Klubu dla Młodzieży				